Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

[redacted]

NGOẠI TRƯỞNG PHÁP: CHIẾN TRANH V.N CHI PHỐI LIÊN HỆ VÀNG BẠC PHÁP-MỸ

BA LÊ 17-11 (UPI) — Ngoại trưởng Pháp Couve de Murville tối thứ Năm đã ám chỉ rằng, việc Pháp ngần ngừng đòi Mỹ kim lấy vàng dự trữ vì Pháp không ủng hộ việc Hoa kỳ tham chiến tại Việt Nam.

Ngoại trưởng tuyên bố : «Hoa kỳ mong muốn Pháp không hoàn toàn đồng ý với chánh sách về VN của họ và vì vậy Mỹ chịu trách nhiệm về tình hình của vấn đề này».

Ngoại trưởng Murville cũng nói rằng vấn đề VN và vấn đề Mỹ kim là những lý do bất đồng ý và tranh chấp giữa Pháp và HK.

Ngoại trưởng Murville còn cho biết thêm rằng «khi những khó khăn về vấn đề tiền tệ vượt qua được và khi chiến tranh VN chấm dứt thì chúng tôi sẽ lại trở thành những người bạn, không có những tư tưởng xấu xa nào hết».

Tin tình báo ghi nhận: lần đầu, trong 3 năm chiến tranh VN

TIỀM LỰC CỘNG SẢN MIỀN NAM SÚT HẲN 43 NGÀN QUÂN

Tổng thống Mỹ họp báo xác nhận: Không cần tăng quân số Mỹ hiện nay ở VN

HOA THỊNH ĐỐN (UPI) 18-11. — Tổng thống Hoa kỳ Johnson có nhiều nỗ lực phi thường trong tuần này để thuyết phục càng nhiều người càng hay là Hoa kỳ hiện chậm chạp nhưng chắc chắn thắng chiến tranh Việt Nam.

Vấn đề này dường như là mục đích chính trong các cuộc tham khảo của tổng thống với đại sứ HK tại Saigon Ellsworth Bunker, thống tướng William C. Westmoreland và các viên chức cao cấp khác về cuộc xung đột ở Đông Nam Á.

Cả đại sứ Bunker lẫn thống tướng Westmoreland trù liệu xuất hiện trong nhiều cuộc tiếp xúc và trong các cuộc phỏng vấn trước khi trở lại VN.

Một diễn tiến mới dường như khiến đại sứ Bunker và tướng Westmoreland xuất hiện nhiều lần sau khi có tin từ Saigon loan báo về các sự ước lượng tình báo mới liên quan đến tiềm lực của địch quân ở Nam Việt Nam.

Lần đầu tiên trong 3 năm qua, sự ước lượng về tiềm lực của quân BV và VC đã cho thấy giảm đi từ 285.000 người còn 242.000 người.

Sự sa sút đó đã được giải thích tại Saigon, một phần là do các hậu quả về các sự tính toán mới, một phần là do hậu quả về sự tổn thất ngày một gia tăng của địch quân Cộng th... với việc giảm bớt sự thay thế bộ đội của quân Cộng sản ở Miền Nam Việt Nam.

Tổng thống Hoa kỳ Johnson tuyên bố trong một cuộc họp báo hôm thứ Sáu rằng ông dự liệu không có vấn đề gia tăng lực lượng Hoa kỳ ở VN.

TT Johnson cho biết trước đây ông đã cứu xét và chấp thuận các lời yêu cầu của ban tham mưu liên quân Mỹ về mức quân số và thống tướng William Westmoreland đã cho biết rằng ông dự liệu không cần tăng thêm quân ở VN.

Sau khi nhấn mạnh rằng sẽ không có vấn đề tăng mức quân đội Hoa kỳ tại Việt Nam, tổng thống Johnson — khi trả lời câu hỏi — đã lên tiếng bênh vực chính sách của ông về vấn đề Việt Nam và các chính sách khác.

Được hỏi về những nhân vật chỉ trích chánh sách của tổng thống, TT Johnson nói rằng có sự khác biệt giữa lời chỉ trích mà tánh cách xây dựng với những gì có tánh cách phá hoại.

TT Johnson đã mô tả nhắc đến HK tiếp tục kêu gọi 1 cuộc ngưng oanh kích với hy vọng thuyết phục Hanoi tiến tới thương thuyết.

Câu trả lời của Hanoi đối với bài diễn văn của Tổng thống hồi năm qua cho thấy là không có sự thay đổi trong lập trường của Hanoi.

Tổng thống Johnson cho biết bất cứ ai thật sự mong muốn hiểu lập trường của Hanoi thì hãy nên ghi nhận điều đó.

Tổng thống Johnson không cho biết là liệu Hoa kỳ có thương thuyết với MTGPMN hoặc là thương thuyết với Hanoi hay không.

TT Johnson đã tuyên bố trong một cuộc họp báo được phổ biến trên vô tuyến truyền hình toàn quốc là ông trong muốn các cuộc thương thuyết thành tựu qua các đường lối ngoại giao. Tuy nhiên, TT nói rằng VC sẽ không có vấn đề khó khăn nào khi nêu tiếng cói của họ.

Quân đội Mỹ rủ động tại Cao Nguyên ngoài những trận đánh xáp lá cà, hành quân đôi khi cũng đã phát phản pháo kịch liệt để khóa họng súng đối phương trong những trận pháo kích — Hình trên đây là điển hình một trong cả ngàn những hoạt động của quân trú phòng Mỹ tại Cao Nguyên miệt biên giới Việt — Lào.

Thị sát mặt trận Dakto giữa lúc pháo kích, T.T Thiệu tuyên bố:

SẼ GỬI THƯ CHO HỒ CHÍ MINH TRƯỚC LỄ GIÁNG SINH SẮP TỚI

- Tổng Thống Thiệu xác nhận: Có nhiều hiểu lầm trong sắc lệnh động viên từng phần
- Vẫn giữ nguyên lập trường với phe Ấn Quang và chờ đợi bị... kiện

MAI-ANH

SAIGON(S) 17-11 — Tổng thống Nguyễn văn Thiệu, Phó Tổng thống Nguyễn cao Kỳ và Đại tướng Cao văn Viên, Tổng Tham Mưu Trưởng QLVNCH sáng nay đã tới thị sát mặt trận Dakto, nơi đang diễn ra những cuộc giao tranh khốc liệt kéo dài trong hơn hai tuần lễ qua.

Tháp tùng phái đoàn còn có chuẩn tướng Kiểm, Tham mưu phó HQ Bộ Tổng Tham Mưu, Thiếu tướng Dư quốc Đống, Tư Lệnh Sư Đoàn Nhảy Dù cùng một số đại diện báo chí trong và ngoài nước.

Vào lúc 11 giờ Tổng thống Việt Nam Cộng Hòa cùng phái đoàn cao cấp đến Bộ Chỉ Huy Hành quân của Biệt khu 24 để tham dự một cuộc thuyết trình một về tình hình quân sự, thì trọng pháo của quân chính quy BV vẫn đang pháo kích vào phi trường Dakto, cách Tổng thống có một lối 6,7 s.

Cùng lúc, 1 tiểu đoàn dù và 1 tiểu đoàn Bộ binh VN cùng đang giao tranh ác liệt với quân chính quy Bắc Việt để đánh một ngọn đồi chiến lược trong núi Ngọt Kem Pui, cách Bộ Chỉ huy HQ của Biệt khu 24 lối 7 cs về hướng Tây Bắc. Và cuộc giao tranh này đã khiến Chương trình thăm viếng Bộ Chỉ huy chiến Đoàn 3 Dù VN của Tổng Thống cùng phái đoàn phải hủy bỏ.

Được biết, trước đó 5 tiếng đồng hồ Cộng quân cũng mở cuộc pháo kích suốt đêm vào Bộ chỉ huy Biệt khu 24, đồng thời đột nhập thị xã Tân Cảnh, nơi có vài khu phố nhỏ và ngôi chợ duy nhất trong vùng Dakto, bắn sống 5 Cảnh sát viên dân đi mất.

Tiếp tục chương trình, Tổng Thống VNCH cùng phái đoàn đến thăm Bộ Chỉ huy HQ của Lữ Đoàn 173 nhảy dù HK, một trong những đơn vị đồng minh đã tham dự nhiều trận đánh đẫm máu quanh vùng Dakto.

Sẽ gởi thư cho Chủ Tịch Hồ Chí Minh trước lễ Giáng Sinh

Trên đường trở về thủ đô vào buổi chiều, TT Nguyễn văn Thiệu đã tiếp xúc thân mật với các ký giả trong và ngoài nước tháp tùng ngay trên chiếc phi cơ đặc biệt dành riêng cho các nhà lãnh đạo.

Đáp câu hỏi của phái viên Sống TT cho biết ông vẫn giữ nguyên ý định gửi thư cho chủ tịch Hồ Chí Minh, mặc dù BV đã bác bỏ đề nghị hòa đàm của Tổng Thống Mỹ.

Tổng Thống nhấn mạnh thêm rằng ông đã quyết định gửi thư cho họ Hồ trước dịp lễ Giáng Sinh sắp tới.

Được hỏi lệnh Động viên từng phần nhằm tăng cường quân đội liệu có khiến Hanoi nghi ngờ thiện chí hòa bình của TT sẽ đề cập trong thư gởi họ Hồ không, T.Thống VN CH cho biết chuyện «nghi ngờ» của BV chỉ là một lý do để không chấp nhận hòa đàm, vì họ còn đang hy vọng sẽ «làm được một cái gì để tạo được chiến thắng từ nay cho đến cuối năm tới». Nhưng khi biết được không thể nào chiến thắng họ sẽ không còn «nghi ngờ» nữa và phải chấp nhận hòa đàm.

Một ký giả hỏi tiếp «Tổng thống quyết định gởi thư cho Hồ chí Minh trước dịp lễ Giáng Sinh như vậy có nhằm mục đích «yểm trợ» cho cuộc ngưng oanh tạc BV và có liên quan gì đến đề nghị ngưng chiến nhân dịp lễ này không ?»

TT trả lời rằng nếu muốn cho lá thư của ông gởi Hồ Chí Minh có mục đích như vậy thì cũng «không có hại gì». Tuy nhiên, Tổng thống nghĩ rằng, nếu BV chấp nhận một cuộc thảo luận sơ bộ nhằm chấm dứt chiến tranh nhân thời gian ngưng chiến vào dịp lễ Giáng Sinh năm nay thì đó là một điều tốt lành cho xứ sở chúng ta.

Vai trò của HĐ Quân Lực hiện nay

Đáp câu hỏi của phái viên Sống về vai trò của Hội đồng Quân lực hiện nay, Tổng thống cho biết Hội Đồng nay chỉ Cố vấn Tổng thống về các vấn đề quân sự và thăng thưởng trong quân đội.

Phái viên Sống hỏi tiếp việc hoãn hành quyết 3 tử tội VC sáng nay chỉ là vấn đề «thủ tục» của Tư pháp hay còn có nguyên do nào khác ?

TT đã nở một nụ cười rất tươi đoạn nói : «chánh phủ đang xúc tiến chương trình một cách tốt đẹp, do đó việc xử ba VC này có thể bị ảnh hưởng và sẽ không gây phấn khởi.».

Vẫn giữ nguyên lập trường đối với khối

PG Ấn Quang

Đáp câu hỏi liên quan đến việc đòi trả tự do cho 17 SV hiện bị bắt đi quân dịch, TT VNCH cho biết «việc làm đó không hợp tình hợp lý.»

Một ký giả cho rằng sắc luật động viên mới đã gieo động mạnh trong dân chúng nhất là quyết định gọi lớp tuổi 18-20 có thể ảnh hưởng đến tương lai văn hóa của đất nước, đoạn hỏi TT có ý định xét lại sắc luật này không ?

Tổng thống trả lời rằng, vì Bộ Quốc phòng chưa công bố những Nghị định nói rõ chi tiết nên dư luận đã có nhiều hiểu lầm về Sắc luật này. Tổng Thống nói tiếp, thanh niên từ 18 đến 20 sẽ được gọi lần lượt và việc huấn dịch và lý do học vấn vẫn được duy trì nên sẽ không ảnh hưởng gì hết.

Đáp câu hỏi liên quan đến khối Phật Giáo Ấn Quang, TT Nguyễn văn Thiệu vẫn giữ quan lập trường, là nếu các nhà lãnh đạo khối PG Ấn Quang cho rằng Chánh phủ đã bất công trong vấn đề ban hành Sắc Luật chấp nhận Hiến chương mới thì cứ đưa Chánh phủ ra trước tham chính viện (Conseil D'Etat). Nay mai khi cơ quan này biến thành Tối Cao Pháp viện, nơi

XEM TIẾP TRANG 5

Một thương thuyền

TRUNG-HOA BỊ BẮN TRÊN SÔNG LÒNG TẢO

SAIGON 17-11 — Một thương thuyền Trung HoaQuốc gia hồi 11 giờ 25 sáng qua trong khi di chuyển trên sông Lòng Tảo trên đường về Saigon đã bị nhiều lực lượng VC nổ súng.

Chiếc thương thuyền khi đến vị trí cách Saigon có 23 cây số về phía Đông Nam thì bị địch bắn quả lựu đạn RPG 7 nhắm vào bộ phận cầu thang thượng tầng của thương thuyền. Nhưng ... này trúng vào phía dưới tuy nhiên không gây tổn thất gì về nhân mạng và chiếc thương thuyền chỉ bị hư hại nhẹ.

Ngay sau đó các đoàn trực thăng võ trang và tàu tuần bắt quân Mỹ phối hợp cùng lực lượng Địa phương quân đến nơi tiếp cứu và bị địch tấn công.

Sau đó 2 chiếc tàu tuần Mỹ đã bắt được một chiếc ghe và xác hai tên VC trong cùng một khu vực. Thêm vào đó binh sĩ Mỹ còn tịch thu 1 khẩu Carbine TC, 8 băng đạn và nhiều vật dụng tài liệu linh tinh khác.

Sau vụ tàn phá bến tầu số 2 Hải Phòng, đến lượt :

PHI TRƯỜNG BẠCH MAI HÀ NỘI BỊ OANH TẠC TAN TÀNH

Thông Tấn Xã Nga loan tin : Bom rơi trúng khu Ngoại giao và dân cư Kho đạn lớn gần Hải Phòng phát nổ, phi trường Kiến An, kho hàng Hòn gai và nhiều địa điểm khác tiếp tục bị bom.

SAIGON 17-11.— Phi trường Bạch Mai ở 1,6 cây số phía Nam Thủ Đô Hanoi lần đầu tiên bị phi công không lực Hoa kỳ F 105 tấn công hồi sáng nay.

Phi công cho biết họ đã ném bom vào trung tâm tuyền tin hai đài rada, một khu xưởng bảo trì phi cơ tại phi trường Bạch Mai trong khi đó các đoàn phản lực cơ Phantom bay bảo vệ các chiến đấu oanh tạc cơ bạn.

Phi trường Bạch Mai là nơi để cho các vận tải cơ. Phi đạo rất nhỏ và không thể chấp nhận các phi cơ cỡ lớn. Nằm về phía tây nam thủ đô, phi trường Bạch Mai được bao quanh bằng rất nhiều nhà thường dân.

Phi cơ Mỹ đã bay vào Hanoi do 2 đợt và tấn công khu ngoại ô vào 7 giờ 40 sáng (địa phương). Mục tiêu bị tấn công chưa được rõ.

Đợt đầu gồm 15 phi cơ « F-105 Thunderchief » bay rất cao và tiến từ phương Đông lại vì phương Đông khiến cho cao xạ phòng không Bắc Việt khó bắn. Sau đó, phi cơ Mỹ bay rất thấp ngay trên mái nhà. Bom được thả xuống như mưa rào. Vài giây sau các đám khói bốc lên mù mịt như mây, lằn bụi bắn tung lên cả một góc thủ đô. Tiếng bom nổ làm rung chuyển cả thủ đô.

5 phút sau đó, một đợt phi cơ thứ hai của Mỹ bay vào Hanoi nhưng lần này ít phi cơ hơn, có lẽ là 7 chiếc. Phi cơ đợt 2 tấn công khu vực ngoại ô, tại một địa điểm khác cuộc tấn công đợt đầu.

Tức thì cao xạ phòng không, đại liên, hỏa tiễn địa không SAM bắn lên phi cơ Mỹ. Nhưng không có phi cơ Mỹ nào trúng đạn cả.

Theo báo cáo đầu tiên của các phi công tham dự cuộc oanh tạc phi trường Bạch Mai cho biết thì phi đạo bị trúng bom cắt đứt và bom cũng đã trúng đoạn cuối cùng phía Đông Nam của phi đạo.

Một phi công khác nói rằng đã trông thấy bom rơi trúng trung tâm truyền tin. Vì khói và mảnh vụn bay tứ tung ngay khi phi trường Bạch Mai bị dội bom nên phi công không ước lượng được rõ ràng tổn thất.

Ngoài ra, trong ngày hôm qua phi công Hoa kỳ thực hiện 91 phi vụ võ trang oanh tạc khắp lãnh thổ Bắc Việt.

Phi công hải quân HK xuất phát từ hàng không mẫu hạm Coral Sea tấn công bến tàu số 2 H.P. lần đầu tiên hôm qua cho biết kết quả cả một nửa phía Tây của bến tàu này bị hư hại nặng nề và khói đen bốc lên cao tại đây. Khu xưởng sửa chữa và đóng tàu bị oanh kích nằm cách nửa cảng chính của thành phố chừng hơn 2 cây số về phía Tây Nam.

Trong khi đó phi công không lực F4 Phantom tấn công một kho chứa hàng ở 38 cây số Đông Nam Đồng Hới gây ra hai đám cháy và phá hủy 10 cơ sở quân sự tại đây. Tại 1 kho hàng khác cách Đồng Hới 59 cây số, phi công ghi nhận có ba đám cháy.

Ngoài ra một kho đạn ở cách Hải Phòng 24 cây số về phía bắc Tây Bắc cũng bị phi công Skyhawk của Hải quân tấn công. Phi công ghi nhận có 4 đám cháy rất lớn khói bay lên cao gần 1.000 thước.

Phi công Thủy quân Lục chiến Mỹ oanh tạc nhiều vị trí đóng quân khác như trại quân Song Đông ở 27 cây số phía Tây Hà Nội, phi trường Kiến An ở 10 cây số phía Tây Nam Hải Phòng và kho hàng Hòn Gay ở cách đó 48 cs về phía Đông Bắc. Tuy nhiên phi công không ước đoán được tổn thất tại những nơi nói trên.

Một phản lực cơ Phantom của Hải quân đã bị trúng đạn phòng không của địch rơi gần Hải phòng hôm qua. Như vậy đến nay Hoa kỳ mất 738 phi cơ trên lãnh thổ BV.

Mặt khác, theo tin của hãng thông tấn xã Tass từ Hanoi loan đi cho hay thì các máy bay Mỹ hôm qua đã đến dội bom xuống trung tâm thành phố Hanoi, làm cho thường dân bị thiệt hại nhiều. Hãng Tass loan rằng «Nhiều bom của Mỹ đã rơi xuống trung tâm thành phố, một trái đã rơi xuống khu Ngoại giao».

Các vùng dân cư đã bị dội bom 1 cách «tàn nhẫn», nhưng thông tấn Tass lại không kể ra các thiệt hại về phía dân chúng như thế nào, và chỉ nói rằng súng phòng không của BV hạ được 6 phi cơ Mỹ. Tại Saigon chưa có xác nhận nào về vụ oanh tạc Hanoi trong ngày hôm qua.

U THANT LẮNG NGHE kế hoạch hòa bình V. Nam CỦA T.TƯỚNG NHẬT

LHQ 17-11 (Reuter)— Tổng thư ký LHQ U Thant hôm nay không bình luận gì về đề nghị của Thủ tướng Nhật Eisaku Sato, cho rằng Nhật bổn có thể giữ 1 vai trò tốt đẹp trong việc đưa cuộc xung đột VN tới một giải pháp thương thuyết.

Một phát ngôn viên của U Thant cho biết thủ tướng Sato đã đưa ra ý kiến như vậy trong các cuộc hội đàm với U Thant ở LHQ hôm qua.

Phát ngôn viên LHQ nói : «Tổng thư ký LHQ chỉ lắng nghe những gì mà thủ tướng Sato đã nói ra. Theo tôi thì U Thant đã không bình luận gì cả».

SAIGON.— Hồi 11giờ trưa 16-11 tại chợ Bến thành người ta qua lại thấy 1 bà lão chửi om sòm và bà này còn dùng lời lẽ thô tục nhục mạ luôn Tổng Thống và Phó Tổng Thống. Cảnh sát đi tuần trong chợ thấy vậy bắt Bà lão này về bót. Được biết bà tên là Trần thị Loan, 56 tuổi vô nghề nghiệp vô gia cư và có lẽ bà này loạn trí chăng ?

Trận chiến lớn nhất Việt Nam bước qua ngày thứ 17 :

B. VIỆT ĐÃ TUNG VÀO DAKTO CẢ 1 TRUNG ĐOÀN HỎA TIỄN

- Bố trí dọc theo các sườn đồi nhắm xuống lực lượng Mỹ
- Sau 1 ngày tử chiến, Mỹ đã chiếm ngọn đồi chiến lược cao nhất Dakto

SAIGON 18-11 (S).— Trong lúc tiến quân qua hỏa lực súng máy và súng cối của quân BV, bộ binh Mỹ hôm thứ sáu (17-11) đã chiếm đỉnh đồi 1338, gần Dakto ở Cao nguyên VN.

Các binh sĩ thuộc ... đoàn 4 bộ binh Mỹ đã chiến đấu đồi 1338 vào nỗi 5 giờ chiều sau các cuộc giao tranh đẫm máu trong khu vực Dakto

Tin trên cho biết 1 tiểu đoàn BV ẩn dưới địa đạo ngay trên đỉnh đồi để bắn lực lượng Mỹ.

Đồi 1338 nằm cách phía Nam phi trường Dakto 6cs, là nơi cao nhứt trong vùng để từ đó có thể quan sát các cơ sở Mỹ và VNCH.

Các tư lệnh Mỹ đã phát giác là quân BV đã có ý định vận dụng 1 trung đoàn hỏa tiễn dọc theo các đỉnh đồi để từ đó phóng vào lực lượng Mỹ.

Tin tình báo trước đây đã cho biết 1. BV đã đưa 3 Trung đoàn với 40 thiết giáp nằm sẵn ở đường mòn Bửu gia Mập và sẵn và sẵn sàng vượt biên giới khi cần thiết.

Sáng sớm hôm qua các binh sĩ bộ binh Hoa kỳ được lệnh mở cuộc tấn công dữ dội vào ngọn đồi 1383 ở phía Nam Dakto do 1 lực lượng có thủ trong các công sự phòng thủ ở trên đỉnh đồi.

Sau 1 trận đánh dữ dội kéo dài từ sáng cho tới gần 5 giờ chiều thì các binh sĩ Hoa kỳ đã chiếm được đỉnh đồi này.

Tin cho biết là với sự yểm trợ mãnh liệt của pháo binh Mỹ cùng với những trận oanh kích liên miên của các phóng pháo cơ và các trực thăng võ trang, các chiến sĩ Mỹ cũng đã phải chiến đấu rất gian nan suốt 1 ngày trời với lực lượng địch ẩn náp kỹ càng trên đỉnh đồi xử dụng Đại liên và các hỏa khí khác chống lại sự tiến quân của binh sĩ Mỹ, nhưng sau cùng các binh sĩ Mỹ đã chiếm được ngọn đồi 1383.

Theo đài BBC tại Nam Việt có tin cho hay những cuộc kịch chiến lại tái diễn ở khu Dakto ở miền Cao nguyên Trung phần 1 phát ngôn viên Mỹ nói những toán lục quân định đánh bật quân đội BV ra khỏi 1 ngọn đồi chiến lược ở phía Nam Dakto và những quân BV cố thủ đồi này đã bắn chéo cánh sẻ dữ dội.

Chưa có tin tức nào về sự tổn thất mới nhất hôm thứ Sáu, tuy nhiên tin tức sơ khởi từ chiến trường cho hay 7 binh sĩ Mỹ chết và 14 bị thương trong các đợt đầu của cuộc giao tranh. Sự tổn thất của quân BV chưa được rõ trong cuộc giao tranh mới nhất.

VIỆT-NAM

HỘI ĐỒNG NỘI CÁC NGUYỄN VĂN LỘC HỌP PHIÊN ĐẦU TIÊN

SAIGON 17-11 (VTX) — Hội Đồng Nội Các Nguyễn văn Lộc vừa họp phiên đầu tiên hồi 15 giờ hôm nay tại Dinh Độc Lập.

Hội đồng đã bàn về những phương thức và phương tiện làm việc của Nội các cùng sự phối hợp giữa các Bộ trong 2g45phút.

Thủ tướng Nguyễn văn Lộc đã chủ tọa buổi họp với sự tham dự của tất cả quí vị Tổng, Bộ, và Thứ Trưởng.

THƯỢNG VIỆN TÌM BIỆN PHÁP ĐỐI PHÓ VỚI MẤY ÔNG NGHỊ LƯỜI

- Hạ viện : chọn xong người đi dự Hội nghị Thái

SAIGON (17-11)— Thượng nghị viện trong phiên họp chiều nay đã tiếp tục thảo luận và biểu quyết được thêm 21 điều khoản dự thảo nội qui

Sau khi biểu quyết rất nhanh ba điều 66,67 và 68 trong đề mục hợp thức hóa, điều 69 và 70 cũng trong đề mục này đã khiến cho toàn viện thảo luận trong gần hai tiếng đồng hồ mà chưa biểu quyết xong nên được gác lại đến một phiên họp sau.

Hộ tống nghị sĩ

Điều 79 do Ủy ban soạn thảo nội quy đưa ra có trù liệu nếu nghị sĩ lười đi họp, Chủ tịch Thượng viện ký lệnh cho «hộ tống» Nghị sĩ vắng mặt đến trụ sở Thượng viện,

Sau Danh từ «hộ tống» đã khiến cho 1 số Nghị sĩ bất bình và cho rằng vi phạm đến quyền tự do và bất khả xâm phạm của Nghị sĩ. Các nghị sĩ này nói rằng nếu « Nghị sĩ lười đi họp thì họ có trách nhiệm với đồng bào cử tri chứ không phải với Thượng viện ».

Sau khi thảo luận, điều 79 được tu chính lại là «nếu không đủ túc số, Chủ tịch Thượng Viện ký lệnh cho triệu tập khẩn cấp Nghị sĩ vắng mặt đã được mời mà không đến dự buổi họp đến trụ sở Thượng Viện.»

Phiên họp kéo dài trong 4 tiếng đồng hồ và Thượng Viện sẽ tái nhóm vào sáng mai.

Hạ Viện buồn hiu

SAIGON (17-11) Sáng nay Hạ nghị viện lại tiếp tục thảo luận về việc hợp thức hóa các dân biểu đắc cử còn lại và việc chọn các dân biểu đi dự hội nghị Liên hiệp nghị sĩ tại Thái Lan.

16 dân biểu đã được hợp thức hóa một cách mau lẹ.

Riêng trường hợp ô. Phan Thông dân biểu đơn vị Quảng Tín, Quốc Hội đã mất gần 2 giờ đồng hồ để thảo luận xung nói giữa 3 đề nghị : Hợp thức hóa không và mở cuộc điều tra. Sở dĩ như vậy là vì trong hồ sơ ứng cử của ô. Thông thay vì phải có giấy chứng chỉ giải ngũ hợp pháp lại chỉ là một công điện chứng nhận cho phép ông Thông giải ngũ.

Cuối cùng ông Thông vẫn được biểu quyết chấp thuận được hợp thức hóa.

Ngoài ra quốc hội cũng đã chọn xong ba dân biểu để cùng hai thượng nghị sĩ đi dự hội nghị tại Thái Lan, Sau cuộc bỏ thăm kín, trực tiếp và đơn danh, ba dân biểu : Lý Quý Chung, Nguyễn văn Chuyên và Dương văn Thụy đã được nhiều phiếu nhất.

Phiên họp đã bế mạc lúc 12giờ30.

Dĩa bay lại Úc Đại Lợi

PERTH (Úc) 17-11 (Reuter).— Hôm thứ năm, một nông gia Úc cho biết một dĩa bay đã đáp xuống một cánh đồng, gần chiếc xe hơi Landrover của ông đến nỗi ông không thể mở cửa xe được dễ dàng.

Ông Alan Pool, 43 tuổi, kể lại với cảnh sát rằng vật này hình tròn rộng từ 4 thước rưỡi đến 6 thước, và cao gần bằng xe hơi của ông.

Ông Pool nói tiếp rằng ông gần đụng vào dĩa bay thì nó vụt bay lên rất nhanh, nhưng ông không thấy có người trong dĩa bay.

Ông đang lái xe hơi qua cánh đồng để đến trông chừng đàn cừu tại nông trại của ông cách Perth độ 160cs về phía Bắc thì ông nhìn lên trời thấy dĩa bay tiến lại thẳng phía ông.

XEM TRANG 7 :

Bạch-Lan

... THIỀU GIANG

TRÊN MẶT TRĂNG CÓ THỂ CÓ NHIỀU KIM CƯƠNG

MẠC TƯ KHOA 17-11 (AP)— Một khoa học gia Nga vừa cho biết có thể có nhiều kim cương trên mặt trăng.

Trong một bài báo do thông tấn xã Tass loan đi cho biết khoa học gia A. Torfimuk nói rằng ông không thể loại bỏ vấn đề có thể có những loại kim khí quý như Platine và chất kền.

Khoa học gia Nga sẽ đã đưa ra các lý thuyết cho rằng trên mặt trăng có thể có cách cấu tạo đất đai như dưới mặt đất.

Xem trang 7 :

KINH NƯỚC ĐEN

NGUYEN THUY LONG

200 lãnh tụ Thiên chúa giáo kêu gọi Mỹ tích cực mưu tìm hòa bình Việt Nam :

NGOẠI TRƯỞNG NHẬT BAY SANG GIA NÃ ĐẠI VÌ CHUYỆN VIỆT NAM

- Nghị viện Na Uy yêu cầu Mỹ ngưng oanh tạc BV

HOA THỊNH ĐỐN 18-11 — Tại Hoa Thịnh Đốn, 200 vị giáo mục Thiên Chúa giáo đã kêu gọi Hoa kỳ tiếp tục mưu tìm những cuộc thương thuyết cho cuộc chiến tranh VN với 1 ý chí và hành động cương quyết hơn, mặc dầu là CS đã bác bỏ 1 cuộc hưu chiến và những cố gắng hòa bình.

Các lãnh tụ Thiên chúa Giáo cũng kêu gọi những người ủng hộ và những người chống đối chánh sách của chánh phủ ở VN nên dịu giọng của 1 cách hợp lý để mưu tìm hòa bình 1 cách hợp lý.

Ngoại trưởng Nhật thảo luận vấn đề VN tại Gia Nã Đại

OTTAWA.— Ngoại trưởng Nhật bản Miki đã tới Ottawa vào ngày thứ năm để thảo luận với những nhà lãnh đạo Gia nã Đại về vấn đề VN và những vấn đề khác nữa. Ông Miki sẽ viếng thăm Gia nã Đại trong 2 ngày với danh nghĩa của Thủ tướng Nhật bản Sato.

Ngoại trưởng Miki sẽ thảo luận với ngoại trưởng Gia nã đại và ông trưởng thương mại Gia nã Đại. Ngoại trưởng Nhật bản sẽ trình bày về lập trường của Nhật bản đối với giải pháp cho vấn đề VN và cũng lưu ý chánh phủ Gia nã Đại, lãnh hội viên của Ủy hội kiểm soát quốc tế ở VN nỗ lực trong vấn đề hòa bình,

Nghị viện Na Uy yêu cầu Hoa kỳ ngưng oanh tạc Bắc Việt

OSLO.— Hôm nay, nghị viện Na Uy bỏ thăm ủng hộ cho lời khuyến cáo của chính phủ Na Uy yêu cầu Mỹ ngưng oanh tạc BV là bước đầu tiên tiến về các cuộc hòa đàm, nhưng nghị viện bác bỏ một kiến nghị trong đó nói rằng Na Uy sẽ công nhận VC là một phần tử độc lập trong bất cứ các cuộc hòa đàm nào.

1 PHỤ NỮ TỰ THIÊU Ở NGOẠI Ô LOS ANGELES

LOS ANGELES. 15-11 (Reuter) Sở cảnh sát loan tin hôm nay một phụ nữ, 40 tuổi, dường như đã tự chế xăng tự thiêu ở Lakewood thuộc vùng ngoại ô Los Angeles.

Tên của phụ nữ này chưa được tiết lộ.

Tại nơi này không có giấy tờ hoặc dấu hiệu nào cho biết nguyên do vụ tự thiêu này.

Cách đây một tháng, một phụ nữ khác cũng đã tự thiêu ở Los Angeles

AO THẢ VỊT

TRƠ TRẼN NHẤT NƯỚC

Trơ trẽn nhất nước chỉ có thể là Quốc hội Lưu nhiệm, vẫn cố đấm ăn xôi không chịu tự giải tán. Xin báo tin để Quốc hội họ Lưu rõ, người điên thời đại Ngô ngu Ý đang đợi buổi nào anh ơi hoa sẽ ra giữa Quốc hội, đái một bãi.. lưu xú. —

ÔNG SIÊU THỊ

Báo Sống tường thuật trong cuộc họp báo của Tân Nội các. Siêu thị bị «tố tại báo». kiến ông Tổng Cuộc Trưởng Trần đủ Cung, gọi điện thoại tới Sống, kêu trời như bọng, kết án Sống à tường thuật sai, nó chỉ Sống à tường thuật sai, ... «Thái Thế» mất tường thuật đúng nội dung lời nói của ông Tổng trưởng Kinh tế. Ông Cung dựa sẽ đích thân lái xe tới, bắt các ATV, đưa ra Siêu thị, để ATV mở mắt ra coi Siêu thị thị bán đồ xa xỉ phẩm, hay bán những phẩm vật thông dụng, cần thiết cho giới lao động và đồng bào nghèo. Tưởng ông nói đùa, ai ngờ ông tới thực, lôi xềnh xệch ATV cùng anh em tòa soạn ra Siêu thị Nguyễn Du.

Kể ra thì oan ông Siêu thị thật ! Siêu thị bán gạo, nước mắm, rau cỏ, trái cây, hàm bà làng đủ các thứ thực phẩm, sản phẩm cần thiết. Khách hàng của Siêu thị không phải giới trưởng giả, hoặc mini jupe mà là các bà nội trợ thuộc giới tiểu tư sản hoặc lao động. Tương đối tất cả các thứ hàng ở Siêu thị đều rẻ hơn ở ngoài. Chỉ tức Siêu thị chưa lấy gì làm ai đại, có là cái Siêu thị duy nhất của Saigon. ATV nói với ông Cung :

—«Ở Nhật có tới hơn 500 Siêu thị, cái nào cũng lớn gấp 10 lần Siêu thị Nguyễn Du..

Thì ông Cung cướp lời :

— Ở đây chúng tôi mới tổ chức 1 Siêu thị cũng đã mệt lử cò bợ rồi» vì người ta không ý thức đám những khó khăn của công cuộc tổ chức. trong một nước mà trình độ công dân giáo dục của người dân rất thấp. Nhưng chúng tôi vẫn cương quyết không lùi bước, sẽ thực hiện thêm ít nhất là 3 Siêu thị nữa, một ở Chợ Vườn Cà, một ở Gia Định.

Ở Chợ Vườn Cà thì ATV hoan hỉ hết mình, vì Chợ Vườn Cà hiện nay là một «quốc sỉ» như «Quốc hội Lưu nhiệm». Bao giờ thực hiện Siêu thị Vườn Cà.

— Ông Chủ tịch Hội đồng Đô thành đã đồng ý. Chỉ nay mai thôi.

LAS VEGAS VIỆT NAM

(Nhờ nhật báo Sống đăng, chuyển trong mục «ATV»)

Kính gởi các cơ quan công quyền VN,

Trân trọng kính mời ngài đến giải trí lành mạnh tại sòng bạc lớn hẻm 219 đường Mai xuân Thưởng Quận sáu Chợlớn nhân dịp khai nguyên nền đệ nhị Cộng Hòa VN.

Quí ngài có thể yên trí mang theo bạc triệu để ăn thua và được chơi thỏa thích vì khu cờ bạc nơi đây như Las Vegas của Mỹ vậy.

Quí Ngài lại đây sẽ được tự do đánh bạc. Vì rất an ninh không có một thứ lính nào dám bắt quí ngài cả. Sòng bạc này đã hoạt động công khai hơn một năm nay do một số người Tàu tên «Xấu Cây», Phúc và Ba Đây làm chủ sòng, chỉ cách Cảnh sát cuộc Quận Sáu không đầy 1.000m. Nhưng ông Trưởng Ty Cảnh sát Quận sáu hay biết mà cũng như không biết. Tên chủ sòng đã từng huênh hoang tuyên bố: «Tên lính nào lại đây bắt, sẽ bị đổ đi ngay».

Ngoài ra còn cả chục tên gồm du đãng và lính đảo ngũ bảo vệ sòng bạc. Sẵn sàng đâm, chém, bắn bất cứ ai mưu toan làm le... phá hoại hay dẹp sòng.

Suốt ngày họ đánh nhau, cãi nhau, súng ống rùm rụp, xe gắn máy nổ rền trời... Dân đen chúng tôi khổ sở quá nên đánh liều mời quý Ngài tới sòng bạc chơi. May ra chủ sòng ăn được vài trăm triệu, giàu to sẽ tự động dẹp sòng chuyển nghề khác để người dân lương thiện chúng tôi được nhờ, sau những giờ làm lụng một nhọc vất vả.

Trân trọng kính chào quý Ngài và rất mong quí Ngài đến càng sớm càng tốt.

Dân chúng hẻm 219 đường Mai xuân Thưởng
(Đồng ký tên)

CHUYỆN KHỈ

BÀI CỦA THIỆN CĂN

Theo thông lệ, trong giai phẩm Xuân Mậu Thân của Sống năm nay Thiện Căn và Chu Tử lại có dịp cống hiến bạn đọc một thiên đại luận tâm lum về những «chuyện khỉ» nhất ở cõi đời này. Nếu năm con khỉ, bàn đến những chuyện khỉ ở Sở Thú thì thật chán chết, chẳng có gì đáng nói ngoài những chuyện khỉ ngồi gãi háng hoặc bắt rận, bắt chấy cho nhau. Nhưng nếu những chuyện khỉ ngồi gãi háng hoặc bắt rận, bắt chấy cho nhau. Nhưng nếu đề cập những chuyện khỉ của xã hội con người thì e rằng hiến đại luận 10 trang đặc với cỡ chữ nhỏ corps 6 này cũng chưa làm Chu Tử và Thiện Căn thỏa mãn. Bởi vì như Rochefoucauld đã định nghĩa, con người là một loài thú uống không phải chỉ trong lúc khát (nhậu uých kỵ đâu có phải vì khát ?) và làm những chuyện khỉ không cần đợi mùa như những loài vật khác như con cho, con mèo đi giống tư có mùa vì chúng sống theo thiên nhiên xuân sinh, hạ trưởng, thu liễm, đông tàng. Do đó, những chuyện «khỉ» của loài người kể cả ngày, cả tháng ; năm này sang năm khác cũng không hết.

(Còn nữa)

VẠCH MẶT

1001 cái mặt vô liêm sỉ

Chúng tôi mong rằng những cái mặt mẹt được điểm dưới đây, nếu còn được chút lương tâm con người, sẽ ăn năn hối cải ; hoặc nếu lòng dạ chúng không còn một chút năng lực tự phản tỉnh, ít ra, chúng cũng sẽ giật mình sợ hãi và bớt đi những hành tung phi nghĩa vô nhân đạo.

Chúng ta sẽ không gọi đích danh chúng nó nhưng chúng ta sẽ trình bày từng hành động, nói lên các thủ đoạn của chúng cho chúng tự nhận ra và để cho quần chúng nhìn thấy cái bộ mặt ghẻ lở của chúng mà cảnh giác.

● BÁT SÀ MÂU ●

Chúng ta hãy bắt đầu bằng việc chọn lựa mục tiêu. Có nhiều mục tiêu quá, con số 1.001 cái mặt mẹt ở đầu bài thật quả không ngoa. Chúng ta thật sự bối rối không biết cho bộ mặt nào xuất hiện trước. Có những thằng không ăn tạp, chỉ ngoạm những miếng to hàng triệu, có những thằng ăn tạp miếng lớn không bỏ, miếng nhỏ chẳng chừa, lại có những cái mặt thuộc loại dày dạn đã táp miếng lớn, đã đớp miếng nhỏ mà đánh giặc luôn cả những cái bóng không đáng kể của đàn em. Lại có những vụ biểu thủ công [illegible]

[illegible]

1) Mục tiêu số 1 : Một vỏ tướng sinh trưởng đất thần kinh.

[illegible]

(Còn nữa)

MỖI TUẦN MỘT BÔNG HỒNG CHO VĂN NGHỆ

CON GÀ và CON QUỐC

★ Hư Trúc

Các anh còn là gì cái lúc đứng đợi người đẹp. Mong quá, chờ quá, nhìn ra áo nào phất phơ từ xa cũng thấy đúng nó rồi và tiến gần lại vẫn chẳng phải là nó.

Bây giờ đứng trước tác phẩm này chúng tôi phải tìm hiểu đến nơi đến chốn, không thể để nó rơi vào cái cảnh bi thảm trông gà hóa quốc, chuế lắm. Khen, được lắm, chê cũng quí. Nhưng người ta viết con gà thì phải khen con gà, người ta [illegible]

quốc mượt, thịt con quốc thơm, tôi lắm cám ơn. Nhưng cuốn sách của tôi lại nói về con gà. Tiếc quá.

Như thế thì bất tiện lắm.

Các anh sẽ nói vô lý, tác phẩm văn nghệ có cái bí hiểm đâu mà có thể «trông gà hóa quốc» được. Quý vị phê bình khoa học, các anh đã quan trọng hóa vấn đề. 1 sử gia đứng trước 1 di tích lịch sử cần phải tìm hiểu. Điều này hiểu rõ lắm. Sử gia đứng trước 1 tấm bia, 1 ngôi mộ [illegible]

[illegible]

HƯ TRÚC

BẢY NGÀY ĐÊM TÌNH QUÂN CHUYỂN ĐỜI

★ ĐẶNG VĂN HẦU

TRONG tuần qua [illegible]

[illegible]

Đ.V.H

Mỗi tuần đọc 1 tác phẩm

Đọc tác phẩm thứ ba Của Nguyễn Thụy Long CHIM TRÊN NGỌN KHÔ

● CAO THẾ DUNG

[illegible]

tiềm thức tôi. Phút chốc tôi quên mình đang nằm trong 1 căn phòng giam ẩm thấp, chật hẹp. Tôi chỉ còn thấy biển, những đám mây bông gòn...» (tr. 8) Cũng bắt đầu từ đây, Nàng—tên nàng là Kha—xuất hiện bên chàng để cùng nhìn nhau trong cái cay đắng, để nhìn về một hướng nào đó của hy vọng của sự sống và sự ngay thẳng dù trong cô đơn và tù ngục—qua hàng song sắt kia.

(Xem tiếp trang 5)

AO THẢ VỊT của bạn đọc

Chuyện thơ sau mùa bầu cử HAY LÀ tuyên ngôn của ông Hạ họ Hồ

HẠ đây là Hạ nghị viên, còn HỒ đây là Hồ-Hữu-Tường.

Sau khi đưa đơn ứng cử, gọ Hồ nằm ì ra đó, làm cục đá nặng cho anh em ra sức «lấn» vào tòa nhà có tên là Quốc hội, mà trước kia, có tên là nhà Hát Tây. Thế mà khi đắc cử rồi, khao công khó của «những ai lấn đá», chỉ có một chầu «thịt bò bảy món», vào tối thứ bảy 4-11-1967, một tối mưa tầm tã, khiến có người dự bữa kh[...] này phải có mặc áo mưa vô mà... ăn.

Nghê-Bá-Lí hôm nay, tức Nguiễn-Ngu-Í ngày xưa, cảm hứng làm bài hát nói đọc ngay cho «hai họ gái trai» có mặt (bài này đã đăng trên Sống tuần rồi, nay xin sao lục lại để cho có đầu đuôi).

Gởi người dân.. biểu họ Hồ, tục gọi anh chàng Phi-Lạc.

Hồ Hồ ! Lạc Lạc !
Mới ngày nào còn chơi Mac, ăn Lê,
Ba mươi năm ngó lại : chẳng xa jì,
Người thất bại hết ngồi ì ngoài cửa.
Nói ngược nói xuôi, tài số zách,
Làm chơi làm thiệt, số jì đây ?
Bạn bè xưa chờ đợi những bao ngày,
Nay bảy món, nhìn nhau, cười hay khóc ?
Khóc nước non này còn chịu tang chịu tóc,
Cười ai cia đầu bạc mới nếm chút thành công.
Mừng cho ai nên mới cùng mong :
«Một mai làm, nói chẳng xong,
Thì vứt bút về làng làm thằng mõ.
Bằng một mực ngồi ì «trong đó»,
Tiếng phụ nhau, ai có sợ cùng chăng ?
Thương nhau nên mới... cắn nhằn».

NGU-CÓ-RÂU-VÀ-CÓ-RĂNG.

Mười bữa sau, người ngu có râu và có răng nhận được nguyên văn bài hát trao cho bạn trong đêm mưa gió tới bời ngồi thưởng thức bò bảy món, có những chỗ sửa lại, nói lên nỗi lòng và thái độ của người đã giã từ món ăn chơi : táo MAC và táo LÊ để mong ciếm một cái gì hơn, lành hơn, ngon hơn, đẹp hơn.

Và bài hát sửa lại này, chúng tôi cho đăng xiên những chỗ nào đã được người «bị» tặng thơ sửa lại.

MƯỚU

Hồ Hồ ! Lạc Lạc !
Mới ngày nào còn uống Mac ăn Lê.
Ba mươi năm ngoảnh mặt : chỉ trò hề.
Mà sót lại có chút tài khoác lác.
HÁT RẰNG :
Nói ngược, nói xuôi, nói cà rỡn ?
Học jả, học thiệt, học jì đây ?
Bạn bè xưa, chờ đợi những bao ngày,
Nay bảy món, nhìn nhau, cười hay mếu ?
Khóc nước non này còn.. gà là đại tếu ! (1)
Cười ai cia đầu bạc mới... chịu vào tròng.
Xin mấy lời bày tỏ ước mong :
«Một mai làm, nói chẳng xong,
«Thì vứt áo về làng xin chức mõ.
«Bằng làm đá nằm ì «trong đó».
«Tiếng phụ nhau, ai có sợ cùng chăng ?
Thương nhau nên mới... cắn nhằn».

NGƯỜI CÒ HỌ NGUIỄN-NGÊ

(1) Bạn dọc hẳn chưa qên cịch trào phúng thời đại của Ngu. Í Nguiễn-Hữu-Ngư và Khổng-Cưu Hồ-Hữu-Tường viết chung : Đồng bào ơi ! gả là... đại biến ! »

Giới thiệu sách mới

Sống vừa nhận được :

1) «Người lính đa tình» của Vũ Duy.

2) «Tiếng đồng nội» của Trần tuấn Kiệt.

3) «Bóng Huệ trong rừng Thiền» —(Giáo Huệ Thi tập II) của Thượng Tọa Giác Huệ.

4) «Lệ Thủy» của nữ sĩ Thanh Phương gửi tặng. Xin thành thật cảm tạ và ân cần giới thiệu với độc giả yêu sách.

Tìm việc

— SINH VIÊN Khoa học dạy Shence Exp và Math về Math-Phiys-Ciimie hay các lớp Đệ Nhất — Nhì. Liên lạc Sơn 65/1 Thủ khoa Huân Saigon.

— Nam Sinh Viên Sư Phạm tiền, siêng năng, muốn nhận kèm hại tư gia từ đệ II trở xuống. Điều kiện dễ, hỏi hoặc biên thư về Phan đình Hồng 106 Gia Long Saigon

— SINH VIÊN khoa học có chứng chỉ MGP nhiều kinh nghiệm về Toán-Lý-Hóa Nhận kèm từ đệ Nhất trở xuống (từng người hoặc từng nhóm). Thư về : Nguyễn 8/4 Nguyễn an Ninh Gia định.

— SINH VIÊN có chứng chỉ MĐP đã dạy nhiều nơi về Toán Lý Hóa. Nhận kèm từ đệ Nhất trở xuống. Thư về : S7 — 73/9 Nguyễn đình Chiểu Phú Nhuận

APIMIEL

VIỆN BÀO-CHẾ HADZER

MẬT ONG CHÚA
NƯỚC CỐT GAN BÒ TƯƠI
TINH-CHẤT MÁU ĐỎ
SINH-TỐ B 12
SINH-TỐ B 6
SINH-TỐ PP

Ho, yếu phổi.
Gầy ốm, thiếu máu.
Làm cho da dẻ đẹp đẽ hồng-hào.
Người lớn, con nít dễ tiêu-hóa.

BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

CÉMIN

Thuốc viên ngậm

THƠM MÙI CAM

LAO-ĐỘNG, KINH DOANH, CÔNG TƯ CHỨC, SINH-VIÊN, HỌC-SINH MUỐN CÓ SỨC CHỊU ĐỰNG BỀN BỈ, CHỐNG MỆT MỎI

NÊN DÙNG CÉMIN

HADZER

Phải thận trọng

Bịnh nhẹ chữa sai biến thành Nội thương khó trị vì đã đi sâu vào Lục phủ Ngũ tạng, sinh ra các chứng : Đau gan, ruột, bao tử, mộng mị, tán dây, (không kiên tinh) mất ngủ, mồ hôi chân tay, ho lâu, dâm xuyễn đàn bà khí hư, tuyệt thiếu, ốm, nghén, hậu sản, trẻ em âm hư, mồ hôi, chậm lớn, ban trái, ho gà. Phải thận trọng để lâu ngày nguy hại đến tánh mạng. Đến ngay thầy chuyên môn xem mạch điều trị cho mau lành.

NHÀ THUỐC

BƯỚM VÀNG

Đông Y Dược Sĩ · NGUYEN VĂN NHỮ

LÂU NĂM KINH NGHIỆM

Trước ở Hải Phong, nay ở 19b đường Ngô tùng Châu Saigon

(số 644 — 11-1-63 — 799 — 16-4-64)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

những trận pháo kích từ bên kia bờ bến Hà phía Bắc ngày đêm đã rót hàng ngàn trái đại bác sang những trại quân của lực lượng Mỹ Quân trú phòng Mỹ suốt ngày đêm ở dưới hầm phản pháo và chờ đợi những trận tấn công biển người của quân chánh quy B.V. Hình trên là một cảnh ngủ ngồi của 1 binh sĩ Mỹ dưới giao thông hào đầy bùn và nước. Mưa, gió súng, đạn, bom và cái chết đến bất cứ lúc nào với các chiến binh này nhưng việc ăn, ngủ vẫn phải diễn ra để còn có đủ sức chống đối với quân thù.

VÀI HÌNH ẢNH VỀ MIỀN HỎA NGỤC CỒN TIÊN
MIỀN ĐỊA ĐẦU HỎA TUYẾN

Quang cảnh Cồn Tiên ban đêm — Những ánh đèn pha và hỏa châu luôn luôn soi sáng cả 1 vùng đất rộng lớn — ở đây máy bay được phái tới oanh kích ngày đêm — các binh sĩ trú phòng không rất ít khi xuất hiện trên mặt đất.

Một tình cờ lịch-sử đáng suy nghiệm

LỄ TUYÊN THỆ NHẬM CHỨC NGUYÊN THỦ ĐỆ NHỊ CỘNG HÒA VIỆT NAM NHẰM ĐÚNG NGÀY GIỖ VỊ ANH HÙNG THÔN DÃ VIỆT NAM

- □ *Người đã dẹp tan xâm lược Trung Hoa, đặt quân trấn thủ và mở mang tô giới trên đất địch.*
- □ *Người đã chuẩn bị 2 ngàn chiến hạm với 1 đoàn binh tinh nhuệ để đổ bộ đất Tầu*
- □ *Chính quyền Trung quốc đã chịu cúi đầu ký kết trả hai tỉnh Quảng... Phái đoàn Việt đón nhận sắc lệnh thì viên Chánh Tòa khâm Trung Hoa nói: «Xin gác việc này. Người Anh Hùng nước Việt đã về Trời.*

Cái người nhà quê VN đã từng làm cả đế quốc Mãn Thanh khiếp hãi, băng tịch đúng vào ngày 29, tháng chín, năm Quý Sửu (1793). Tên hiệu mà ta thường dùng gọi Ngài là Nguyễn Huệ hoặc Quang Trung Hoàng Đế.

Khi cầm bút nhắc đến ngày giỗ Ngài, tôi cứ rơi nước mắt nhòa cả trang giấy. Xin thú thực chẳng phải tôi ái quốc, ái quần gì? Tôi chỉ hổ thẹn vì sự bất tài, kém học của mình. Giữa lúc nhà nước đang cần khích động tinh thần quốc gia, lại thêm bao nhiêu học giả nhờ xưng là hậu duệ của Ngài mà được quốc dân ưu đãi, tôi yên chỉ hạng như tôi, sẽ được khoanh tay nghe giảng về lịch sử của Người

Nhưng mọi người đã quên, Không một ai nhớ tới để thấy sự trùng hợp đáng nói.

Vậy thì kẻ ngu hèn này đành mang cái hiểu biết thô thiển của mình kể lại với mục đích để lớp sau mình có thể thương tình mà nói:

«Thế hệ ấy ngu hèn thật đấy nhưng xét ra cũng còn vài kẻ có thiện chí, thành tâm...»

oOo

Từ hậu bán thế kỷ 18 châu Á châu Âu châu Mỹ đều nẩy sinh những cuộc cách mạng mà sau này được mệnh danh trong sử học là những cách mạng Tư sản Dân Quyền. Tuy khác nhau về nhân chủng địa lý nhưng xét kỹ mấy vụ đấu tranh điển hình nhằm vào khoảng 1789 tại Việt Nam, Pháp quốc Mỹ châu ta đều thấy rõ mục đích vùng lên để giải phóng con người.

Đúng vào cái năm lịch sử kỷ Dậu ấy (1789) Hiệp chủng quốc Hoa kỳ đập tan gông xiềng Đế Quốc Anh Cát Lợi, rồi đánh dấu vào lịch sử Nhân Loại bằng Nhân Quyền bất hủ.

Nhưng từ đầu năm rẽ ngoặt của «lịch sử nhân loại» đó, chính dân tộc Việt là kẻ khai hỏa đầu tiên trong cuộc chiến chống xâm lăng áp bức của Nhân Loại.

Vị lãnh đạo trận đó, sinh tại ấp Kiên Thành, vùng Tây Sơn, tỉnh Quy Nhơn (Bình Định), tên tục là Hồ Thơm, hiệu danh Nguyễn Huệ, tên gọi trong nhà là chú Ba, đế hiệu là Quang Trung Hoàng Đế.

Sử sách Nguyễn Triều chê ngài là kẻ vô học.

Sự thực, gia đình ngài đứng vào hàng chủ ấp trại, giàu có lớn trong vùng, có nuôi thầy đồ dạy học trong nhà.

Ông đồ dạy ngài tên gọi Giáo Hiến, văn võ đều tinh thông. Cả Trần quang Diệu lẫn Bùi thị Xuân đều cùng học với anh em ngài.

Tình thế VN khi đó đang phân hoá rối loạn.

Ngôi vua chính thống của Lê triều trung hưng chỉ là là một thứ tượng trưng tất cả mọi quyền hành thực sự đều do phái quân phiệt công thần nắm giữ dưới sự chỉ huy của Chúa Trịnh.

Bởi vậy, bọn quân phiệt, quan liêu khác chạy theo họ Nguyễn vào Nam mở đất, lập một sơn hà khác.

Nước Việt bị chia đôi, đôi bờ ngăn cách nhằm khoảng vĩ tuyến 17.

Để mở mang thế lực hòng đánh bại đối phương cả Trịnh lẫn Nguyễn đều tìm kiếm đồng minh Âu châu. Bồ đào Nha, Pháp, Hòa Lan, Anh Cát Lợi đều đã được chính quyền VN đương thời cho phép mở tiệm và đi lại thông thương tại Hưng Yên Faifo. Ngoài những món hàng thương họ còn mua giúp cho ta cả súng đạn đúc ở Âu

Khi đó Ấn Độ, Miến Điện Tân Gia Ba, Phi luật Tân đều đã mất chủ quyền về tay bọn thực dân, phiêu lưu. Hơn nữa thấy rõ thái độ ích kỷ ra mặt của họ. Tham dự cả mấy phe trong cuộc huynh đệ huých tường để trục lợi, giới đương quyền Việt Nam đã trục xuất họ khỏi lãnh thổ quốc gia, Nam cũng như Bắc.

Vì chiến tranh liên miên ngót thế kỷ, cả Trịnh lẫn Nguyễn đều cần tiền; dân đã đói khổ lại còn phải chịu sưu cao, thuế nặng, giặc cướp quấy rối, quan lại tham nhũng vơ vét bóc lột dân đến cùng cực; triều đình chính thức bán quan tước để lấy tiền.

Đấy bối cảnh xã hội Việt hồi anh em Nguyễn Huệ ra đời

Năm 1771. Nam Việt suy đồi quá, vua thì nhỏ quyền thần Trương Phúc Loan thao túng mọi sự. Trong khi dân chết đói vì lụt bão thì trong dinh hắn phải đổ vàng thoi, bạc nén tiền quý phơi kín mấy sân gạch

Năm ấy, Nguyễn Huệ đang là một thanh niên 19 tuổi. Ông cùng hai anh là Nguyễn nhạc Nguyễn Lữ cùng vị nhân sĩ lão thành Huyền Khê tiên và đồng môn, đồng chí Trần quang Diệu, Bùi thị Xuân, nhất định vùng lên để giẹp mối bất bình trong thiên hạ.

Nhân dịp triều đình đang thúc thuế gay gắt, kẻ nào nộp không đủ thì bị gông cùm, xiềng kẹp. Tụi nha lại nhân dịp đó tha hồ vơ vét. Bao nhiêu dân cày phải bán vợ đợ con. Bao nhiêu trai tráng phải lìa cửa lìa nhà trốn vào rừng núi.

Anh em Nguyễn Huệ phất cờ đào, đề xướng cuộc nông dân bần bách chống thuế đầu tiên trong lịch sử Á Châu Cách Mạng.

Quy Nhơn bị thất thủ về tay quân khởi nghĩa ngay đêm đầu.

Các bọn giặc ta, tàu đều lần lượt bị thu hốt.

Chúa Trịnh Sâm bèn cho quân Nam Tiến với danh nghĩa Thống Nhất Quốc Gia và cứu chúa Nguyễn.

Lực lượng Huế hoàn toàn tan rã.

Bây giờ chỉ còn quân Tây Sơn và quân Trịnh đối đầu.

Hoàng Ngũ Phúc là vị danh tướng bách chiến, được Trịnh Sâm giao phó việc Nam chinh với toàn quyền hành động.

Anh em Tây Sơn tuy áo vải mới dậy nhưng đánh đâu, thắng đó. Nguyễn Nhạc tự kiêu nhất định chống. Nguyễn Huệ bàn rằng:

— Quân ta vừa ít, vừa kém hơn. Thắng nổi lũ ươn hèn và giặc cướp ô hợp nhưng không chọi được với binh đội quy củ của một quốc gia có tổ chức do tay đại tướng lão thành chỉ huy. Ta nên sinh hòa để quét sạch Gia định, Đồng Nai trước đã. trú đóng lâu tại đất Nam, quân Trịnh sẽ gặp khó khăn vì tiếp tế, bất phục thủy thổ... Tướng giỏi, quân mạnh ở ngoài lâu, trong nước sẽ sinh nội loạn. Chừng đó, Chẳng cần đánh họ cũng phải lui.

Nguyễn Nhạc hăng hái không nghe, cứ nhất định đánh quân Bắc. Tây Sơn đại bại.

Nhạc chịu phục em, xin hàng chúa Trịnh Hoàng nguyên soái phong Tây Sơn trại chủ làm tiền phong đánh chiếm Đồng nai. Chẳng bao lâu Nam kỳ lục tỉnh đều thuộc Tây Sơn.

Giữa hồi đó, Hoàng ngũ Phúc chết, Trịnh Sâm băng hà, Vương tử Cán, con người cung phi đắc sủng lên ngôi.

Bọn ưu binh, do chúa tuyển riêng người Thanh Nghệ để canh giữ phủ chúa không phục

Trịnh cũng như Nguyễn, thực sự đều là chế độ quân phiệt. Họ dựng nước bằng quân đội. Giữ nước, trị nước cũng bằng quân đội. Chính phủ của họ không thiên dùng ngôi Tể Tướng, Tướng quốc. Người cầm đầu các Thượng Thư chỉ là chức Tham Tụng.

Bởi vậy quân sĩ coi thường tất cả, ngoài vị chỉ huy mà họ kính phục. Vị chúa anh hùng của họ đã chết, họ nổi loạn. Nguyên soái của họ lúc đó là Hoàng đình Bảo. Nhưng họ bất phục vì Đình Bảo đã tư thông với Thái phi Đặng thị Huệ, mẹ Trịnh Cán.

Họ vây phủ Chúa, đập chết Hoàng đình Bảo và xé xác con đĩ Phù Đổng Thái phi Đặng thị Huệ một mỹ nhân quê làng Phù Đổng huyện Tiên Du con một vị đồ nho, chuyên việc hái chè.

Trịnh Sâm vốn là vị Thế Tử muốn nước Việt cường hùng, nên ông thường ngự du để tra xét dân tình.

Một lần kia, khi qua đồi chè Phù Đổng, vị Thế Tử đa tài, đa tình đã để ý ngắm nghía kỹ những nàng gái trẻ nổi tiếng là đẹp và nghịch.

«Nước sông, đò lẫn nước ngòi,
Con gái tỉnh Bắc cầm roi dạy chồng»

Nhưng trước oai Chúa, các cô gái dữ như hùm đều cúi mặt. Riêng một cô vẫn thản nhiên đưa lưỡi liềm, nghêu ngao cất giọng lanh lảnh, cao vút, ngân dài:

«Tay cầm bán nguyệt xênh xang,
Một trăm thức cỏ lại hàng trong tay.»

Do phút giây tình cờ đó, ít ngày sau cô đã trở thành cung phi của vị Chúa Tể Đại Nam:

Và vài năm sau, cô thôn nữ ngây thơ, hiền hậu con ông đồ nho nghèo ấy trở thành bà nữ chúa cực kỳ nham hiểm, tàn ác...

«Ai làm cô đẹp, cô xinh,
Cho nghiệp Chúa mất, cho đình làng xiêu
Cho làng, cho nước tiêu điều,
Cho dân khốn khổ, cho nhiều loạn ly»

Người con cả của Trịnh Sâm bị truất ngôi Thế Tử, tống giam nơi ngục tối vì lời ỷ eo của bà Kiều nữ Phù Đổng

Thế Tử Trịnh Khải, tước phong Đoan Nam Vương đã lớn tuổi, theo tục lệ đã được giữ chức cao trong quân đội nên Ưu binh phá ngục ra tôn lên ngôi chúa.

Nhân vụ đại loạn đó, Nguyễn Huệ tiến quân ra Bắc

Đoan Nam Vương Trịnh Khải tự tử.

Nguyễn Huệ dâng biểu tôn phong Lê đế Hiển Tông. Lê đế phong Ngài chức Uy quốc Công và gả nàng công chúa 14 tên Lê ngọc Hân cho vị anh hùng áo vải ở Bình Định

Sau khi lập cuộc thống nhất cho nhà vua Bắc Hà, Tây sơn trả quyền, rút toàn bộ thủy lục về Nam.

Năm 1786 đất Đồng Nai bị Nguyễn Ánh một cháu Chúa Nguyễn đưa quân Xiêm La (Thái Lan) về. Ông quân đội đồng minh của Nguyễn Ánh này đã cướp phá, giết chóc dữ dội quá, khiến dân Việt miền Nam coi họ như kẻ thù.

Nguyễn Huệ phải đem quân vào tiêu diệt tất cả mấy chục ngàn quân Xiêm ở Rạch Gầm

Lợi dụng Nguyễn Huệ bận rộn Nguyễn hữu Chỉnh lộng hành cõi Bắc, áp bức Lê chiêu Thống hơn Chúa Trịnh khi xưa

Nguyễn Huệ lại phải vội vã Bắc chinh. Chỉnh bị giết, Chiêu Thống sang Tàu cầu cứu Mãn Thanh Hoàng đế

Bây giờ Thanh triều đang cực thịnh. Vua Mãn muốn tiện dịp chiếm luôn Việt Nam.

Quân bốn tỉnh Hoa Nam đều động. Lưỡng Quảng Tổng Đốc Tôn sĩ Nghị cầm ấn nguyên nhung chỉ huy nữa (tiệu «Hoa quân nhập Việt».

Bắc Bình Vương tước vua anh Nguyễn Nhạc phong, Nguyễn Huệ vội chỉnh bị binh mã

Thể theo lời tướng sĩ binh dân yêu cầu, Ngài làm lễ thụ Phụng Hoàng Đế, lấy niên hiệu Quang Trung.

29 Tết Mậu Thân xuất quân

5 tháng Giêng Kỷ Dậu phá Hà Nội. Toàn thể Bộ đội Mãn Thanh bị tiêu diệt hay đầu hàng.

Sông cái Nhị Hà, lớn ngang Cửu Long bị nghẹt vì xác giặc.

Suốt biên giới Việt Hoa mấy trăm dặm, dân Trung Hoa 16 làng, bồng bế nhau tản cư Vì nghe bọn bại trận chạy về kể lại tình khủng khiếp. họ sợ quân đội ta tràn sang giết tuyệt chủng dân Tàu để trả thù. Sử còn nói:

«Dọc biên giới, khắp mấy trăm dặm không làng thôn nào có khói lửa vào lúc ban ngày ban đêm không cả một tiếng mèo kêu, chó cắn.».

Nhưng Quang Trung đã trả tù binh và ký hòa ước với họ để sửa sang nội bộ.

Ngài lập nên Sùng chính Viện, giao cho La Sơn Phu Tử Nguyễn Thiếp trông nôm. Sùng chính Viện chuyên lo phát triển văn học Việt.

Một kinh đô mới được xây tại Nghệ An, gọi là Phượng Hoàng Trung Đô do vị học giả La Sơn Phu Tử chủ trương kiến trúc.

Qua mấy thế hệ chém giết nhau, xì hài, dân tình suy vi quá lắm. Nhất là về phương diện kinh tế, nước Việt vốn sống bằng lúa gạo, thế mà sau cuộc (binh Thanh), ruộng đất đã thuộc thành điền bị bỏ hoang làng nào cũng có rất nhiều.

Ngài xuống lệnh đo đạc, vẽ đồ bản lại địa vực từng làng.

Những nông dân siêu tán vì chiến tranh được phép trở lại quê và được chia cấp ruộng đất, đạo luật văn minh tiến bộ này, ngay từ thời thắng Minh «đức ông Lê Lợi» đã cho thi hành.

Cô gái nào chẳng may sinh nở một đứa con không có ai nhận làm bố thì thôn xóm phải giúp cho một chai dầu thắp và gạo mắm đủ 100 ngày. Tục đó, ngày nay chiều làng Bắc Việt còn giữ. Nhờ vậy, nhiều phụ nữ xấu số, nhiều bào thai bất đắc dĩ khỏi bị người thân giết để tránh dư luận.

Các địa phương trong nước đều phải kiểm tra lại dân số kỹ càng. Mỗi lương dân phải có cái thẻ bài căn cước «Thiên Hạ Đại Tín».

Mỗi gia đình ba con trai phải có một người đi quân dịch: Trong nhiệm kỳ pháp định, lính quân dịch được luân phiên trừ bị. Hết ba tháng lính lại được ba tháng về nhà làm ruộng.

Ngài chính thức công nhận bọn gái lầu xanh làm nghề hộ lý chiến binh Nhưng, để bảo vệ sức khỏe quan nhân Ngài đặt quy luật kiểm soát và trừng trị bọn đó nữa.

Đại khái như:

1) Cả «em Út» lẫn Mụ Chủ phải liên đới trách nhiệm.

2) Cô nào có bệnh phải khai với quan thầy thuốc nhà binh và bắt buộc «Mụ chủ» phải để cô nghỉ ngơi chữa chạy cho đến thực lành mạnh.

Nếu có người lính nào mắc bệnh, nhà chức trách xét ra đúng tại nơi giải trí nào gây nên, thì quan chỉ huy trấn thủ khu vực đó được quyền phạt đòn và tiền kẻ có trách nhiệm như sau:

— Mụ giàu 60 hèo,
— Gái chơi 40 hèo.
— Cả hai phải liên đới bồi thường tiền dưỡng thương cho binh sĩ mắc bệnh.

Chu đáo hơn nữa Ngài còn lo lắng đến sự giải trí của những người bạn binh nhì phải xa nhà cửa, vợ con.

Vốn biết dân mình là một dân tộc Thi sĩ, anh thợ cày, chị thợ cấy đều có thể thốt nên những câu đầy âm thanh, vần điệu trong mọi hoàn cảnh Hào hùng! Châm biếm! trữ tình hài hước...câu nào cũng tuyệt tác. Thí dụ như:

Một anh đi đường thấy cô thợ cấy, cúi đầu, lom khom để lộ một chỗ không nên để lộ bèn cao giọng hát:

Hò ò ơ ơ !
Vải kia đáng mấy đồng tiền
Sao em nỡ để tổ tiên ra ngoài,

Cô gái đáp ngay:

Gái quê tiết kiệm đồng tiền
Xin chàng rước lấy tổ tiên về thờ.

Ngài bèn phối hợp dân tộc tính đó kèm theo Trống quân Nếu đủ điều kiện Nam, Nữ càng hay, thiếu thì quân sĩ chia ra đóng giả Nam Nữ và đấu nhau bằng vần điệu..• gây cấn thú vị bằng vạn lần những cuộc đua tài của bọn bồi bút thời Đường, Tống, hơn nữa, nhân dân được tự do góp phần vui chung.

Một mặt, ngài thuê kỹ sư Bồ Bào Nha và Hòa Lan lập xưởng đúc súng lớn và làm chiến hạm. Cuối năm Nhâm tý 1792 VN đã sẵn sàng 2.000 chiến hạm bọc đồng, trí đại bác lớn lòng.

Đối với thời đó thực là một lực lượng kinh hồn.

Đại tướng Võ văn Dũng, đang nghỉ phép nơi quê Hải Dương được Ngài cử làm trưởng Sứ đoàn sang Tàu gặp Càn Long để xin cưới một Công chúa và đòi đất Phiên Ngung cũ (Quảng Đông, Quảng Tây, làm Việt đô.

Tới năm 1840 Trưởng tộc dòng họ Võ văn còn giữ được gia phả cùng chiếu chỉ của Quang Trung Hoàng đế. Chính cụ Ưng Hoè Nguyễn văn Tố cùng nhiều học giả ở viện Viễn Đông Bác Cổ đều có khảo sát tài liệu nói trên và xác nhận lối chữ, giọng văn cùng ấn triện đóng trên đó đều đáng tin cậy.

Nhiều báo xuất bản tại Hà Nội đã chụp ảnh trích đăng trích dịch mớ tài liệu quý báu đó. Vì không sẵn có tài liệu trước mắt, tôi đành thuật theo trí nhớ:

Sắc chiếu ban hành nhằm niên hiệu Quang Trung đệ ngũ niên, cử Võ văn Dũng chức đại tướng làm Trưởng Sứ đoàn Việt Nam đến Bắc Kinh đưa cống vật và quốc thư yêu cầu Càn Long Hoàng đế chuẩn nhận cho mấy điều sau đây:

1- Do sự xâm lăng phá hoại liên tiếp của Hán, Đường Tống Minh, long mạch về địa lý của nòi Việt bị tan nát. Xét ra chỉ còn Phiên Ngung hiện thuộc Thanh mới xứng đáng để làm Thủ đô Đại Việt, vậy xin Thanh Đế thương tình trao lại cho Bách Việt

2- Về Trung Quốc luôn luôn gây chiến tranh xâm lược cả quốc gia, dân tộc Việt phải lao vào chiến cuộc. Do đó dân tộc này bị «viêm thanh giáo». Vậy xin Đức Hoàng Đế TrungHoa ban cho một vị công chúa làm Mẫu Nghi Nam Việt để quần chúng xứ này được học hỏi đức hạnh của bà.

3. Tàu chiến Việt Nam đang trùng dương, quân đội Việt đã tập trung nơi biên giới để chờ đón mẫu Nghi tương lai của họ

4. Vì sự quá nhiệt thành của họ, Việt Nam không dám bảo đảm về hành động của Thủy Lục quân khi mà các điều kiện khẩn thiết này không được thỏa mãn.

Ngoài chiếu chính thức còn có một mật chỉ kèm thêm chỉ định rõ nhiệm vụ của đại tướng Võ văn Dũng rằng:

Ta phải triệu ông vì chuyến đi này quan hệ lắm đấy. Ông là vị tướng có nhiều kinh nghiệm chiến trường lại tinh thông thi phú giỏi khoa giao thiệp vậy ông phải vì nước cố sức. Dọc đường tới Bắc kinh ông cần quan sát kỹ càng xem tình hình bọn chúng và đường lối xuyên sơn thế nào để ta tiện lập thế trận. Khi ta tiến binh đòi món nợ xưa, ông sẽ là viên tướng tiên phong.

Phải cố gắng sức, chớ phụ lòng ta•

Mặc dầu quốc thư do Võ văn Dũng dâng trình tỏ rõ ý khiêu khích, Càn Long và triều đình Mãn Thanh vẫn quý trọng sứ bộ Việt lắm.

Cuộc điều đình kéo dài từ hạ đến thu.

Một ngày hạ tuần tháng quý thu, sứ bộ Việt được báo tin:

«Thanh Đế chấp thuận tất cả yêu sách của vua nước Nam Ngài rất vui mừng có được người con rể anh hùng như hoàng đế Đại Nam. Ngài đã xuống lệnh cắt Quảng Đông, Quảng Tây để làm của hồi môn cho nàng công chúa nam vu. Ngày mai sứ bộ Việt phải triều kiến để trao đổi canh thiếp hôn nhân.»

Võ văn Dũng đi chầu theo lời hẹn. Sứ giả các nước Cao Ly, Nhật Bản, Xiêm La đều có mặt. Vua Thanh ngỏ lời chấp thuận gả công chúa út và ban đất lưỡng Quảng cho Quang Trung Hoàng đế.

Vị lão quan chánh tòa khâm thiên giám xuất ban tâu:

Việc kết thân giữa 2 nước tốt đẹp vô cùng, chẳng gì xứng đáng bằng công chúa vị Thiên Tử Trung Quốc xánh duyên cùng bậc đại anh hùng Nam phương. Nhưng, mấy đêm nay, ngôi đế tinh miền Nam rất lu mờ đến đêm qua thì tắt hẳn, hạ thần e vị chúa tướng nước Việt đã về thần, xin hoãn loại đôi bữa chờ tin, vội và quá sự lỡ dở đại sự.

Rồi vua quan họ bàn tán với nhau rằng:

«Chắc An Nam Quốc Vương chết thật rồi!»

Mấy tháng ở Tàu, Võ văn Dũng kết thân được với nhiều quan Tàu và ông đã ngấm ngầm học nói thạo tiếng Bắc Kinh, nhưng mỗi lần giao thiệp, ông đều dùng thông ngôn nên họ tưởng vị Đại tướng trưởng phái đoàn Việt không hiểu quan thoại Tàu.

Càn Long Đế phán truyền cho sứ giả Nam Quốc tạm lui về công quán chờ lệnh mới.

Mấy ngày chờ đợi, quan viên văn võ Thanh triều tấp nập đến công quán thăm hỏi Võ văn Dũng. Võ, cảm thấy bồn chồn, nóng ruột lạ thường, mắt máy, thịt giật, phải tạ khách nhiều lần.

Ngày thứ ba, Võ được vời vào bệ kiến Thanh Đế. Võ kinh hoàng khi thấy nơi sân rồng có mấy kỵ sĩ Việt, áo quần đầy bụi đường thiên lý

Sau khi làm lễ triều-kiến, Võ văn Dũng được phép nói truyện thẳng với đệ nhì phái đoàn Việt.

Họ cho Võ biết là bọn họ đã phải thay ngựa tại các trạm để đi suốt ngày đêm tới Bắc Kinh để cấp báo một tin:

Quang Trung Hoàng Đế đã thăng hà. Đúng vào hồi nhất — ngày 29 — tháng chín Âm lịch Quý Sửu, Quốc Vương bỗng nhức đầu dữ dội, hai mắt bị hoa, mặt xây xẩm, choáng váng. Ngự y chẩn mạch tuyên bố Ngài bị chứng huyết vượng. Sau cơn đau nửa buổi Ngài băng, có lẽ vì đứt mạch máu ngầm.

Nghe xong Võ văn Dũng hét to một tiếng, ngã gục ngay ở thềm rồng. ngự lâm quân vội xúm lại khiêng Võ ra ngoài. Những Thanh Đế gạt đi.

Đấy là vị tướng trung thành đáng quý, cứ để nằm đó

Lúc tỉnh lại Võ văn Dũng làm bài thơ khóc vua như sau:

Bồ y phấn tích ngũ niên trung
Mai cổ thi vi tự bất đồng
Thiên vị ngô hoàng tăng nhất kỷ
Bất ư Đường, Tống thuyết anh hùng

Tạm dịch:

Năm năm dấy nghiệp tự thôn nông
Thời trước thời sau khó sánh cùng
Trời để chúa ta thêm chục tuổi,
Anh hùng Đường, Tống hết khoe hùng.

Sau đó, Càn long Đế xuống chiếu cho sứ đoàn Nam Quốc được trở về cố Quốc với tất cả đặc quyền, đặc huệ:

Khi sứ đoàn tới địa phương nào, chính quyền phải cung ứng chu tất mọi nhu cầu.

Bất kỳ ngày đêm Sứ đoàn muốn vượt ải, quá quan hoặc cần dùng ngựa khỏe, dân phu quan viên văn võ bản hạt phải giúp đỡ ngay.

Vì lý do đặc biệt của Sứ đoàn bao nhiêu thủ tục phiền phức địa phương phải bãi bỏ hết để họ khỏi bị chậm trễ hành trình.v.v...

Hỡi ôi! ngày giỗ bậc đại anh hùng như thế mà chẳng được quốc gia làm giỗ. Tận chí bao nhiêu học giả cũng quên không ai nhắc nhở cho nhân dân ghi nhớ.

ANH HỢP

Hình TT Nguyễn văn Thiệu thị sát mặt trận tại Lộc Ninh sáng thứ Bảy tuần qua. Bên cạnh Tổng thống là Trung tá Tỉnh trưởng Bình Long, đằng sau là Chuẩn tướng Phạm quốc Thuần, tư lệnh sư đoàn 5 Bộ Binh.

MỖI TUẦN MỘT TRĂM TƯ

Chủ Quyền

Tôi tán thành hết thảy Tổng Thống Trung Tướng Nguyễn văn Thiệu gửi thư cho Chủ tịch Việt Nam Dân Chủ CH Hồ Chí Minh để khai mở một cuộc «nói chuyện đằng» giữa người Việt với người Việt, mà bao lâu nay vì sống ở đất của người Việt, mà chúng ta đã bao lần bất lực thức và nhìn thấy bước thở dài mà làm sao Tôi tán thành, mặc dầu tôi biết trước rằng Hồ Chí Minh không trả lời bức thơ ấy không đem lại công hiệu.

Tôi tán thành, bởi vì đó là một thắng lợi rất lớn của dân tộc VN. Từ khi nhà Nguyễn đặt dân tộc VN dưới quyền «bảo hộ» của thực dân Pháp cho đến nay, đã hơn trăm năm, dân, Giao Chỉ không hề có quyền xướng xuất tiếng nào về vấn đề tồn vong của mình, đặc biệt là vấn đề chiến hay chết, chiến tranh hay hòa bình.

Tôi còn nhớ rằng Hội Nghị Genève 1954 không phải do người Việt đề xướng, mà do nơi quyết định của bốn ngoại tướng Mỹ, Nga, Anh, Pháp tại hội đàm Berlin. Rồi, khi phái đoàn của chính phủ Bửu Lộc chỉnh nắng trong việc đề phó hội, thì ngoại tướng Pháp Gx Bidault đã buột miệng mà tuyên bố một câu «lịch sử»: «Họ không chịu đến dự vào Hội Nghị à? Thì tôi sẽ ra lệnh cho anh đầu hiếp của tôi ngồi vào bàn hội nghị thay cho họ!» Rồi là cái kiếp «bầy tôi»!

Tôi cũng không quên rằng từ khi MTGPMN cho nổi cơn gió bụi ở Giao Chỉ đến bây giờ, thống kê đã ghi rất nhiều cuộc vận động hòa bình», của đủ sắc người, nhưng trừ người Việt. Tôi cũng không quên rằng dưới thời chế độ phủ Phan Huy Quát một số người Việt có ước thử — ước thử thôi, chứ ba chữ kỳ vọng một tờ giấy lộn mà có hiệu quả gì? — một cuộc vận động hòa bình do người Việt xướng xuất, thì kẻ vào Chí Hòa mà trăm tư, kẻ vượt cầu Hiền Lương mà ra Bắc, còn Thượng Tọa Quảng Liên cũng một phen lữ thứ tha hương.

Nay bức thư của Đệ Nhất nhân vật VNCH là Tổng Thống Trung Tướng Nguyễn văn Thiệu gởi cho Hồ Chí Minh tạo một «tiền lệ» cho nền tư pháp xử này. Tổng Thống đề «liên lạc với Cộng sản» Hồ Chí Minh thì việc «liên lạc với cộng sản» vẫn không còn là một cái tội nữa. Có Đệ Tam Quốc Tế, không phải là sự liên lạc, mà chính là nội dung của sự liên lạc ấy.

Nhưng mà «tiền lệ» này thật ra không đáng đem ra mà bàn. Đáng đem ra mà bàn là từ đây chúng ta đã có một «tiền lệ» để cho người Việt tranh đấu giành lại chủ quyền của dân tộc.

Điều kiện hòa bình của Miền Nam không nên để cho De Gaulle, hay Johnson đặt ra, mà phải do người Việt miền Nam đặt ra. Còn điều kiện hòa bình của miền Bắc không nên để cho De Gaulle, Mao Trạch Đông hay Brejnew đặt ra, mà phải để cho người Việt đặt ra.

«Tiền lệ» này một mặt mở mào cho dân Giao chỉ tranh đấu cho chủ quyền dân tộc, một mặt sẽ dần dần giảm bớt cái thế «ngao cò tương tranh» giữa người Việt, để cho «ông câu ngoại quốc» thủ lợi.

Đó là điều mà độc giả trăm tư. Tuy có hơi tuồi. Nhưng tha hơn là không.

HỒ HỮU TƯỜNG

Vô dân ơi đây đường nhựa những con đường tráng nhựa đầy lỗ loét, hàng cao su cháy sém ngã cuối xơ xác, vỉ sắt trên một đồn rầm của phi trường gãy cụp cuốn vào nhau, hàng vạn tấm vải nylon — những tấm vải tạo nơi được mấy thành bao đạn đến đó vào trong, làm lá cối — màu xanh xám trong lá nắn giản trên hàng rào kẽm gai xem, đó là hình ảnh đầu tiên mà tôi đã ghi nhận khi vừa đặt chân xuống phi trường quân sự Lộc Ninh. Năm phút sau đó, khi máy lay từ giã phi trường, giữa hai cánh chim Caribou không còn quyền bụ đó lên đoàn người ngửa, thì hình ảnh của chiến tranh không đến với con mắt người ta. Bây giờ thì nó đến bằng là mùi: mùi khét của thuốc đạn, mùi tanh của thịt nướng, mùi hôi của bom xăng đặc và mùi thối của hàng trăm xác chết đã rữa. Đoàn cứu hộ đến Lộc Ninh 12 ngày sau trận đánh thứ nhất. Hình ảnh của trường vẫn chưa được thu gọn vì mùi lẻ rất dễ hiểu, cả vạn còn đâu đây...

Vài nét về Lộc Ninh

Lộc Ninh là một quận nằm về phía Bắc của tỉnh Bình Long. Nó cách xa tỉnh lỵ khoảng 5 cây số. Dân ở Lộc Ninh khoảng 25 ngàn người được kiểm soát (90%) và tại quận lỵ có lối 8 ngàn.

Đa số họ là đồng bào từ Bắc di cư vào Nam 3,4 mươi năm về trước, làm nghề cạo mủ đồn điền cao su ở đây là rất ít, nếu có từng do người Pháp làm chủ, trồng trên một diện tích rộng 160 mẫu thước vuông. Theo thống kê của nhà chức trách địa phương thì hết 80 phần trăm dân chúng sống nhờ nghề cạo mủ. Họ nghèo khổ như tất cả những công nhân cao su trên khắp các đồn điền khác ngoài người lợi cao su ra, hoa màu

Lộc Ninh không có gì đáng kể. Đất đỏ tiện với sỏi đá, buổi sáng thì sương mù, từ trưa tới chiều trời nóng bức, trong khu hậu vệ địa dư như ở đó, làm sao Lộc Ninh trống trọt ngũ cốc hay chăn nuôi?

Địch và ta trên chiến trường Lộc Ninh

Cái quận địa đầu của Bình Long chỉ có thể, ấy vậy mà địch quân đã dùng chiến thuật biển người, trận vào đây trong một thời gian dài ít có, đánh nhau 5 trận nảy lửa. Theo hồ sơ quân sự thì lực lượng địch gồm nhiều Trung đoàn tinh chiến, trong số phải kể đến các Trung đoàn chính thức Q.761-Q.762-Q.763 và 101, trung đoàn 101 V.C. là lực lượng trực tiếp đánh vào Lộc Ninh. Lực lượng này trang bị 20 đại bác phòng không, từ 40 tới 50 súng thượng liên, từ 10 tới 15 súng cối 82 và 62 ly, và rất nhiều hỏa tiễn. Quân số địch cả xung phong lẫn yểm trợ, hồ sơ chưa tiết lộ rõ ràng. Các cơ quan thẩm quyền chỉ cho biết, họ có từ 3 tới 4 ngàn người. Và đêm 28, đồng hồ 12 giờ 45, sau ngót ngày trải dài bắc 82 ly rót vào quận hồi 2 giờ 20, biển người đổ tràn vào những cơ sở của chi khu. Từ phía Bắc tràn xuống theo đường nhựa, và hai cánh quân ở trong rừng rậm cao su, họ vượt bãi mìn và những rào kẽm gai xăng vây mục tiêu (xem bản đồ trận đánh). Số quân trong đồn của khu Lộc Ninh, chính qui lẫn nhân quân là 105 người kể cả ông quận trưởng Trần văn Công Vì vị quận trưởng được vinh thăng Thiếu Tá ngay tại mặt trận đã thoát chết đã cùng hành anh hùng nhờ một cái hầm bêtông sâu người thước, có 6 miệng ra vào rộng như một đường hầm xe lửa trong đèo Hải Vân. Nằm dưới hầm sâu với mấy người, một tiểu đội thiện chiến vị quận Trưởng Lộc Ninh đã liên lạc bằng vô tuyến điện với tiểu khu. ông vẫn còn sống dưới hầm sâu.

Trên mặt đất quanh ông, lốn trải lô cốt, công sự v.v... không còn gì cả. Hồi 4 giờ 15, địch đã làm chủ tình thế Lộc Ninh sau khi tấn công vào bộ chỉ huy chi khu. Ông quận trưởng kêu gọi tiểu khu hãy nã trong phẩo vào ngay «trên đầu» ông nơi trận đánh đang diễn ra. Cho tới 11 giờ trưa hôm đó, quân tiếp ứng của sư đoàn 5 mới hoàn toàn tái chiếm lại các vị trí. Địch quân rút về cách xa tỉnh lỵ khoảng 5,7 cây số để nghỉ một ngày và trở lại đánh lần như trận đầu vào những ngày 1 và 2-11. Để ứng phó với địch trong những trận sau này, ta đã tung vào chiến trường 8000 quân, bắn 157 tấn đạn công dồn và 220 tấn đạn rời. Yểm trợ cho quân dưới đất, phi cơ cắt cánh từ Tân sơn Nhứt và Biên hòa đã xử dụng 100 tấn xăng đặc, 1400 tấn đạn Rocket trong 1607 phi vụ dưới ánh sáng của 20.000 hỏa châu. Phản lực cơ xuất hiện, tổng công 72 giờ bay trong 40 phi xuất. Pháo đài bay B-52 cũng đã hai lần có mặt trên trời Lộc Ninh, độ 500 tấn bom 2000 ký vào địch quân...

Tướng Lê nguyên Khang chưa có một câu trả lời!

Dùng mấy lực lượng quá lớn để đánh vào một tiền đồn quá nhỏ, địch quân đã âm mưu những gì khi toan nuốt sống Lộc Ninh? Tướng Lê nguyên Khang, người có thẩm quyền và là nhân vật trực tiếp điều động quân trong những trận phản công, không chịu trả lời câu hỏi trên ngồi tại tư dinh 12 ngày sau trận đánh, tướng Khang nói: Có rất nhiều tài liệu mật tiết lộ những chi tiết quanh mục đích của địch. Nhưng, cho tới giờ phút này thì tiện đánh vẫn chưa được xem là kết thúc. Vì thế nên các chi tiết ấy được đưa vào hồ sơ bí mật quân sự.

Tướng Khang có vẻ không bằng lòng về những nguồn tin ngoại quốc tánh đi từ Saigon lại có thể chịu ảnh hưởng vì trận Lộc Ninh Anh hưởng đó từ đâu tới và đã hay sẽ tới. Phải chăng đây là một trong muôn ngàn cái bí mật của chiến tranh VN?

Tướng Thuần và một người có cái tên rất lạ: Lộ Công Danh

Trong cảnh sụp đổ của chiến trường, gạch đổ trộn với mảnh đạn trên mộ vàng tổng lớn nằm giữa nhiều hầm hố và giây kẽm gai, một cuộc họp báo được diễn ra. Người thuyết trình những chi tiết về trận đánh gây sự sụp đổ nầy Trung tá Tỉnh trưởng Bình Long. Ông mang một tên lạ cái tên mà nhiều người «đoán bom đạn đã rơi khá nhiều vào Lộc Ninh.

Vị Tướng chỉ huy vùng 3 không nói rõ tại sao vận mạnh dân tộc nầy vì một kết luận hơi đột ngột vì không đầu đuôi «sau những phút nghe tin pháo kích, ngồi ở tiểu khu, tôi đã nghĩ đến cái chết của ông quận trưởng. Nhà ông quận trưởng nằm như thường, V.C tràn vào đây hàng giờ, chiếm lô cốt, càn quét hầm hố của gia đình binh sĩ hi lâm sao ông quận trưởng thân?

Nhưng may quá, ở đây cho có một cái hầm. Ông Quận ở trong hầm chỉ huy phòng thủ và tìm cách liên lạc với tiểu khu». Theo ông tỉnh trưởng thì trước đó có nhiều tin tức tình báo cho biết, địch sẽ đánh vào Bình Long, nhưng chưa ở, họ đánh quận nào. Và rồi đêm 28 rạng 20 địch đã tới lớn; họ đánh vào đây. Hỏi Thuần khô g đi thẳng vào câu hỏi mà lại phân tích những mâu thuẫn trong nội bộ địch. Dưới con mắt tướng Thuần, hàng ngũ địch đang tan nát nặng nề vì sự chia rẽ đại phương. Sắc phục chính quy BV là kaki Nam Định, sắc phục quân chính qui ở miền Nam là quần vàng áo đen, là đồ các thứ. Sự cách biệt đó đã đã thì chính yếu gây bất mãn giữa người lính Nam với người lính Bắc.

Cùng với tướng Lê Nguyên Khang, tướng Phạm Quốc Thuần xuất hiện, tại chiến trường ở Lộc Ninh lắc mà địch quân cho chiếm một góc phi trường và vài công sự trong chi khu. Ông cho biết hồi ấy ông không tin rằng ông Quận Trưởng Lộc Ninh còn sống, hay ít ra còn tự do. Liên lạc trên máy siêu tần số, ông nhận ra đúng tiếng vị sĩ qua Quận trưởng. Nhưng ông Quận ở dưới hầm sâu, làm sao xác nhận ông ấy được tự do, nghĩa là không có ai chĩa súng vào lưng đã buộc ông trả lời...

Hỏi về ảnh hưởng trận đánh trước các nguồn tin xuyên tạc và bôi nhọ của ngoại quốc, Tướng Thuần không trả lời thẳng hành động và thái độ của bạn mà chỉ đáp: họ sẽ còn đánh nữa trong tuần này.

Những trận lớn của cuối mùa mưa năm nay...

Lộc - Ninh : chưa có câu trả lời

ANH QUÂN

Những người không chạy trốn

Một trong những người sao sáng chói của Lộc Ninh người phải kể ở hàng đầu là nghĩa quân Lê văn Rành. Anh chàng nghĩa quân 25 tuổi nầy đã chiến đấu trên mặt đất và chỉ chịu rút xuống hầm lúc không thể không làm như vậy. Dưới hầm sâu Lê văn Rành là người đã bắn hơn cả vì công tác cung cấp đạn cho 4 trong 6 miệng hầm. Cũng như mỗi số đông bào không chạy tản cư, Lê văn Rành tuyên bố: «Lộc Ninh quê hương tôi, tôi muốn chết ở đây. Tôi đã nghe tin họ sẽ tới, Tôi đợi họ. tôi không chạy trốn và tôi còn sống.»

oOo

Chúng tôi rời Lộc Ninh vào lúc những chiếc xe ủi đất bắt đầu hoạt động trên đống đổ nát của chiến trường. Sự xây dựng lại khởi diễn sau nhiều ngày ngập máu với một câu hỏi chưa được trả lời:

— Lộc Ninh: địch muốn gì, bạn muốn gì?

Ghi chú:

Hình dưới là cơ đồ trận đánh Lộc Ninh trong đêm 28 rạng 29/10. Bạn nhìn rõ sẽ trông thấy cái hầm ở miệng nơi cuối cùng còn lại của chi khu Lộc Ninh.

V.C.
V.C.
V.C.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Từ việc sát nhập cán bộ XDNT vào bộ Quốc Phòng, đặt ba lực lượng cán bộ, nghĩa quân, địa phương quân dưới quyền tướng Thắng:

MỘT VẤN ĐỀ MỚI CẦN ĐẶT RA:

Cán-bộ hóa Quân-Đội, hay quân đội hóa Cán Bộ

nguyễn hữu đông

sát nhập thống nhất hay Phối hợp?

Trong một cuộc phỏng vấn của phóng viên tuần báo USNWR, TT Nguyễn văn Thiệu có nói:

«Để đạt được những tiến bộ nhanh chóng hơn trong chương trình bình định và xây dựng nông thôn, chúng tôi đang tổ chức lại và phát triển lực lượng địa phương quân cũng nghĩa quân. Cán bộ XDNT và những đoàn thể nhân dân võ trang sẽ được kết hợp làm một với địa phương quân và nghĩa quân để trở thành một lực lượng bình định và xây dựng chặt chẽ. Việc này có thể đem lại tinh thần hợp tác tình đồng đội cho họ trong các công tác vận động dân chúng chống cộng, xây dựng làng xóm và cải tiến xã hội». (USNWR, 30-10-67).

Cụ thể hơn mới đây là có những sắc luật sát nhập cán bộ quốc phòng, đặt cả ba lực lượng cán bộ địa phương quân và nghĩa quân dưới quyền chỉ huy của Thiếu Tướng Nguyễn đức Thắng người chịu trách nhiệm về chương trình bình định và xây dựng nông thôn.

Chúng ta có thể tự hỏi những biện pháp này sẽ đem đến những thay đổi nào trong guồng máy yểm trợ quân sự cũng như xây dựng nông thôn? Cái gì sẽ xảy ra sau đó? Cán bộ sẽ được quân sự hóa nhiều hơn, hay quân đội sẽ được cán bộ hóa? Và cách nào hữu ích, thuận lợi cho công cuộc chiến thắng nông thôn hơn?

Cho đến nay, trong các lực lượng địa phương quân nghĩa quân cũng như các đoàn nhân dân võ trang, hay các cán bộ, người ta cũng chưa thấy gì thay đổi ngoài việc sắc lệnh được ký và ban hành, các tổ chức XDNT trung ương đi theo tướng Thắng vào bộ quốc phòng, nhận thêm một khu bưu chính trên các mẫu giấy tờ.

Có nhiều việc mà chúng ta có thể thấy trước được, là các cán bộ XDNT sẽ được hưởng những đãi ngộ tương đương với địa phương quân và nghĩa quân, dù rằng những đãi ngộ đó chưa lấy gì làm xứng đáng với sự hy sinh của họ. Họ sẽ được điều trị trong các quân y viện, được chỉnh hình trong các trung tâm chỉnh hình quân đội, và dương nhiên được miễn động viên hay quân dịch.

Còn cái tinh thần hợp tác, tình đồng đội giữa ba lực lượng cán bộ, nghĩa quân và địa phương quân có hay không thì nó không phải là một chuyện dương nhiên như người ta mong ước, mà đòi hỏi nhiều việc làm quan trọng khác đi kèm theo những sắc luật và những hình thức hợp nhất. Hiện nay ngay trong cùng một đơn vị, rất có thể vẫn chưa có một tinh thần hợp tác, một tình đồng đội thắm thiết, còn nói gì đến cái tinh thần hợp tác hay cái tình đồng đội giữa đơn vị này với đơn vị kia, giữa binh chủng này với binh chủng kia? Có lẽ sự thống nhất chỉ huy sẽ dễ dạ đến hơn, những biện pháp thăng thưởng hay trừng phạt dễ thi hành hơn, các luật lệnh dễ được tuân theo hơn, và sự phối hợp giữa lực lượng yểm trợ quân sự với các đoàn cán bộ để chặt chẽ nhịp nhàng hơn. Những biện pháp kỷ luật có thể đem ra áp dụng đối với cán bộ XDNT cũng như đối với các binh sĩ. Nói tóm tắt trong cái thời mà sức mạnh quân sự át tất cả mọi sức mạnh khác thì biện Pháp này có thể làm cho cán bộ có thở hơn chút đỉnh.

Đây cũng chỉ là một diễn tiến tự nhiên. Từ ngày guồng máy XDNT được thành lập dù mang danh là một lực lượng cán bộ, nghĩa là một sức mạnh và một tổ chức phát xuất từ nhân dân và đến hoạt động với nhân dân nhưng XDNT vẫn xử dụng một số quân nhân đông đảo ở các đẳng cấp của tổ chức.

Những chuẩn úy Thủ Đức mỗi khoá có khá nhiều hy vọng về phục vụ trong XDNT. Mỗi tỉnh hiện tại có 1 số sĩ quan kiểm tra đều là sĩ quan Thủ Đức xuất thân. Các phòng sở các tỉnh đoàn, đều có một số sĩ quan từ cấp tá đến cấp úy. Nghĩa là trước khi có biện pháp đặt cán bộ XDNT vào bộ quốc phòng thì guồng máy chỉ huy XDNT cũng đã được quân đội hoá rất nhiều ít ra về mặt nhân sự.

Tinh thần quân đội hay tinh thần cán bộ Sẽ chiếm ưu thế

Quân đội VN thoát thai từ những toán lính phụ lực Bảo chính đoàn, bảo vệ quân của chính quyền bảo hộ Pháp để lại đã mang nặng một tinh thần quân đội chuyên môn. Sang năm 1955 khi tướng Williams được chỉ định cầm đầu Bộ chỉ Huy Cố Vấn Quân sự Hoa Kỳ tại Sàigon, cái khía cạnh chuyên môn đó lại càng được phát triển mạnh hơn. Quân đội được thành lập và tổ chức thành những đơn vị chiến đấu theo những binh thư cổ điển Tây Phương, để dương đầu với lối đánh trận địa chiến.

Nhưng khi Cộng sản hoạt động trở lại sau 1961 người ta mới càng thấy rõ hơn đối phương không dùng đến trận địa chiến và những bài học chiến thuật chiến lược về trận địa chiến kiểu Tây Phương không được hữu dụng cho lắm.

Sau khi chế độ Diệm bị lật đổ tướng Maxwell Taylor sang làm đại sứ Hoa Kỳ tại Saigon đã muốn biến cải quân đội thành một guồng máy chiến đấu hữu hiệu trong mặt trận du kích và chính trị. Nhưng những biến cải đó không ảnh hưởng gì sâu rộng vào tổ chức quân đội. Người ta thấy mọc thêm vài loại lính được mang phẩm từ đặc biệt ở cuối hay đầu: lực lượng đặc biệt, biệt kích thám kích thám sát... Trên nguyên tắc những đơn vị này xung vào đất địch dùng chiến thuật du kích đánh địch, khuấy phá hậu tuyến địch. Trên thực tế những đơn vị rất đặc biệt này (trong đó có cả toán dân sự chiến đấu đặt trực tiếp dưới quyền chỉ huy của Mỹ) chưa làm được cái công tác đặc biệt mà thượng cấp mong muốn ở chúng. Họ chỉ là một thứ binh chủng khá trong lực lượng bộ binh lệ thuộc vào bộ binh được huấn luyện như bộ binh và cũng hoạt động như những toán bộ binh tiền sát mà thôi. Đôi lúc họ cũng thu hoạch được vài thành quả tốt, nhưng đó cũng chỉ là những vụ hiếm hoi, mà không hẳn là một quan niệm chiến lược mới biến cải toàn diện bộ mặt của chiến tranh này.

Quân đội VN cũng như đồng minh rút cuộc vẫn là một quân đội chuyên môn, vụng về trong mặt trận du kích và lúng túng khi phải hoạt động giữa dân chúng. Trong lúc đối phương đã có một quan niệm vững chắc về quân đội nhân dân và một chiến lược du kích tôi luyện qua hai cuộc thử lửa ở Trung Hoa và Việt Nam. Mỗi binh sĩ của họ ngoài nhiệm vụ chiến đấu, còn là một cán bộ dân vận tâm lý chiến, tổ chức quần chúng.

Thực ra trong những tháng gần đây, với mưu toan mở trận địa chiến lực lượng CS cũng đang vấp vào lầm lỗi trước đây của quân đội VN. Nghĩa là quân đội của họ cũng đang được chuyên môn hóa quá nhiều, mất tính cách một quân đội nhân dân cần thiết cho một chiến tranh du kích. Và chính đó là yếu điểm quan trọng hiện nay của những đơn vị chính qui Việt Cộng tại miền Nam, và điều đó đã làm cho họ thua đậm trong những trận đánh áp dụng lối trận địa chiến, mặc dầu trang bị vũ khí của họ bây giờ có bề lấn lướt hỏa lực của các đơn vị bộ binh VN.

Những điều đó chúng ta không bàn sâu thêm làm gì, mà chỉ muốn nói đến cái tinh thần chuyên môn, hay cái tinh thần cán bộ cần phải có để quân đội VN ngày nay có thể tiến hành công tác bình định xây dựng nông thôn, bên cạnh những đoàn cán bộ XDNT.

Chúng ta thấy có rất ít trường hợp một đơn vị quân đội VN đến chiếm đóng một thôn ấp ra tay làm những công tác dân vận qui mô, dài hạn, tổ chức dân chúng cũng cố hành chánh xã thôn. Nếu họ không phiền nhiễu dân chúng, mua rẻ bán đắt, rượu chè và gấy gổ với dân địa phương là kể như đã may mắn lắm. Có những đơn vị rất thiện chiến khi đương đầu với Việt Cộng nhưng lại vụng về trong các công tác dân vận, dân sự vụ, tổ chức quần chúng... Dĩ nhiên tình trạng này có thể cải thiện, và đang có chiều hướng cải thiện rõ rệt nhất là trong thí nghiệm mới mẻ, tổ chức những đoàn quân chính để tạm thời đảm trách công tác bình định và xây dựng ở những thôn ấp chưa kịp có các đoàn cán bộ XDNT.

Những cải thiện đó cho chúng ta hy vọng rằng chính quyền đã ý thức được nhu cầu trong một chiến tranh chống du kích, chống nổi dậy, và đặt nặng tinh thần cán bộ hơn tinh thần chuyên môn.

Thế nào là tinh thần cán bộ và thế nào là tinh thần chuyên môn?

Nói đến cán bộ người ta nghĩ ngay đến những con người xuất phát từ dân chúng sinh sống và hoạt động với dân chúng, nhằm tổ chức dân chúng thành một sức mạnh yểm trợ các nỗ lực tranh đấu. Nói đến một quân đội chuyên môn thì người ta lại nghĩ đến những đoàn quân chỉ biết đánh giết giặc, hay giữ gìn lãnh thổ, cách biệt khỏi dân chúng, không cần đến dân chúng. Một quân đội chuyên môn thường không khác gì mấy với một quân đội đánh thuê. Họ cần kỷ luật và kỹ thuật chiến đấu hơn là lý tưởng cao xa nào. Nếu họ có làm một vài việc liên hệ đến dân chúng như những công tác dân sự vụ, tổ chức tình báo nhân dân, thì không phải là để giúp đỡ dân chúng, mà chỉ cốt để phục vụ cho guồng máy và mục đích chiến tranh mà thôi.

Những công tác dân sự vụ của một quân đội chuyên môn nặng tính chất chiến thuật, biểu diễn, tạm thời, và tiêu cực. Tào Tháo ra lệnh cấm quân sĩ không được dẫm lên lúa của dân cũng đang làm một công tác dân sự vụ, lấy lòng dân để họ không ngả hẳn sang phe địch, nhưng ở địa phương mà đoàn quân của Tào Tháo đi qua và không dẫm lên lúa của dân, vẫn không phải là một quân đội nhân dân, hay một quân đội có tinh thần cán bộ.

Trong thời kỳ kháng Pháp, khi những bộ đội kháng chiến đến một thôn ấp nào, dù lưu lại lâu hay mau, cũng cố gắng hợp tác với dân, cùng sống chung trong nhà dân, cùng quét dọn vườn tược, cùng cày cấy, tổ chức dân chúng như những cán bộ và thay cho cán bộ thì bộ đội là một bộ đội nhân dân mang tinh thần cán bộ rồi vậy.

Những đoàn quân của Trần Hưng Đạo, Lê Lợi sống trong nhân dân, chiến đấu với dân, dùng lúa gạo của dân làm lương thực, và cùng cày cấy với dân, thì đó cũng là những quân đội nhân dân nặng tinh thần cán bộ, cũng như khi những đạo quân của chúa Nguyễn cùng với những lớp di dân nhằm tiến vào đất Chiêm thành hay Chân lạp lập đồn điền, cày cấy và chia ruộng đất lúa gạo với dân thì đối với nhân dân VN thời bấy giờ quân đội đó là quân đội nhân dân kiêm cán bộ. (Tuy rằng đối với người Chiêm thành và Chân Lạp, thì đó là một quân đội xâm lăng).

Hiện nay quân đội VN chưa làm được như vậy. Những khoảng cách giữa quân đội và dân chúng còn rất xa. Dân chúng đối với quân đội có thể biểu tượng bằng hình ảnh ngày diễn binh qua Đại lộ Thống Nhất: quân đội biểu diễn ngoạn mục, và dân chúng làm khán giả đứng sau hàng rào thưởng thức. Người chiến sĩ nghĩa quân hay Địa phương quân tuy xuất phát từ dân chúng địa phương có gia đình, có họ hàng tại địa phương, vậy mà khi khoác đồng phục chiến sĩ, khi được huấn luyện ở các quân trường trở về, họ đã tự tách rời khỏi dân chúng, tự biến thành một quân đội chuyên môn, cắt đứt liên lạc với dân chúng, tuy rằng họ vẫn ngủ với vợ và viếng thăm bà con.

Vậy chúng ta thử bàn tại sao cái tinh thần quân đội chuyên môn lại quá nặng át cả tinh thần quân đội nhân dân, hay tinh thần cán bộ? Có lẽ phần lỗi ở huấn luyện, ở tài liệu học tập, ở chủ trương huấn luyện quá đặt nặng phần chuyên môn mà bỏ những khía cạnh chính trị, xã hội, và nhân dân. Bước vào quân trường khoác bộ chiến y người chiến sĩ tập sự chỉ được dạy cho tập bắn, tập chiến đấu theo đội hình hàng ngang hàng dọc, tập đi đúng nhịp đưa tay lên xuống đúng góc độ, nhưng họ lại không được hướng dẫn gì mấy về ý thức chính trị, về những kỹ thuật công tác trong dân chúng.

Bộ đội kháng chiến thời Pháp thuộc nếu có được tính chất một bộ đội nhân dân và nặng tinh thần cán bộ, không hoàn toàn nhờ tài cán của Võ Nguyên Giáp hay các chính trị viên bộ đội, mà nhờ một hoàn cảnh thuận tiện do chính quân pháp tạo ra. Phong trào tản cư về hậu phương, hùng khí cách mạng 45, sự hòa hợp lớp thanh niên trí thức thành thị vào bộ đội cộng thêm tình trạng bộ đội mới lúc thành lập không hề có một lớp lính hay sĩ quan chuyên nghiệp, mà chỉ có những người có năng khiếu quân sự được anh em đồng đội đề cử lên chức vụ chỉ huy đã dương hiện biến lực lượng quân sự thời bấy giờ thành một bộ đội nhân dân nặng tinh thần cán bộ.

Bây giờ thì cái tinh thần đó đã xa xưa, và chắc rằng quân đội Bắc Việt cũng như quân đội Trung Cộng đã biến thành một quân đội chuyên môn nặng thủ tục, nặng cấp bậc hơn bất cứ quân đội nào trên thế giới.

Như vậy có nghĩa là không thể lập được một quân đội nhân dân nếu không có một hoàn cảnh hòa hợp và xáo trộn đẳng cấp quan trọng? Có thể nói như vậy được lắm. Tuy nhiên người ta có thể biến cải một quân đội chuyên môn trở thành am hiểu những kỹ thuật chinh phục và tổ chức nhân dân. Người ta cũng có thể làm cho cái quân đội chuyên môn nếu không hòa lẫn vào nhân dân được, thì không đến nỗi trở thành kẻ thù của nhân dân. Người ta có thể tìm được một phương sách hợp tác giữa nhân dân và quân đội lấy cán bộ làm nhịp cầu nối liền và thông cảm.

nên cán bộ hóa quân đội hay quân đội hóa cán bộ?

Bộ áo làm ra thầy tu. Bộ chiến y phần nào cũng tạo nên người chiến sĩ. Nói rằng cán bộ hóa quân đội xem ra rất khó. Người ta chỉ hy vọng gieo được vào tâm não chiến binh một tinh thần thương xót kính yêu dân chúng, tin cậy và hợp tác với cán bộ, am hiểu những kỹ thuật tổ chức vận động và hợp tác với dân chúng. Việc trước tiên người ta có thể làm được dễ dàng hơn là loại bỏ cái thành kiến xấu xa của người dân đối với quân đội.

Người ta có thể làm được việc đó nếu giữ được cho chiến binh không sách nhiễu dân chúng, không hùng hổ dọa nạt dân chúng, không phá phách hoa mầu vườn tược. Nhưng người ta có thể làm được việc đó dễ dàng hơn nếu làm cho quân đội thỉnh thoảng giúp đỡ dân chúng trong những công việc thông thường ở trong nhà hay ngoài đồng áng. Mở một chiến dịch quân lội đi gặt lúa cho dân, hay làm cầu mở đường chưa hẳn đã được lòng dân bằng mỗi người lính biết ăn nói hòa nhã, chào kính thân mật, tự tay từng người sửa lại một bờ rào, quét dọn một mảnh vườn.

Có một tình trạng rất thông thường giữa các đoàn cán bộ và các đơn vị yểm trợ sự giằng co, đôi lúc đi đến xích mích, dèm pha nhau giữa đơn vị yểm trợ với đoàn cán bộ. Chúng ta không phân xử phải trái cho bất cứ bên nào, nhưng chỉ nói rằng cái tình trạng này hiện gây khó khăn khá nhiều cho sự tiến bộ của chương trình xây dựng nông thôn, và làm cho dân chúng mất cảm tình cả với quân đội cũng như cán bộ.

Trong việc thực hiện chương trình XDNT, quân đội cần am hiểu và thấm nhuần tinh thần đó. Mở một lớp huấn luyện về XDNT trong một hay hai tuần lễ chưa chắc gì đã làm cho các chiến sĩ thấm nhuần được tinh thần XDNT. Ngay ở quân trường, người chiến binh tương lai cần được huấn luyện về chương trình kỹ thuật công tác, và được hướng dẫn để phối hợp với cán bộ trong nhiệm vụ yểm trợ sau này của họ.

Ngồi trong phòng hay ngoài bãi học nghe huấn luyện viên thuyết trình cũng chưa chắc có ích lợi. Phải để cho các chiến binh tương lai có một thời gian sống ngay giữa thôn ấp, với dân chúng, và thực tập những công tác mà họ sẽ phải làm khi ra trường, ngoài việc canh giữ và bắn giết. Tại sao người ta không nghĩ đến việc tung các đoàn khóa sinh ở các quân trường ra những thôn ấp lân cận, sinh sống và hợp tác với dân chúng trong một thời gian trước khi làm lễ mãn khóa. Không có một lý thuyết nào thay thế được thực tập và kinh nghiệm. Hơn nữa cái lý thuyết mà các khóa sinh quân trường hiện đang được học tập phần nhiều lấy từ những tài liệu quân sự tây phương. Có những bài học chiến thuật đã dịch sát và vụng về một sách chiến thuật Pháp hay Mỹ. Trong chiến tranh này chúng ta chỉ cần học cách thức xử dụng và bảo tồn vũ khí cùng phương tiện cơ giới Tây phương là đủ. Thà là học theo một ông thầy gần với ta hơn, nhất là khi những bài học đó là đem thắng lợi đến cho họ. Dù ngày nay họ đang đứng vào phe thù nghịch của ta cũng không thành lý do để chúng ta không thèm biết đến những bài học quý báu đó.

Một nhà văn Mỹ trong một tác phẩm phê bình chính sách đối ngoại Mỹ đã lấy vào miệng một vị đại sứ Mỹ ở một nước vùng Đông Nam Á câu nói rất xác đáng này: « Nếu Mỹ muốn chiến thắng trong trận giặc này thì bất cứ người Mỹ nào sang phục vụ ở đây trước hết phải đọc sách của Mao Trạch Đông, Chu Ân Lai và những lãnh tụ Cộng Sản Á Châu... » (The Ugly American) Ở một đoạn khác: « Tất cả những bài học mà các tướng tá học ở Saint Cyr hay Westpoint không đáng giá trong chiến tranh này »

Có lẽ chúng ta không khẳng định như vậy. Ít ra chúng ta học bắn cà và tính tọa độ cho đại bác, cũng như học cách sửa chữa máy móc. Nhưng cả những máy móc chiến tranh ghê gớm đó nhiều lúc đã tỏ ra kém hiệu lực ở trong chiến tranh này và biết đâu lại có những ảnh hưởng trái ngược. Vì những cuộc oanh tạc vào Bắc Việt các thanh niên trí thức miền Bắc phải rời đô thị về sống hòa mình với

(Xem tiếp trang 7)

Siêu Quái

Phóng sự của NAM BÌNH

Bài 9

Biện pháp mạnh

Giai đoạn đầu của biện pháp mạnh là hành hạ thể xác không khác nào nhân viên Phòng Nhì của Pháp khai thác một tội phạm chỉ để xác nhận hai tiếng «Có» và «không».

Người thiếu nữ bất hạnh khi lọt vào tay Quái cũng vậy mục đích cuối cùng của Quái là bằng mọi cách buộc nàng phải chấp thuận bán trinh, phá bỏ cuộc đời trong trắng làm vật hy sinh hàng ngày cho Quái kiếm lời. Nếu cứ khư khư không chịu ôm ấp hy vọng gặp may mắn giải thoát để bảo toàn trinh tiết, Quái cho áp dụng nhiều trường hợp trừng phạt thể xác tàn nhẫn, hầu làm tiêu tan hy vọng cuối cùng của người thiếu nữ.

Ta thử tưởng tượng trong căn phòng nhỏ thiếu ánh sáng, thiếu vệ sinh dùng để nhốt và khủng bố người con gái thơ ngây. Có những tên ma cao nhớp nhúa, gớm tởm theo lịnh của Quái đến để gạn hỏi, dỗ dành với những cử chỉ nham nhở luận điệu bắt buộc chỉ có một điều kiện duy nhứt nàng phải nghe theo, nếu không thì bao nhiêu sóng gió phũ phàng đang chờ sẵn để đến với nàng, dầu nàng có kêu la cầu cứu, nhưng chung quanh nàng đều là tai mắt của Quái không có ai đến đây can thiệp trừ trường hợp bất ngờ gặp nhà chức trách. Nàng chỉ còn một đường nghe theo Quái nếu muốn yên thân.

Vạn sự khởi đầu nan. Quái cũng chỉ cần có thể, làm sao lúc đầu ép được thiếu nữ bằng lòng hiến dâng thể xác cho khách và sau đó tiếp tục dấn thân vào nghề mặc dù lần đầu tiên bị bắt buộc, sự việc đã rồi, chỉ một lần thôi, cái gì quý giá nhất đời người con gái đã mất đi có bao giờ lấy lại được!

Quá thất vọng bởi áp lực của quái phải chịu thế nàng không thấy còn gì để mộng mơ, nên dần dần làm quen với nghề mới mà không tính chuyện liều mình, như trước khi còn trinh tiết! Cũng đành nhắm mắt đưa chân mặc cho con tạo xoay vần với định mệnh! Tiếp theo những chuỗi ngày dài nàng chỉ còn biết thụ động, con tim biến thành trai đá không rung cảm, không ước mơ và cũng chẳng nghĩ đến chuyện trở về mái nhà xưa với gia đình, vì nàng nhận thấy mình đã quá nhớp nhơ mặc cầu hoàn cảnh đã xô đẩy nàng vào nhưng tự ái con người không cho phép nàng nhìn thấy quyến thuộc bạn bè, nàng đành sống theo chiều gió cuốn mưa bay với các đồng nghiệp của nàng cho qua ngày đoạn tháng ít khi nghĩ đến tương lai của mình sẽ ra sao! Đến đây sự khổ đau của người con gái hầu như đã lắng dịu, tự lấy định mệnh làm cứu cánh an ủi cho số kiếp hẩm hiu của đời mình, sống buông xuôi và lại đồng lõa với Quái trong việc huấn luyện những con gà non mới nhập sở!

Hết lớp này đến lớp khác... nhiều thiếu nữ bất hạnh vẫn tiếp tục bị Ma Cô Mẹ Mìn gạt đến sở bán cho Quái và sau đó đã trở thành những cô gái mãi dâm điêu luyện có đầy đủ mánh khoé nghề nghiệp, giúp Quái đắc lực trong việc khai thác nghề hồ bạc Mão, Quái đã thành công vậy!

Biện pháp cuối cùng.

Trong số những thiếu nữ bị Mẹ Mìn mang đến bán cho Quái, vì ít tuổi ngây thơ, phần đông vì sợ sệt nên đã nghe theo lời dụ dỗ, hứa hẹn, hoặc khủng bố để trở thành một cô gái mãi dâm sau ít ngày huấn luyện của Quái.

Tuy nhiên cũng có một vài trường hợp Quái phải áp dụng biện pháp cuối cùng dành cho một thiếu nữ gan lì, nhất định không chịu phá trinh làm nghề mãi dâm, mặc dầu Quái đã dùng đủ mánh khoé ở các giai đoạn đầu là kể ở trên người con gái vẫn khư khư không chịu thà là chết để giữ cho trong sạch.

Trong trường hợp này Quái đã bỏ tiền ra mua chẳng lẽ lại chịu thua để mất vốn hoặc phải thả người con gái đó sao?

— Không! nhứt định không bao giờ Quái chịu. Sở dĩ Quái phải chia làm nhiều giai đoạn và nhiều biện pháp để biến một cô gái làm nghề mãi dâm là vì Quái cần phải nương nhẹ dụ dỗ để thiếu nữ khỏi tính chuyện quyên sinh vì tuyệt vọng, và cũng để giữ cho sự trinh tiết của nàng không bị sứt mẻ, khi bán cho khách mới được giá hầu thu lại tiền vốn đã mua nàng. Nay nếu làm mất trinh đi thì số tiền hời món của người con gái mang lại cho Quái coi như không còn nữa.

Nhưng cùng bất đắc dĩ, cực chẳng đã, Quái phải thi hành biện pháp «cuối cùng» với người con gái nhất định không chịu bán trinh.

Vậy biện pháp cuối cùng của Quái như thế nào?

— Xin trả lời ngay rằng biện pháp cuối cùng của Quái là Quái phải hy sinh món tiền lớn bán trinh người con gái cho khách để gỡ lại vốn đã mua hàng nàng như các cô gái khác vì sợ hãi phải nghe theo ý muốn của Quái. Nay không may cho y gặp phải thiếu nữ này không chịu, nên buộc lòng chính Quái và có sự giúp sức của đám đàn em phải dùng sức mạnh cưỡng bức làm cho nàng mất trinh, kế chúng thay phiên nhau cưỡng dâm nàng, tàn nhẫn vô nhân đạo hơn nữa chúng còn dùng đến cả mánh khóe nhà nghề làm cho nàng không chịu nổi sự cấu hợp ấy! Cứ như vậy tiếp diễn, các con quỷ dâm dục thay nhau hãm hại trinh tiết nàng, hết ngày này qua ngày khác làm cho nhụy rữa hoa tàn, tiêu diệt mọi hy vọng đời người con gái, để cuối cùng chính nàng phải tự nguyện xin tha và bằng lòng hành nghề, chịu sự huấn luyện của Quái để trở thành những con gà chọi có hạng!

Để lấy lại phong độ hấp dẫn khách làng chơi, một sự vuốt ve, an ủi, chiu chuộng được Quái dành cho nàng sau những ngày dông tố phủ phàng, đã nát vàng phai, nàng được một thời gian chừng vài tuần để phục hồi nhan sắc sức khoẻ Quái cho tiền sắm sửa trang sức hầu được bằng chị bằng em. Đời nàng từ đây hoàn toàn lệ thuộc vào Quái như một cái máy để Quái xử dụng khai thác kiếm lời, cho đến khi nào không được nữa thì bị Quái loại bỏ như trăm ngàn người con gái bất hạnh khác đã và đang lọt vào tay Quái, âm thầm sống nhục nhã nhớp nhúa trong các ổ Điếm Lậu ngày một thịnh hành khắp mọi nơi có đông đảo quân đội Mão trấn giữ.

Nói tóm lại, không một thiếu nữ nào chẳng may lọt vào tay Quái mà có thể thoát được không phải hành nghề mãi dâm, trừ một vài trường hợp may mắn đặc biệt được giải cứu trước khi Quái ra tay như đã kể ở đoạn trên.

(Còn nữa)

Tân Truyện THẾ PHONG

Bát cơm chúc Phước

BƯỚC chân qua cửa hiệu ăn quen thuộc, tôi nhớ đó là quán cơm Tàu có món xá xíu rất ngon. Nhất là vào buổi chiều một ngày áp lễ Giáng sinh, tôi muốn ăn một bữa cơm tiệm.

Đã từ lâu lắm, từ ngày tôi lấy vợ đến nay, dạo phố tạt vào quán hàng không còn là một thú giải khuây nữa. Vừa tốn tiền, vừa buồn, theo vợ tôi, thì nó không được đứng đắn con người cho lắm. Chẳng hiểu khi vợ tôi nói thế tất cả những người vào quán hàng không tươm tất cả sao? Tôi không phản đối, không giải thích thực ra câu nói kia chẳng có hại gì. Tính nết tôi dạo này thay đổi. Ít nói, khi gặp anh em, có khi hàng dăm bảy tháng mới gặp nhau một lần là thường. Một vài anh bạn già, thường mai mỉa: «Cái thằng này từ dạo bắt đầu thay đổi tính, sống có vẻ tu tỉnh» Tôi vào trong hiệu, người bồi Tàu già đời, trước kia ông đối với tôi thì quen thuộc quá! Ông nhếch mép cười, từ khi bầy bát đũa, và cái lối gọi kia cộng với một thứ tình cảm chiều chuộng khách quen. Thật đáng yêu biết bao nhiêu! Tôi để ý nghĩ ấy qua đi và trở lại với lý do; hôm nay vợ tôi trao tiền, là một nửa số tiền bán quyển sách cũ « Con Trâu của Trần Tiêu». Tôi nghĩ đến, cứ mỗi lần cuối năm, vào ngày tháng này, vợ chồng chúng tôi bận lắm. Cả một chuỗi ngày dài, gần như là ba mùa, tôi phải lang thang khắp các tiệm cho thuê sách, đặt cọc hai chục một cuốn (giá sinh hoạt trước 1960) rồi không bao giờ trả lại nữa. Số sách quí kia cuối năm đem ra bầy bán ngoài đường chào bán. Cả dẫy Bô Na này đã mấy năm nay, người ta đều biết mặt người đàn bà kia, vợ tôi có sách quí. Nhưng bán thì đắt lắm. Tôi vừa thổ lộ tâm sự với bạn, vợ tôi, khi trao một trăm, già nửa số tiền bán cuốn sách cũ trên kia, gọi là thưởng cho tôi có tài đi lang thang, như thuở nào, vợ tôi biết, vì tôi vẫn có tính ấy. Khách hàng mua cuốn kia, chắc bực rọc với mụ bán sách cũ đanh đá, như vợ tôi kể lại:

Mình ạ, em mưa bán rồi đấy. ông khách nhìn một lúc lâu, hỏi em «Con Trâu kia có bán bao nhiêu, cô cho phép tôi trả giá không?» Em bảo hai trăm. Ông ta cầm lên trả ba chục. Em đỡ lấy cuốn sách trả lời «Thưa ông, khi tôi nói hai trăm là bán trăm tám, chứ không phải ba chục ạ» Ông ta tần ngần ngần một lúc, hỏi em có đủ trang không, em gật đầu, ông ta móc ví trả tiền, không mặc cả thêm câu nào, rồi cầm cách đi? Ông ta không cần đến em gói, hình như là một người biết quí sách cũ lắm!

Tôi không nói gì, ngoài câu khen vợ, còn là tự khen tài tôi chọn được sách hay. Bằng một câu:

— Em bán sách cũ cũng tài lắm và anh chọn sách ba mùa cũng khá lắm. Chẳng thế, mà chúng ta sống trong cái xã hội này, chỉ cần làm một mùa mà ăn ba mùa. Em có biết như thế cũng là góp công vào sự vun trồng giá trị văn chương không? Anh kể cho em nghe câu truyện ngày xưa. Có một người mua bộ xương ngựa một trăm vàng. Nhưng vợ tôi gạt đi, hẹn đến tối về hãy kể. Bây giờ là lúc đông khách mua nhất. và Nàng cho phép tôi đi chơi, lang thang cho nên tôi vào quán cơm Tàu này. Cơm vừa bưng ra, phải rồi quán này đông hàng lắm. Từ thịt gà luộc trắng phau, béo ngậy, đến cơm nấu bằng gạo nàng Hương với nước, lại rẻ và vào đúng chiều thứ hai. khách ăn đông ngịt. Bây giờ, ngoài kia đèn đường đã lên. Ông già Tàu bảo:

— Thầy đi đâu lâu quá vậy? Hôm nay mới thấy tới. Mạnh giỏi, có phát sồi không?

Tôi gật đầu cám ơn. Rồi tôi đưa tay với bình nước trà trước khi ăn Bỗng, tôi nhìn thấy một anh bạn trẻ không quen, nhưng tôi thì lại biết anh ta

Chẳng là một bữa sáng chúa nhật, cách đây khá lâu rồi anh ta đã lấy trộm cuốn thơ Spectacles của chúng tôi. Câu truyện này khá dài, chẳng lẽ tôi chưa nói cho bạn nghe, tại sao tôi lấy vợ, tại sao tôi quen người Tàu bán sách «xon». Ngày xưa, tôi làm gì, bao nhiêu tuổi, quê quán ở đâu? Và cũng tại sao tôi vào nghề này? Tất nhiên là khi quen nhau rồi, không mấy ai ngồi chơi lại tự giới thiệu mình bằng những câu nói chướng tai như thế. Nghĩa là phải chọn từng lúc mà thổ lộ tâm tình. Câu truyện này hầu như là tôi dấu hết mọi người, ngay cả đến vợ tôi, người bạn thân cận nhất bây giờ. Nhưng với bạn, chưa quen biết tự nhiên tôi gặp trong câu truyện này, tại sao tôi vẫn lại phải tự khai, khai một cách rành rẽ tự nguyện. Bây giờ, bắt đầu bằng anh bạn trẻ, tôi tạm gọi là Spectacles hay cho một tên Việt Nam hóa, anh Pê Ve chẳng hạn thế.

Anh Pê Ve ăn rất ngon lành, ngồi chung bàn với tôi đó mà trên kia tôi nói với bạn rằng anh ta không biết tôi mà tôi lại biết anh ta. Điệu bộ ăn uống của Pê Ve trông thấy mà thèm.

Anh ta còn trẻ, khoảng chừng hai mươi lăm, hăm rấu chi đó. Chắc chắn anh ta là một nghệ sĩ hoặc một người thích thơ văn, ưa giãi bầy tâm sự bằng cảm giác rung động tế nhị, nôm na hơn là những gì anh nhận diện được trong cuộc đời này. Theo tôi dự đoán, anh ta đang ở trong tình trạng trở thành «một nghệ sĩ». Nhà nghệ sĩ trở thành có cái tên PêVe kia, đầu tóc bù xù, không cần trưng diện, có lẽ vì nghèo hay là tính thích khác đời. Chắc anh nghệ sĩ hóa kia cũng tâm trạng ban đầu với tôi. Trước khi là nghệ sĩ, bao giờ cũng không muốn giống nhân thế và nhân thế dưới mắt anh lúc đó chẳng nặng một kí lô nào cả. Nghệ sĩ hóa kia không gọi cơm bát như tôi mà cơm dĩa, gồm cơm lẫn lộn với thức ăn, gia vị, dùng dĩa và thìa. Còn tôi, cách anh ta một cái ghế trống, lối bàn tròn của hiệu Tàu. Bạn còn lạ gì, ngồi hàng chục người mà chẳng ai là ghế danh dự và cũng rất có thể chẳng ai quen ai.

Anh ta ăn gần xong thì lấy tăm xỉa răng, lấy điếu thuốc lá mất nếp trong túi áo ra châm lửa hút. Rồi gọi thêm một ly cà phê đen nhỏ. Anh ta rút tiền và đem đi đếm lại, cầm cuốn sách đặt ở ghế kia lên, định ăn xong là anh ta ra về gấp rút. Tôi theo rõi chăm chú từng thái độ của anh. Rồi không hiểu sao, anh ta lại vẫy bồi gọi ăn thêm Trên gần phía quầy trả tiền, tấm lịch treo lớn con số 24; không ai không biết, Nhất là ngày lễ Giáng sinh, người ta đi nhà thờ suốt sáng như hội, tưởng là một năm có hai ngày Tết, Giáng sinh và Nguyên đán. Tôi chẳng hiểu đây có phải là món quà mà vợ tôi thưởng cho vào ngày này không? Vì hai năm trời lấy nhau, cứ vào ngày này, thế nào tôi cũng được vợ thưởng tiền. Điều ấy không hiểu có phải vợ tôi theo thiên chúa giáo nên ban ân, hay là nàng cho tôi có lệ quen đến nhà thờ mà ngoại đạo. Thực thì tôi ngoại đạo nhưng tôi rất có cảm tình với tiếng chuông buổi chiều cũng như ban mai. Hình ảnh đẹp tưởng tượng trong âm thanh chuông nhà thờ ban mai kia, với tôi, như một khích lệ dẫn thân cao đẹp. Bởi tôi là người có một thời yêu cái đẹp, bất cứ cái đẹp nào. Nói khác đi, yêu với một tình cảm đam mê của nghệ sĩ. Oscar Wilde còn sống chắc hẳn ông văn sĩ thi danh kia liệt tôi vào loại commissaire Priseur.

Trở lại anh bạn kia và câu truyện đó, thì anh ta bắt đầu ăn lại. Anh gọi thêm bát cơm và xá xíu ngoài. Hai chén cơm đã hết, anh ta gọi thêm chén nữa, chẳng là dĩa thịt còn nhiều. Tôi cũng vậy, bữa nay tôi muốn uống thêm một ly rượu, một dĩa thịt nhắm kế bên, nghĩa là món ăn gì ngon lành có thể cho tôi ăn và uống nhấm thỏa thuê. Tự nhiên tôi tự thưởng cho tôi một đặc ân như vậy. Và cũng rất tự nhiên mà tôi được biết một ánh sáng lạ về đời anh chàng PêVe kia. Nói rõ hơn, tôi được biết anh ấy thiếu tiền và vẫn còn đói như là thèm khát lắm. Đĩa thịt xá xíu của anh ta còn bây giờ đây anh ta đang ăn đến lần lần.

Tự nhiên tôi nảy ra ý nghĩ làm sao giúp được anh có thêm một chén cơm nữa, trôi theo đà với những miếng thịt xá xíu kia còn lại, Mà điều này không phải dễ dàng, chúng tôi lại chưa quen biết nhau, sự giúp đỡ kia lộ ra một cử chỉ nào thiếu tế nhị, tất xảy ra một định kiến căm thù hay công phẫn. Thứ nhứt dù anh ta có đói và thèm, anh ta có quyền không nhận ân huệ kia, dù chỉ là một bát cơm với giá tiền một hai đồng gì đó, một khoảnh khắc trong lúc thiếu thốn, một nấc dạ dầy non trong một độ thèm thèm. Thật ra cả một vấn đề nan giải riêng tôi vẫn có tính là hay tham dự vào những điều khó khăn, nhưng nhất định phải cầm phần thắng trong tay. Tình nguyện tính trong tôi thì không thiếu cho nên cả cuộc đời tôi bây giờ vẫn long đong mà như ngạn ngữ Tây phương thì đó là một hòn đá lăn nhiều quá không bao giờ gặt được rêu. Tôi tự nhận là đúng. Tôi cũng gọi thêm một đĩa cơm sẵn có thức ăn và gia vị. Tôi đưa mắt sang phía anh ta hỏi rất bặt thiệp:

— Anh có thể cho tôi mượn cái bát không, được chứ?

Bát không chẳng phải là bát ăn thừa mà là bát chứa cơm mà anh ta vừa trút sang bát khác. Anh ta cười đưa thật vui lòng. Tôi bắt đầu thấy hơi vững dạ. Rồi tôi bắt đầu lấy bát đó đựng gia vị điều này thực ra không cần thiết, lẽ người bồi Tàu đã có bát nhỏ cho tôi chứa gia vị rồi. Tôi mượn anh ta một cái bát không nữa. Đến cái thứ hai, anh ta hỏi:

— Sao ông không ngại bát ướt sao?

— Không anh ạ vì tôi hấu đói, gọi họ lấy bát mất công đợi lâu. Điều quan hệ là anh bằng lòng cho tôi mượn chứ.

Anh ta gật đầu, Rồi thừa cơ lúc tôi có ý mải ăn, tất nhiên là anh ta cho tôi mê ăn, anh ta lại đếm tiền và nhìn đĩa xá xíu còn lại mấy miếng. Hình như anh ta còn đói, gọi thêm hai chén cơm nữa, điều này tôi mừng lắm. Tôi phải ăn vội vàng làm sao cho mau hơn anh ta, lúc tính tiền người bồi Tàu có thể tính những bát cơm rồi ra kia về phần tôi trả. Nếu anh ta ở lại sau sẽ tính vào phần anh, điều này làm anh ta thẹn vì thiếu tiền trả. Ăn xong, anh ta quay sang bắt truyện với tôi

— Hiệu này ngon nên đông khách, ông cũng hay đến đây?

— Vâng, thỉnh thoảng vì trước kia tôi là khách quen của hiệu này

— Tôi hỏi thế này hơi tò mò. Bây giờ ông ở xa hay sao mà không còn là khách thường trực của hiệu này nữa?

— Tôi có gia đình rồi nên ít trở lại. Trước kia tôi cũng như anh nên còn bê bối như chịu cả tiền ăn ở quán đây. Ông già Tàu kia quen thân tôi lắm!

Ý tôi nói như vậy, là gián tiếp thông cảm hoàn cảnh túng thiếu của anh hoặc giả trong khi độc thân tiêu quá tay thiếu tiền là thường tình. Anh ta hiểu cười thân mật đáp

— Vâng như tôi chẳng hạn. Độc thân nên thông cảm với điều ông nói. Rồi anh ta nhìn đồng hồ, vội vàng như có truyện gấp phải đi. Anh ta vội vã cả lúc trả tiền nữa. Phút này tôi dường như hồi hộp nhứt, tôi thành công trong việc giúp đỡ anh ta mà anh bạn lại coi như là tôi không hay việc đó, thì ân thưởng kia sẽ dồn vào lời nói hay là ý nghĩ. Đại để như bọn Tàu che mắt dễ lắm, chúng nó dốt thật có biết đâu thủ đoạn của mình ăn chặn hai chén cơm mà tính tiền Còn một điều ngạc nhiên nữa, anh ta ra đi nhanh vội đến nỗi không kịp bắt tay hoặc một lời từ biệt. Tuy điều này khiến tôi sửng sốt, nhưng tôi cho rằng đó là một lý do tốt Nghĩa là đừng làm khổ nhau, đừng bắt nhau nhận hay ban một ân huệ nào. Tôi đồng ý như thế và cho là đẹp, lòng vui dâng dâng

Tôi trả tiền rồi ra về. Nụ cười thầm chính là tưởng thưởng cho bản thân tôi, về sự việc vừa qua.

Tôi là nhà văn, đúng hơn là nhà báo từ hồi tiền chiến. Nghiện hút là điều tất cả mọi nhà văn, báo thời ấy mắc, có nàng tiên nâu, hứng cảm nghệ sĩ mới tạo được nguồn cảm hứng viết văn, ban cấp thiết cho tòa soạn hay là nhà xuất bản. Ban đầu tôi không sao tin rằng khi nghiện Con người mất lương tri, nhất là dựa vào nhân sinh quan nghệ sĩ, một giai cấp cao nhất của xã hội, một trong những mẫu người dẫn lối cho ngày mai sáng lạn. Nhà tôi là một trong những nhà có chức phận và tiền của ở nhà quê. Tôi được gửi lên tỉnh học. Với tiền của gia đình cung cấp, tôi thường dùng vào những cuộc vui trác táng, truy hoan.

Tôi không chịu học hành, bỏ dở tất cả cơ hội còn trẻ gây dựng tương lai. Trong lớp, tôi quen một anh là con chủ báo, nên qua sự giới thiệu này, tôi có bài đăng báo một cách dễ dàng. Tôi bắt đầu trở thành người lớn từ đấy Nào là in danh thiếp chữ nổi. với hàng chữ Hoàng Trọng Thanh Niên, thi văn sĩ, trợ bút các nhật báo, tuần báo, tạp chí Thủ Đô Hanoi. Rồi ăn chơi. hút sách, trai gái, chán đời, những lý do chính đáng trong đời thanh niên dưới thời bị pháp thống trị. Thực ra sau này tôi mới biết rằng tôi không có tài lớn, có chăng chỉ là tiểu xảo, mà vì lẽ không nhận định được ngay từ buổi đầu, lại ôm theo nhiều ảo ảnh nên tôi bị hỏng cả một đời. Thơ văn của tôi chỉ là một sự giải thoát của thế giới thiếu hụt, ca tụng Nàng Tiên Nâu, tất nhiên khi đó tôi không nhận mình thuộc thi phái chân chất đệ tử của Cocteau, lãng mạn trữ tình hạng bét, than mây khóc gió bỡ bụi kiểu Lamartine hoặc tư tưởng kéo con người về với dã thú J.J Rousseau. Tôi viết một bài khảo luận tư tưởng về tiến hóa con người đại để như sau: Lắm khi tôi nghĩ rằng sống ở thành thị này con người trở thành hèn hạ. Vì phải cạnh tranh miếng cơm manh áo quá sức. Cuộc sống tinh thần vô cùng khúc mắc, phiền toái, còn gì ao ước hơn là trở về với đời sống thô sơ, dã thú trên rừng. Ngày ngày, hai bữa cơm rau, rong chơi nghêu ngao với những bầu thơ, túi rượu tiểu đồng theo sau hầu hạ. Ngày tháng tiêu dao tuế nguyệt. Tôi rất phục Nguyễn Tuân thời nay ăn vận kênh kiệu, lối ăn chơi phóng túng kiêu sa và khinh bạc tất cả. Tôi xin dẫn chứng về một điển hình của Nguyễn Tuân vàng son. Như đại ca từng kể rằng có một chàng văn sĩ đã có vợ con Tuy là có vợ nhưng hàng năm mới trở về nhà một đôi lần, là sau ngày vợ sanh nở. Rồi vợ con ốm đau cũng chẳng cần biết tới. Nhưng bao giờ cũng phải có tiền để mua hoa tặng người tình nhân Chỉ có bien aimée mới tạo cho nhà văn những rung động mới, mà điều này là hứng cảm duy nhất tạo cho ngòi bút mình bất tử trong văn chương. Rồi tài nghệ thuật chơi hoa

Bạn có biết nhà văn tìm hoa phải giang hạt kỳ hồ ra sao không? Tháng, năm bao giờ cũng ở sân ga, với chiếc va ly mà trên đó đầy những dấu nhà ga kiểm nhận. Cuộc đời nay đây mai đó kia đã reo rắc biết bao nhiêu những mối tình thơ mộng, những đứa con của dòng hào hoa, màng bao nhiêu hình bóng, phong thái tài tình. Kiếp này mình đem dâng trọn cho non sông, cho bầu thơ, cho chủ nghĩa, thì mai sau ắt còn kẻ theo chân, nối rồi...

Đại để văn chương của tôi là vậy. Cho nên tôi cảm phục tài Paul Morand, bậc thầy có tư tưởng này. Mai sau khi tôi chết đi lấy da tôi thuộc làm va ly và hạnh phúc của tôi là ở trên những sân ga. Tôi sống bằng ảo ảnh, tư tưởng ngọn của những nhà văn thơ Pháp. Tôi không dám sanh hàng như họ lăn xả vào đời, nên chỉ còn theo được một vài cảm giác thừa. Sáng tác của tôi gần như là cóp nhặt, sao trích của họ, tôi làm gì có rung cảm chính của bản thân.

Tôi biết như vậy là điếm nhục, song tôi vẫn che đậy bằng những lời biện hộ cao quí. Ban đầu, tôi làm là để che mắt mọi người hoặc là bạn bè nông nổi, ít suy tư. Sau thì chính những ảo ảnh kia đã lừa dối chính tôi. Một ngày nào đó tôi tự mang nó vào đầu óc, nào là mình là bậc tài hoa mà nhân thế trần tục làm sao hiểu nổi tâm hồn thanh cao kia được. Tôi sống cuộc đời thơ mộng, trên giấy mực chưa bao giờ tôi có thái độ cao đẹp. Rồi một ngày nào đó, tôi bỏ học hoàn toàn. Cha mẹ tôi bắt về cưới vợ. Tôi vẫn gửi bài lên Hanoi, nhưng từ ngày bạn tôi con chủ báo kia long đong, báo của thân sinh ra bạn tôi tự đình bản, tôi không còn chỗ nào nương tựa đăng bài. Cũng may mắn, cha mẹ thấy tôi có tên trên một vài bài thơ văn; hay là để cập đến một vài vấn đề trọng đại thì cha mẹ tôi đem truyện này kể với hàng xóm. Nào là con mình thuộc bậc trí giả cao siêu, không chịu luồn cúi quan trên, độc lập tư tưởng luôn luôn nghĩ đến đồng bào, bênh vực quyền làm người Và hậu quả của sự tâng bốc kia, tôi bị sở Liêm Phóng pháp địa phương điều tra, nghĩa là sau đó tôi bị nhốt, mất tự do trong một thời gian. Trong thời kỳ này. tôi vẫn mang theo ảo ảnh kia trong mình để làm bùa. Thực ra, ban đầu họ tưởng tôi là bậc ái quần, ai quốc. tuy chống đối họ; nhưng ít ra họ cũng khâm phục là biết sống, biết tranh đấu. Nhưng chỉ là một thứ ân huệ, của nhân vật kém cỏi, hèo yếu, bỉ ổi như đời gọi là compléxe cornévienne của Plisnier, thì nhân vật kia còn có lòng chân thực hơn tôi. Sau thời kỳ tôi được tự do, làng nước quí mến tôi hơn; đến cả cha mẹ tôi cũng tin là thế. Tôi càng tạo cho mình những vẻ buồn xa xôi, thâm trầm để đánh lừa đời. Có như thế. tôi mới dủ tốt lang mà sống trong xã hội đó. Chẳng bao lâu, khi pháp tái chiếm Hanoi, nhờ anh bạn con chủ báo xưa kia có chân làm lớn với Tây, nên tôi được mời tham dự. Thời gian này, tôi lấy việc khác. sống ở thành êm ả. Nhưng tôi vẫn còn là đệ tử của Nàng Tiên nâu, lấy chú truy hoan làm cứu cánh, nghĩa lý cuộc đời. Đứa con trai đời vợ trước đã lớn. nó ghét tôi và thương mẹ rất mực. Nó tham gia cứu quốc, lên án tôi là thằng phản phúc, chó săn cho Tây, hại đồng bào tổ quốc Trước ngày di cư, lý do mà tôi quyết định đầu tiên là tránh gặp nó. Ít ra tôi còn dám tự nhận sự thật bỉ ổi kia đối với chính tôi. Tôi biết thân phận tôi, không thể nào nuôi ảo ảnh cuộc đời bằng những tiểu xảo. Tôi dịch chữ Hán thuê cho một ông Nghè, nhân dịp này tôi làm quen với một bà chủ quán cà phê loại cà phộ loại tứ tuần mà còn tốt nước da, sạch mắt với khách đa tình. Nở tài bánh bao từ ăn nói đến phục sức, dáng người ngoài bốn mươi của tôi còn dễ mạo thư sinh khóa, bảng. Và một lần, tôi được bà niềm nở bắt truyện. Rồi có một lần nữa:

— Ông ở lại, em có truyện muốn thưa với ông

Bà ta nói xong còn tao tặng tôi cụ cười tình âu yếm. Tôi làm theo lời ba, rồi bắt đầu từ đêm hôm ấy, tôi là chủ danh dự một quán cà phê ấm cúng. Cà phê quán này không bảng hiệu rất ngong và chỉ có một mình bà chủ. Chung sống chưa được bao lâu, cuộc đời tình ái chắp vá này va chạm đến tự ái của một thầy đồ nho, tôi bỏ ra đi,

Và đến xóm này, nơi mà tôi gặp chú tàu và người vợ như hiện tại bây giờ đó.

Tôi không cho một ai biết về hình bóng dĩ vãng của tôi. Với vợ tôi, nàng chỉ hiểu tôi làm báo ngày xưa và có một thời kỳ làm cố vấn cho một ông Tàu bán sách xon. Tôi làm ở một tòa soạn, bà chủ làm quản lý với đầy quyền hành giám đốc kiêm chủ bút. Tôi được với dịch một truyện tàu thuộc loại Kim Bình Mai. Lý do là làm sao tìm được bộ truyện dịch khơi được dục vọng con người, lôi cuốn độc giả. Phải nói rằng bà quản nhiệm thuộc loại vợ ông lớn có máu chính trị. Mà những người này rất ít khi để ý đến đời sống vợ con và bà ta thuộc loại đàn bà đam mê, có lẽ chồng bà thuộc loại bất lực về dục tính. Bà ta cũng trạc tuổi người vợ cũ chủ quán cà phê của tôi xưa kia. tuy rằng không đến nỗi so kè về tiền nong. Có lẽ bà là quản lý giàu tiền nên tôi chưa có dịp biết rõ chăng. Có đôi ba lần, chúng tôi trò chuyện trong trà dình, tửu quán bà ta đã trả tiền sòng phẳng cho tôi hết chỗ nói, thực ra là biệt nhỡn đối với tôi. Nhưng mối tình này gần như là không kín đáo, bị một anh quản lý thực thụ phí vỡ Tôi đành thất nghiệp và truyện dịch bị cắt quãng nửa chừng Tôi không hối tiếc về truyện kia, nhưng tôi mất nguồn tài chính nuôi sống hàng ngày: Trời sinh voi sinh cỏ. Châm ngôn sống của tôi, mỗi khi gặp cơn bĩ cực mà chưa tìm được lối thoát. Một lần cuối năm, ông Ba Tàu sửa soạn lên đường trưng bày bán sách son. Tôi sang bên ấy chơi nhân thể là do ông mời và hỏi xem ông ta có mua ít sách cũ không? Ông có người vợ Tàu nên càng quí trọng tôi hơn. Mà tôi ngạc nhiên hơn nữa, bà ta mời tôi ăn cơm với chồng bà bữa cơm thịnh soạn lắm.

Chú ba Tàu bảo vợ chú rất quí tôi, vì có phải tôi đã sang Trung hoa rồi không? Thực ra tôi có sang Tàu bao giờ đâu nhưng tôi cứ nói cho ra dáng ta đây giỏi chữ Tàu và giang hồ sang Tàu rồi. Nào là tôi qua từ 1944 theo cách mạng chống Pháp buôn thuốc phiện để dồi súng «pạc hoọc» Tôi kể lại nếp sống bên ấy, không ngờ bà ta rất thích và rất

(Xem tiếp trang 7)

Cán bộ hóa QĐội hay QĐ hóa C.B

(TIẾP THEO TRANG 5)

dân quê và chính nhờ đó mà tinh thần chịu đựng của Miền Bắc vẫn còn vững sau hai năm oanh tạc dồn dập. Và cũng vì đó mà miền Bắc đang đạt những kết quả nhanh chóng hơn dự liệu trong địa hạt phát triển và cách mạng nông nghiệp của họ: những khối óc thành thị hòa hợp với những bàn tay nông thôn. Trong lúc tại Miền Nam thì nông thôn càng ngày càng thiếu nhân lực trẻ trung khoẻ mạnh và có khả năng.

Xét lại vấn đề võ trang cán bộ và lực lượng yểm trợ.

Trong 6 tháng cuối cùng của năm nay một sự kiện mới xuất hiện trên chiến trường VN: hỏa lực địch lấn lướt hỏa lực các đơn vị bộ binh thường của VN. Nếu so với các cán bộ và các đơn vị nghĩa quân địa phương quân thì hỏa lực địch mạnh hơn nhiều lắm.

Một bán tiểu đội địch có một súng phóng hỏa tiễn B40, hay B41 có thể phá thành lũy và làm cháy mọi lớp thiết giáp 8 ly dễ dàng. Súng cá nhân của VC đều có thể bắn tự động và liên thanh, trong lúc phần lớn quân đội VN kể cả chủ lực nghĩa quân địa phương quân chỉ được trang bị Garant M1, và các bin M1. Có những trung liên Bar cụ kỷ đến cái độ nòng rỗ chằng chịt, và đạn dạo phải thay đổi mỗi lúc sau một băng. Có những khẩu súng trên bắng còn nghi những ngày kỷ niệm: 1918.

Trong hai trận Phước Quả và Quảng Tín vừa rồi mỗi tổ tam tam của VC có một khẩu phóng hỏa tiễn B40 hay B41 mỗi trung đội có một súng cối 82 ly. Trong lúc trang bị của Địa phương quân cấp đại đội mới may mắn có được một súng cối 81 ly và 60 ly.

Trang bị của một đoàn cán bộ 59 người dĩ nhiên phải thua kém địa phương quân và nghĩa quân. Chưa một đoàn nào được có một khẩu phóng lựu M 79. Trong khi đó, mỗi lần địch đánh ta chúng có bao giờ phân biệt lực lượng nào với lực lượng nào đâu, và nhất định chúng sẽ không vì thương hại và nghĩa hiệp mà giảm số vũ khí trang bị của chúng xuống. Trong lúc thăm viếng đồn Lộc Ninh mấy ông nghị Thượng Viện nguyên là tướng quả xuất thân cũng đã phải đi đến kết luận rằng cấp số trang bị vũ khí của quân đội VN hiện nay đang kém địch xa. Có lẽ các ông cũng nên nhìn vào cấp số trang bị của một đoàn cán bộ, rồi so với những nguy hiểm và hỏa lực của địch để đặt lại vấn đề trang bị vũ khí cho các đoàn cán bộ thích hợp hơn. Dĩ nhiên không thể trang bị cho cán bộ những vũ khí nặng. nhưng ít ra họ cũng cần được trang bị tương đối đầy đủ hơn để đương đầu với một kẻ thù càng ngày càng có vũ khí tối tân hơn. Nếu không, thà họ từ bỏ vũ khí và hoạt động âm thầm dựa hơi những lực lượng yểm trợ quân sự. Cho họ vũ khí, những vũ khí kém hữu hiệu, quá thua sút địch thì chẳng khác nào đầy họ vào chỗ nguy hiểm hơn mà thôi.

Nếu bây giờ cán bộ đã được xem như thuộc bộ quốc phòng, nghĩa là cùng cầm trong guồng máy chiến tranh như những lực lượng quân sự khác, thì địch chắc cũng hiểu điều đó hơn ai hết, và sẽ tăng cường đánh phá các đoàn cán bộ. Vấn đề được đặt ra là ta cũng phải tăng cường lực lượng yểm trợ. Tuy nhiên dù muốn dù không cán bộ cũng đã được võ trang, được huấn luyện quân sự, và phải đương đầu với địch lúc cần thiết, mà không phải lúc nào cũng núp bóng các đồn bót và các lực lượng yểm trợ quân sự được. Nghĩa là các đoàn cán bộ sẽ có rất nhiều trường hợp phải chiến đấu đối diện với một lực lượng địch hùng mạnh và có võ khí tối tân. Nếu để cho các cán bộ phải thua thiệt vì sự thiếu đề phòng trước thì thất bại tai hại dân chúng sẽ mất tin tưởng ở cán bộ, các đoàn thể nhân dân võ trang sẽ hết tin vào sức mạnh quốc gia, sẽ sợ hãi Việt Cộng và ngần ngại gia nhập vào các đoàn thể đó hơn trước. Một đơn vị quân đội thất trận là chuyện thường nhưng một đoàn cán bộ thất trận, ảnh hưởng tai hại có thể kéo dài và lan rộng hơn là số thiệt hại sinh mạng và vật chất

Vậy thì với biện pháp đặt cán bộ trực thuộc Bộ Quốc Phòng. cũng là lúc cần đặt lại vấn đề trang bị vũ khí cho họ thích hợp với tình thế mới và nhiệm vụ của họ hơn trước

Như thế có nghĩa là với việc đặt ba lực lượng (hay bốn nếu kể cả các toán nhân dân võ trang nông thôn(cán bộ nghĩa quân và địa phương quân dưới một bộ máy chỉ huy duy nhất. hai vấn đề cần phải cùng lúc được ra: trang bị vũ khí và khả năng chiến đấu cho cán bộ theo những tiêu chuẩn và bản cấp số mới tiến bộ hơn, thích hợp hơn; thấm nhuần tinh thần cán bộ và lực lượng quân sự.

một hình ảnh lý tưởng: quân đội cán bộ.

Một quân đội nhân dân cũng đồng nghĩa với quân đội cán bộ. Nghĩa là một quân đội đảm trách cả những công tác xây dựng bình định, tổ chức nhân dân. Có hai cách để tiến tới tình trạng này: huấn luyện lại quân đội, hoặc lồng cán bộ vào quân đội, sau khi đã huấn luyện họ đầy đủ hơn, kỹ lưỡng hơn để họ xứng đáng vừa là chính trị viên quân đội vừa là cán bộ xây dựng chuyên môn lại vừa là cái móc nối giữa quân đội và nhân dân,

Chúng ta cũng phải có một quan niệm mới về vai trò quân đội, và ta có thể tạm gọi là các đoàn quân cán xây dựng. Hiện nay lực lượng yểm trợ một ấp thường ở cấp đại đội. Với quân số đầy đủ của một đại đội, và nếu thực hiện được một lúc vài ấp liên hoàn, cũng có vài đoàn quân cán như vậy, thì có thể đủ để giữ an ninh và làm công tác xây dựng rồi. Phối hợp và phụ trách công tác xây dựng bấy giờ số cán bộ không cần phải là 39 người, mà chỉ cần một con số nhỏ hơn quãng trên dưới 10 người thôi. Những cán bộ này là những chuyên viên về xây dựng và phối hợp nỗ lực quân đội với cán bộ và nhân dân. Những bàn tay thực hiện bấy giờ sẽ là những bàn tay chiến sĩ và nhân dân.

Khi đó quân đội chúng ta sẽ đang nghĩa là quân đội nhân dân và quân đội cán bộ, và những đoàn quân cán xây dựng vừa đảm nhiệm bảo vệ an ninh, và thực hiện công tác xây dựng. Biện pháp này không có gì mới lạ, mà một vài tỉnh đã có thí nghiệm, và đã được gọi là những đoàn quân chính. (Vài ấp ở Tây Nam Phù Mỹ, Bình Định). Làm được điều này, người dân quê VN dần dà sẽ có cảm tình với quân đội hơn lên, và nhờ đó những công tác chiến đấu hay tình báo của quân đội sẽ gặp nhiều sự thuận lợi và được dân chúng hưởng ứng giúp đỡ nhiều hơn. Ba Tư cũng đã từng dùng những toán binh sĩ quân dịch để đảm nhiệm chương trình tiểu học và chống nạn mù chữ ở nông thôn, cùng những chương trình cải tiến nông nghiệp và phát triển dân chủ ở nông thôn. Bây giờ ở đất nước ta, trong hoàn cảnh chinh chiến, dĩ nhiên vấn đề chiến đấu cần được đặt nặng hơn, nhưng chính vì đó mà vai trò quân đội xây dựng lại càng quan trọng Hình thức này có thể giúp ta tránh được tình trạng giằng co hay xích mích thường xảy ra giữa lực lượng yểm trợ và các đoàn cán bộ XDNT.

Đây còn là một cách để đẩy mạnh chương trình xây dựng và bình định... Những đơn vị lớn hành quân diệt địch đến đâu, những đoàn quân cán xây dựng có thể đi sát theo, và tái lập an ninh tổ chức thôn ấp ngay sau lưng các đơn vị hành quân.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

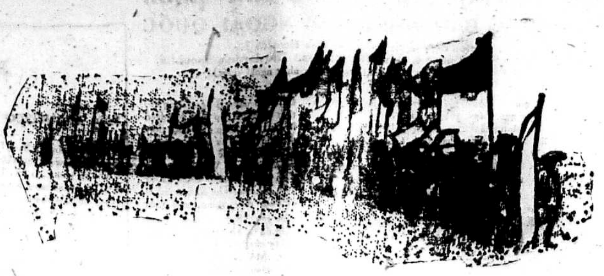

TÌM HIỂU VĂN HỌC BÊN KIA VĨ TUYẾN 17

TỪ TỐ HỮU THI SĨ CÁCH MẠNG THỜI KHÁNG CHIẾN TỚI TỐ HỮU MÁY THƠ C.S. MIỀN BẮC

Bài của LÊ MẠNH HỒNG

(Tiếp theo kỳ trước)

II

Nói một cách công bằng, loại thơ cách mạng của Tố Hữu rất xứng đáng được làm tài liệu giáo dục trong học đường. Tố Hữu có những cảm thông sâu sắc với nỗi thống khổ của những đồng bào nghèo khổ như hai bài thơ : Vú Em và Tiếng Hát Sông Hương— Tố Hữu lại cũng có những vần thơ hiện lòng yêu nước yêu cách mạng thiết tha và chân chính. Chúng ta không thể chối cãi được điều này rất cần trong vấn đề rèn luyện một thế hệ thanh niên tốt cho đất nước.

Hảy đứng dậy

Người ta lớn bởi vì người cúi xuống.
Hởi nhân dân hãy đứng thẳng lên.
Marat
(Chiến sĩ Cách Mạng Pháp 1743-98)

Người ta lớn bởi vì ta quỳ xuống
Có gì đâu ta cầu khẩn van lơn
Có gì đâu ta ôm mãi căm hờn
Hãy đứng dậy ta có quyền vui sống
Ai đi gõ vào cửa lòng lạnh ngắt
Và thiết tha năn nỉ với hồn say
Trên muôn thây tiệc rượu máu tràn dầy
Không ! không thể sống như bầy hành khất
Hãy đứng dậy ! ta có quyền vui sống
Cứ tan xương, cứ chảy tủy cứ rơi dầu
Mỗi thây rơi sẽ là một nhịp cầu
Cho ta bước đến cõi đời cao rộng
Huế tháng 4-1938

Lao bảo

Đèo cao vút vươn mình trong lau xám
Đá uy nghiêm trầm mạc dưới trời tro
Gió nói gì với rừng sâu u ám
Đường sao run tê tái cả hồn thơ
Xe dừng lại! Tường ai xây tháp núi?
Một thành trì đổ nát những ngày xưa
Của một giống dân vùi trong máu bụi
Nay điêu tàn khối đá đứng chơ vơ?
Vũng nước đọng ven bờ hoen sắc gạch
Đàn muỗi rừng huyên náo vù vù bay
Cho hiu quạnh! trên vùng khô đỏ chạch
Không vết chân, không một dấu đường cày
Là Lao Bảo, chốn này đây Lao Bảo
Tên đun sôi sùng sục tủy xương tan
Là nơi đây, nấm mồ bao khối não
Là nơi đây, huyết ứ dưới lời than
Là nơi đây, pháp trường thân chiến sĩ
Nát bầm da quằn quại là nơi đây
Roi đế quốc, báng súng trường quất xé
Thịt hy sinh của những kiếp đi đày
Nhắm mi mắt chờn vờn trong đêm tối
Nhánh sương khô khua rộn cả lòng tôi
Tim không khóc nhưng sôi lên dữ dội
Sống máu hờn trào uất khí tanh hôi
Hỡi chiến sĩ rửa tan trong mã loạn
Hãy về đây trong đáy giếng hồn tôi
Hãy về đây những ảnh hình ly tán
Nấu sôi niềm uất hận của muôn đời
Cho tôi hưởng tinh thần hăng chiến đấu
Cho da tôi dày dạn với ngày mai
Cho tôi hiến đến cuối cùng suối máu
Để nhuộm hồng bao cảnh xám bi ai
Tháng 6-1938

Đọc xong hai bài thơ: Hãy Đứng Dậy và Lao Bảo của Tố Hữu, chúng ta thấy những gì cao cả đến với tâm hồn. Nếu bài Hãy Đứng Dậy nói lên tinh thần tranh đấu bất khuất truyền thống của dân tộc, thì bài sau: Lao Bảo, đã cho chúng ta những tấm gương hy sinh cao cả của những chiến sĩ cách mạng tiền bối của dân tộc. Chúng ta đừng vì Tố Hữu là cộng sản, mà phủ nhận công lao đóng góp quí giá của Tố Hữu vào nền văn học cách mạng nước nhà. Trái lại, nếu chúng ta muốn chiến thắng CS, hay ít nữa là muốn chống CS một cách hữu hiệu, thì chúng ta lại cần rèn luyện ý chí tranh đấu gang thép và sự hy sinh vô bờ bến nói trong 2 bài thơ này đi xa hơn nữa, chúng ta hãy coi 2 bài thơ trên đây chỉ là những tiếng nói bất khuất của dân tộc VN anh hùng chúng ta trong thời tranh đấu chống thực dân đô hộ Pháp. Hai bài thơ này có giá trị một thời gian làm thức tỉnh dân tộc trong tất cả mọi công cuộc chống lại xâm lăng và thống trị của ngoại bang. Thật vậy con người chúng ta sẽ lớn lên, sẽ hăng say chiến đấu với quân thù, khi chúng ta đọc :

Trên muôn thây, tiệc rượu máu tràn dầy
Không ! không thể sống như bầy hành khất.
Hãy đứng dậy ! ta có quyền vui sống
Cứ tan xương, cứ chảy tủy cứ rơi dầu
Mỗi thây rơi sẽ là một nhịp cầu
Cho ta bước đến cuộc đời cao rộng

III

Công cuộc tranh đấu chống cộng mà Miền Nam chúng ta đang theo đuổi hiện nay, như tất cả chúng ta đều biết, là một công cuộc trường kỳ gian khổ. Vũ khí và đô la không thể chiến thắng được C.S, nếu chúng ta không có một tinh thần chiến đấu và hy sinh bền bỉ cao cả về mọi mặt. Hai bài thơ trên đây của Tố Hữu đã dạy chúng ta điều đó. chúng ta cần học tập nhà thơ cách mạng Tố Hữu, để chống lại chế độ CS của Tố Hữu, Với bài Tâm Tư Trong Tù của Tố Hữu sau đây, Tố Hữu lại nói lên sự kiên trì tranh đấu và sự tin tưởng ở tương lai và cách mạng. Hai điểm này cũng rất cần cho những chiến sĩ cách mạng chống cộng của chúng ta.

Tâm tư trong tù

Cô đơn thay là cảnh thân tù
Tai mở rộng và lòng sôi rạo rực
Tôi lắng nghe tiếng đời lăn náo nức
Ở ngoài kia vui sướng biết bao nhiêu?
Đây âm u dồi ánh lạt ban chiều
Len nhẹ nhẹ qua rào ô cửa nhỏ
Đây lạnh lẽo bốn tường vôi khắc khổ
Đây sà lim, mảnh ván ghép sàn u
Cô đơn thay và cảnh thân tù
Tai mở rộng và lòng sôi rạo rực
Tôi lắng nghe tiếng đời lăn náo nức
Ở ngoài kia vui sướng biết bao nhiêu
Nghe chim reo trong gió mạnh lên triều
Nghe vội vã tiếng dơi chiều đập cánh
Nghe lạc ngựa rừng chân bên giếng lạnh
Dưới đường xa nghe tiếng guốc đi về
Ôi! hôm nay sao nhựa sống tràn trề
Trong những tiếng nghe chừng quen thuộc quá !
Nghe gió xối trên cành cây ngọn lá
Nghe mênh mông sức khoẻ của trăm loài
Tôi mơ hồ nghe tất cả bên ngoài
Đang ríu rít giữa một trời rộng rãi
Đang hút mật của đời say hoa trái
Hương tự do thơm ngát cả ngàn mây
Ôi! bao nhiêu ảo tưởng của hồn ngây
Tôi phút bỗng như quên đời thê thảm
Ở ngoài kia... biết bao nhiêu tù hãm
Đọa dầy trong những hố thẳm không cùng !
Tôi chiều nay giam căm hận trong lòng
Chỉ là một giữa loài người đau khổ
Tôi chỉ là một con chim non bé nhỏ
Vứt trong một lồng con, giữa một lồng to
Chuyền dời quay theo tiếng gọi tự do
Tôi chỉ một giữa muôn người chiến đấu
Vẫn đứng thẳng trên đường dầy lửa máu
Chân kiêu căng không thoái bộ bao giờ !
Tôi, hôm nay, dầu xa tạm ngọn cờ
Hồn tranh đấu vẫn còn thôi thúc nào !
Nơi đây ải là Đắc Pao, Lao Bảo
Là Côn Lôn thế giới của ưu phiền
Tôi sẽ cười như kẻ sẵn lòng tin
Giữ trinh bạch như linh hồn trong bụi bẩn
Tôi chưa chết, nghĩa là chưa hết hận
Nghĩa là chưa hết nhục của muôn đời
Nghĩa là còn tranh đấu mãi không thôi
Còn trừ diệt cả một loài thú dộc !
Có một tiếng còi xa trong gió rúc
Xà lim số 1, lao Thừa Thiên
29 tháng 4-1939

Như trên đã nói, thơ Cách Mạng của Tố Hữu được chọn làm tài liệu giáo dục của học sinh lớp Mười (Tú tài 2) miền Bắc. Lứa tuổi học sinh 17 hoặc 18 đang tràn đầy nhiệt huyết, mà lại được tôi luyện bằng những văn thơ Cách Mạng thì rất dễ dàng trở thành những chiến sĩ, những con thiêu thân cho chế độ CS Bởi vậy chúng ta không ngạc nhiên khi thấy cả Miền Bắc đau khổ đang kiên trì chịu đựng tất cả mọi thảm họa về thiếu thốn và về chiến tranh. Cũng bởi vậy, hàng trăm ngàn thanh niên bộ đội và cán bộ miền Bắc bị sô đẩy vào Nam vẫn hăng say chịu đựng gian khổ cũng như hăng say làm mồi cho bom đạn. Chúng ta phải công nhận đây chính là một sự thành công của nền giáo dục miền Bắc, trong đó có một phần lớn do ảnh hưởng của thơ cách mạng Tố Hữu. Sức mạnh về sản xuất và chiến đấu của miền Bắc được căn bản xây dựng từ một nền giáo dục cách mạng. Từ một nền giáo dục cách mạng, người ta sẽ hướng dẫn thanh niên vào sự phục tùng triệt để và say sưa ở chế độ CS.

Chỉ chúng ta ở miền Nam được hưởng một nếp sống và một nền giáo dục tự do, chúng ta thấy được sự độc tài và nham hiểm của nền giáo dục Miền Bắc. Thế hệ những nguy hại của CS ở Miền Bắc đã dần dần bị tiêu diệt hoặc bị cô lập. Thế hệ mới lớn lên ở miền Bắc hiện nay từ tấm bé cho đến khi khôn lớn đã được rèn luyện để trở thành những con người thép chỉ biết phục vụ cho Đảng. Thế hệ này đã nhìn chúng ta bằng những con mắt khinh bỉ và căm thù. Họ cho chúng ta là tay sai giặc, là nhân dân hại nước. Họ sẵn sàng chết để tiêu diệt chúng ta. Họ rất đông, họ là hàng triệu thanh niên sinh viên và học sinh. hàng hàng lớp lớp đoàn người này gục xuống tại Mặt trận Miền Nam, thì đoàn người khác tiếp tục vào để tiến ra chiến trường. Chúng ta giết họ là mắc mưu đối phương. Vả lại chúng ta không thể giết họ mãi được. Giải pháp sau cùng và duy nhất tốt đẹp, vẫn là giải pháp đấu tranh về chính trị và ý thế hệ. Giải pháp này trước hết phải đánh hẳn vào nền giáo dục cách mạng giả tạo của miền Bắc. Sự nghiệp khó khăn này đòi hỏi sự thành hình một cơ quan trung ương nghiên cứu chính trị miền Bắc, để làm bàn đạp vững chắc và hữu hiệu cho các công cuộc đấu tranh với C.S ở ngay trong lòng đất C.S.

Chúng ta lên án nền giáo dục độc ác của miền Bắc. Tuy nhiên chúng ta không thể kết tội thơ cách mạng của Tố Hữu Tất cả cái gì cũng đều có thể khai thác hay hoặc giở. Chúng ta tin chắc là ngay từ năm 1938, Tố Hữu sáng tác ra những bài thơ cách mạng này, cũng không ngờ là sẽ bị đem xử dụng vào công cuộc giáo dục một thế hệ thanh niên hiếu chiến và xâm lược.

Vả lại, chúng ta cũng nên biết trong thời gian này, những bài thơ Cách mạng của Tố Hữu đều được liệt vào hạng quốc cấm. Người sáng tác, người truyền bá cho đến cả người đọc và lưu trữ đều vào tù, nếu bị mật thám bắt được. Ngược thời gian, chúng ta vẫn dành sự kính mến nhà cách mạng Tố Hữu, với những bài thơ cách mạng mục đích xây dựng cách mạng, và rất xứng đáng được xếp vào kho tàng văn học Cách mạng của dân tộc

LIÊN Hiệp lại

Khóc là nhục. Rên hèn. Van yếu đuối
Và dại khờ là những lũ người câm
Trên đường đi như những bóng âm thầm
Nhận đau khổ mà gởi vào im lặng
Đời ta đã chứa bao nhiêu cay đắng
Bao nhiêu xương bao nhiêu máu oan hờn
Chưa vừa ư những xác không mồ chôn
Những thi thể khô gầy dương mòn mỏi
Đời đói lạnh bởi không hề đòi hỏi
Ngậm căm hờn mà chuốc những ưu tư
Nẻo đường sa đã vạch tự bao giờ
Mỗi chân bước vẫn còn e ngại
Quyết chiến đấu ! Nào ta liên hiệp lại
Hỡi tù nhân khốn nạn của bần cùng
Ngày mai đây, xây dựng lại non sông
Tất cả sẽ là vui và ánh sáng
Tháng 7-1938

Bài thơ cách mạng «Liên hiệp lại» của Tố Hữu trên tuy đã gần 30 năm qua, nhưng đến nay nó vẫn còn giá trị thực tế ở cõi đời này và, nhiều năm về sau nữa, nếu ở cõi đời này vẫn còn có những người bần cùng nghèo khổ bị áp bức. Nếu chúng ta được may mắn ở trong những lớp người thống trị, thì chúng ta hãy đón tiếp bài thơ này, với tất cả lòng nhân đạo của con người, để cải thiện mọi hành động đàn áp và bóc lột. Nếu chúng ta không may mắn lại phải ở trong những lớp người bần cùng nghèo khổ thì chúng ta hãy đón nhận bài thơ (Liên hiệp lại) của Tố Hữu, như là một bài kinh nhật tụng, để tìm cách tự giải phóng cho mình cả cho đồng loại. Bài thơ này có hai mặt vừa xúi dục sự tranh đấu, vừa gián tiếp kêu gọi tình nhân loại. và lòng công bằng bác ái. Nhân đây chúng ta đưa ra ý kiến là chống cự bằng cách làm cho C.S không phát triển nầy nở ra được, để C.S, tự bị cô lập và tự tiêu diệt mòn mỏi dần dần. Muốn thế chúng ta phải tìm cách làm cho xã hội chúng ta không còn có những người nghèo khổ bần cùng bị áp bức Chúng ta đừng nói công bằng và bác ái xuông, cũng như chúng ta đừng đem từ bi hỉ xả làm liều thuốc ru ngủ lòng người, trong khi chúng ta bất lực xây dựng một thiên đàng cho những người nghèo khổ ngay ở trên hạ giới. Bởi vậy chúng ta có thể khẳng định là nếu trong xã hội còn có người bần cùng nghèo khổ còn có tham nhũng, bóc lột và đàn áp mà nói đến chống CS thì chỉ là một câu chuyện khôi hài cay đắng. Ấy là chúng ta chưa nói đến sự lạm dụng công cuộc chống CS để buôn bán áp phe làm giàu, hoặc để gây chiến tranh mục đích trục lợi về kinh tế và chính trị. Chống CS kiểu này thì CS càng lan tràn ra mau lẹ.

Qua bài thơ liên hiệp lại chúng ta lại tìm hiểu bài thơ Như Những Con Tàu của Tố Hữu. Bài trên đem lại lòng hăng hái tranh đấu cho Cách Mạng bài dưới đem lại lòng tin tưởng vô biên ở Cách Mạng

Như những con tàu

Khi ta đã say mùi hương chân lý
Đời đắng cay không một chút ngọt bùi
Đời đau buồn không một tiếng cười vui
Đời đen tối phải đi tìm ánh sáng
Ta bước tới. Chỉ một đường Cách mạng
Vững lòng tin sẽ nắm chắc thành công
Như những con tàu giữa biển mênh mông
Còn xa đất, vẫn tin ngày cập bến
Cũng có lẽ, hỡi bạn đời yêu mến
Bờ dương mờ, hải cảng hãy còn xa
Có lẽ nhiều mỏm đá với phong ba
Sẽ đánh đắm một đôi tàu mỏng mảnh
Đời tranh đấu có bao giờ yên tĩnh
Bạn đường ơi Nhưng nếu chí bình sinh
Ta đem phơi trải dạ chung tình
Với huyết khí của tinh thần mãnh liệt
Sự sống đã phát sinh từ cái chết
Thời gian nguy hiểm hẳn có hề chi
Ta hãy là đoàn chiến hạm ra đi
Hùng dũng trên đạp đầu muôn ngọn sóng
Trông lại đó, trước mắt ta, biển rộng
Trên đầu ta, lồng lộng gió trời cao !
Rồi mai đây. giữa một buổi xuân đào
Ta sẽ tới tu mình trong vịnh bạc
1938

Cũng trong những áng thơ cách mạng của Tố Hữu chúng ta thấy Tố Hữu đã có một niềm tin mãnh liệt ở sự đắc thắng của Cách Mạng và ở sự sụp đổ của chế độ phong thực của Bài thơ : «Dửng dưng» dưới đây đã vẻ nên bước đường suy vong của chế độ cũ và để nhắn nhủ những con người sống kiếp «rêu hèn», «chôn linh hồn đắm dưới hư danh», tức là những kẻ tay sai cho ngoại bang thống trị nên sớm thay đổi thái độ để đi vào con đường cách mạng của dân tộc.

Dửng dưng

Du khách bảo đây vườn kín đáo
Với hương dìu dịu ý ngàn xưa
Trời mây xanh nhạt màu hư ảo
Đây xứ mơ màng, đây xứ thơ..
Cô gái thẩn thờ về áo mỏng
Nghiêng nghiêng vành nón dáng chờ ai
Ven bờ sông phẳng con đò mộng
Lả lướt đi về trong gió mai
Thành quách trăm năm sầm mặt lạnh
Ngọn cờ uể oải vật vờ bay
Lâu đài đường bệ màu kiêu hãnh.
Áo gấm hài nhung cánh phượng bay
Ta nện gót trên đường phố Huế
Dửng dưng không một cảm tình chi
Không gian sặc sụa mùi ô uế
Mà nước dòng Hương mãi cuốn đi
Ý chết đã phơi vàng héo úa
Mùa thu lá sắp rụng trên đường
Mơ chi ảo mộng ngàn xưa nữa
Cây hết thời xanh đến tiết vàng
Ai tưởng ngàn năm nương đất ấy
Mầm non thêm nhựa lá thêm tươi
Ôi mỉa mai hồn ta chỉ thấy
Rêu lên sống gửi nhánh thôi
Ai tưởng Thiên đường sao nhấp nhánh
Thì hoa tình kết ngục long lanh
Ta chỉ thấy nơi đây mờ lạnh
Chôn linh hồn đắm dưới hư danh
Huế tháng 5 - 1938

Từ 7 năm trước khi Cách mạng tháng Tám thành công, đem lại chủ quyền cho dân nước, nhà thơ Cách mạng Tố Hữu đã nói lên sự thành công của cách mạng. Hành động này đã là khích lệ đồng bào, và làm cho sự tin tưởng ở Cách mạng thêm sâu rộng trong quần chúng. Tuy nhiên, sự xác nhận của Tố Hữu không phải là hàm hồ. Tố Hữu đã nhìn vào thực lực của cách mạng dân tộc. Tố Hữu đã hấm rõ lòng căm thù của dân tộc đối với giai thống trị phong kiến. Tố Hữu lại nhìn thấy sự suy yếu của kẻ thù cách mạng. Nên Tố Hữu đã viết ra bài thơ Dửng dưng để xác nhận sự thành công của cách mạng ngay khi cách mạng còn đang phôi thai.

Nêu nên điểm này, chúng ta muốn đối chiếu với hoàn cảnh lịch sử sự nghiệp cách mạng chống cộng của chúng ta trong công cuộc chống Cộng? Không phải hiện nay chúng ta thiếu thi sĩ sáng tác những vần thơ cách mạng, Những điều chính mà chúng ta cần phải bàn đến là chúng ta đã làm cho quần chúng tin tưởng ở thắng lợi cuối cùng trong công cuộc chống cộng của chúng ta chưa? Thực lực CM chống Cộng của chúng ta đã ăn sâu rộng vào quần chúng chưa ? Lực lượng của chúng ta vì mọi mặt có những tia đáng nào đem lại hy vọng chúng ta sẽ vượt đối phương để rồi tánh bại đối phương. Hỏi tức là đã trả lời. Nếu lịch sử là một cuộc diễn đi diễn lại thì bài học Cách Mạng đánh Pháp trước kia trong đó có Tố Hữu tham gia, sẽ rất có thể là một bài học Cách Mạng chống Cộng của chúng ta bây giờ.

Tin tưởng ở cách mạng thành công, Tố Hữu đã sáng tác bài thơ 14 tháng 7 để mượn hình ảnh thắng lợi của cách Mạng Pháp, mà nói lên hình ảnh thắng lợi tương lai cách mạng chống Pháp của dân tộc ta.

14 tháng 7

Tung ngục tù ra, tung ngục tù ra
Ai dầu giam cấm được hồn ta
Ai dầu giam cấm được lời ta
Thuở oanh liệt của muôn đời tắt nghỉ
Ta nhắm mắt để thời gian trên mí
Chở thuyền hồn lên những bến bờ qua
Bữa nay ta lại tới cầm thuyền ta
Giữa những tiếng reo hò dân nước Pháp
Tháng 7 nóng bụi mờ và nắng ngập
Tất cả Pa ri nổi dậy tưng bừng
Không gian xanh dội tiếng hát vang lừng
Hờn Cách mạng đã châm ngòi thuốc nổ
Người hỗn loạn đổ xô ra đường phố
Vạn gia đình căm hận đạp lồng ra
Và lớn và bé đàn ông đàn bà
Tất cả chiến mã người đã khí giới
Anh hàng thịt vung con dao sáng chói
Người lính già quắc thước múa chuỗi gươm
Là anh hàng giày quần áo rách tươm
Anh thợ dệt đang nằm sau cửa xưởng
Cùng trỗi dậy, oai nghi như võ tướng
Giật thanh dao, khẩu súng nhảy ra ngoài
Những thằng con bé bỏng cũng giương oai
Phồng má thổi kèn vang sau gót bố
Những bà cụ tưởng không hề biết sợ
Và những nàng con gái dáng thơ ngây
Chạy lăng xăng bên những cỗ xe đầy
Khói thuốc đạn mà toán người hì hục
Đẩy nhanh lên hướng thành cao cửa ngục
Nơi muôn người vô tội rục như xương
Nơi dung thân cả chế độ bạo cường
Giết giết sạch cả một loài bạo chúa
Cửa ngục đổ cả Paris rầm rộ
Kéo nhau về tràn ngập diện Hoàng Gia
Muôn cánh tay xây dựng Cộng Hòa
Xô xuống đất chiếc ngai vàng mục nát
Cùng lúc đó, từ đồng xa tiếng hát
Tiếng hò reo vang dậy đất bùn lầy
Lời hoan hô của nước Pháp dân cày
Vang giọng sấm chúng ta chào Cách Mạng
Toàn dân tộc một loài chim trói cánh
Đang âm thầm nao nức khát không gian
Bỗng vươn lên trên chế độ điêu tàn
Nghe rạo rực trong tim đời mới dậy
Nghĩa bình đẳng, tự do và bác ái
Từ hôm nay chói lọi với ba màu
Ôi ngọn cờ dân chủ đẹp làm sao !
Ôi những sắc diệu huyền gây phấn khởi !
Dân tộc pháp hởi ! Dân tộc pháp hởi !
Cho hồn ta theo hưởng phút vui điên
Ta muốn nghe tiếng hát dập ưu phiền
Ta muốn nhảy lên ngọn cờ dân chủ
Để ta trộn hồn ta trong sắc đỏ
Đè dôi màu xanh trắng quấn làn da !
Ta muốn bay ra ánh sáng bao la
Mà thịt vẫn nằm lì trong ngục tối !
Hồn mi hởi ! bao giờ ta thoát khỏi
Ba-stille này và những xích xiềng đây ?
Còn bao lâu mi hởi, bảo ta hay ?
Đêm đang biến, nghĩa là ngày đang dậy
Lao Thừa Thiên
Kỷ niệm 14-7-1939
(Còn tiếp)

Chén cơm chúc phước...

Tiếp theo trang 6

đ[illegible] lều, họ xa quê hương lâu rồi, nay thấy có người biết truyện đất nước mình, điều ấy khiến họ có thiện cảm. Bà ta hứa làm mối cho tôi người vợ Bắc, một cô gần ba mươi rất ngoan và hơn một lần tôi gặp ở đây. Tôi cho truyện ấy cho là đùa cợt, không mấy lưu tâm. Ăn cơm xong, tôi và chú Ba vào kho sách, Quả là có nhiều loại báo cũ quí giá, nhiều cuốn truyện Pháp ở đây không sao có bán ! Nhưng giá lại rất rẻ, chỉ đắm ba đồng. Tôi góp ý kiến cho chú, giải thích cho chú những loại sách báo nào bán được nhiều tiền và tâm lý của người mua sách cũ. Qua lần ấy, chú sang coi tôi hết lòng tán thưởng tài tôi, vì chú được tất nhiều lời, Chú đưa tiền cho tôi gọi là lòng thành để tôi mua thuốc lá hút. Và chú cho tôi một công việc, cố vấn bán sách xon. Một lần chú bảo tôi có đi Saigon xem chú bán sách không ? Tôi không bận việc nên nhận lời và lần này vợ tôi gặp tôi bây giờ.

Lần tôi gặp nhà nghệ sĩ hóa Pê Ve lấy trộm quyển thơ Spectacles của chúng tôi ở lề đường. Sở dĩ tôi không phát giác, vì tôi nhận thấy điểm này. Anh ta có một phong thái một nghệ sĩ hóa trong giai đoạn bắt đầu. Tôi thấy anh đứng bên cạnh cửa hàng tôi từ lâu, mà anh ta không biết tôi là chủ, chắc anh ta chỉ biết vợ tôi là chủ nên tôi chỉ chú ý người đó. Thừa lúc vợ tôi bán được một mớ sách lớn, bận gói hàng và nhận tiền, anh Pê Ve cầm quyển thơ kia, rồi lủi vào đám đông. Tôi định bắt anh, gọi giật lại, nhưng vì mái tóc bù xù kia và vẻ đam mê sách khiến tôi thôi. Tôi cũng không cho vợ tôi biết điều này. Phản ứng của tôi là ở nụ cười nhỏ nhìn anh đi xa cho đến lúc băng qua đường. Và bây giờ tôi gặp lại anh ở quán này. Một điều ước vọng duy nhất của tôi là sau này anh ta sẽ không như phận tôi. Anh ta sẽ sống bằng những [illegible] hơn cả [illegible] diễng cuộc đời, dồn nén [illegible] thương, những cái tát nảy lửa, những lần mạo hiểm mua bằng chính cảm giác bạn thân. Bè [illegible] mênh mông thì kinh nghiệm bản thân là cái cân đo, được con đường mình đi. Nên tôi hy vọng hai bát cơm chúc phước ! cuốn sách khung đời [illegible] nghiệp, mai đây sẽ đơm [illegible] anh tác phẩm lớn và sự [illegible] vẻ vang. Một ngày nào đó, [illegible] tin những giòn, này thành sự thật không lồ.

Tôi chắc giờ này vợ tôi đã về. Câu truyện tôi sẽ kể cho nàng nghe, không là bát cơm chúc phước kia cũng không là quyển sách khung đời chúc nghiệp hay là những giòng dĩ vãng đời tôi trên đây. Nhưng chỉ một lời hứa như ban tối. Tôi sẽ kể truyện một người thời xưa bỏ trăm đồng tiền vàng mua bộ xương ngựa chỉ đáng vài xèng. Nhưng sở dĩ trả cao giá bộ xương ngựa và phao là ngựa hay, để khích lệ những người mạo hiểm trên đèo cao, làng xóm hẻo lánh, cốt tìm nhiều giống ngựa hay. Cho cuộc đời này sau sẽ được tận hưởng thú siêu quần tuyệt đỉnh viên mãn.

Tôi bắt đầu kể cho vợ tôi, nghe có như thế,..

Nhạc Trẻ

Nhạc trẻ Thủ đô

— Thêm một hoạt động của nhật báo Sống và nhóm Nhạc Trẻ.

Với mục đích gây quỹ giúp đoàn công tác Nông Thôn Sống, sau khi tổ chức Đại Hội Nhạc Trẻ 67 thành công một cách tốt đẹp, nhật báo Sống và nhóm Nhạc Trẻ dự định tổ chức 2 buổi trình diễn Nhạc Trẻ tại Đà Lạt vào thượng tuần tháng 12 tới đây. Theo như dự định của ban tổ chức thì phái đoàn nghệ sĩ trẻ này sẽ gồm có 4 hoặc 5 ban nhạc trẻ danh tiếng thủ đô. Phái đoàn sẽ lưu lại ĐàLạt trong 3 ngày và mọi phí tổn đều do ban tổ chức đài thọ. Có lẽ The Spotlights và The Beats sẽ là hai trong những ban tham gia vào việc gây quĩ giúp Đoàn Công Tác Nông Thôn «Sống» này.

— Những khuôn mặt Nhạc Trẻ trong Phim « 11 giờ 30. »

Trung tâm Điện Ảnh vừa trình chiếu cuốn phim Ultrascope «11 giờ 30» tại thính đường T.T.Đ.A ngày 10-11 vừa qua, cuốn phim này do Hoàng Anh Tuấn viết chuyện và Lê Hoàng Hoa đạo diễn cùng các tài tử Lê Quỳnh, Mộng Tuyền, Đoàn Châu Mậu, vv... Đặc biệt trong phim này có sự góp mặt của những khuôn mặt quen thuộc với làng Nhạc Trẻ thủ đô như Billy Shane, Jo Marcel và chú bé Đinh Văn Thịnh (bé Đ.V.T.) Billy Shane xuất hiện vài giây [illegible] Jo Marcel đã trình bày 2 nhạc p[illegible] và «Tình Yêu Thủy Thủ» qua sự phụ họa của ban nhạc The Spotlights (không có mặt trong phim, cảnh đêm cho Jo hát trong phim là ban nhạc «Chez Jo Marcel), chú bé Đ.V. Thịnh tỏ ra có nhiều triển vọng trong vai Dũng. Nếu chú ý kỹ ta còn nhận thấy The Spotlights trình bày một đoạn ngắn bài «Sweat Pea».

— Billy Shane lấy vợ

Billy Shane cho biết là anh sẽ làm lễ đính hôn vào ngày 18-11 này với cô Thiết Lan. Sau mấy lần dự định đính hôn trước kia không thành, mong rằng lần này anh em trong làng không bị... nhỡ tàu nữa, Cũng theo Billy và Thiết Lan cho biết thì hôn lễ của họ sẽ cử hành vào đầu năm tới.

☐ Chiến dịch hỏi vợ!

Có lẽ đây là một chiến dịch thật! cùng với thời kỳ Billy hỏi vợ, làng nhạc trẻ còn được biết tay bass Diệu (The Forty Six cũ) cũng vừa làm lễ đính hôn với một nữ sinh trường Marie Curie, ca sĩ Hà Khanh (được coi như là có giọng ca tựa tựa Herman) cũng sắp sửa làm lễ hỏi, tay bass Hiền của The Gamblers nghe đâu cũng đã hỏi vợ rồi, còn Jimmy Joseph Jr tuy chưa chính thức thông báo cũng anh em trong làng nhưng cũng được như là đã «nên duyên chồng vợ» với Thanh Hoa (một ca sĩ chuyên hát tại các Clubs Mỹ)

Kiểm điểm lại thì thấy đã có khá nhiều anh em trong giới nhạc trẻ đã «xây tổ uyên ương» như: Jacky (ca sĩ danh tiếng một thời của Les Vampires, hiện cộng tác với The Gamblers).

Johnny Sơn (ca sĩ của The Dalutons trước kia, đã» ký giao kèo dài hạn» với Kim Thư, một nữ ca sĩ thường cộng tác với các Clubs Mỹ) Tuấn Ngọc (The Top 5) Tùng Giang (tay trống của The Top 5) Thụy Á (solo của The Top 5), Elvis Phương, Hiệp San (tay trống của Les Faucons noirs trước kia hiện cộng tác với nhiều shows ngoại quốc) Công Thành (Les Fanatiques cũ), Kim (tay orgue của The Sunshines), Lý (nhạc sĩ trong Les Fanatiques cũ), v.v. kể sơ sơ cũng thấy khá nhiều. Ban nào thấy thiếu tên mình xin cho biết để chúng tôi bổ túc vào danh sách những ca nhạc sĩ đã ký «hợp đồng dài hạn» để làm show cả đời.

☐ Elvis Phương hết giao kèo với Baccara

Theo như chúng tôi được biết thì Elvis Phương sẽ mãn giao kèo với dancing Baccara trong vòng một tháng nữa, Nghe đâu Phương dự định về cộng tác với chez Jo Marcel» sau khi không còn cộng tác với dancing trên. Tuần qua Elvis Phương lại đã lên đường đi cong tác vào ngày 15-11, nhưng chắc chắn sẽ trở về kịp để trình diễn tại Đại Hội Nhạc Trẻ Taberd 67.

☐ Les Pénitents tại Teen à Gogo

Tuần lễ Teen à Gogo thứ nhì ngày 11-11 vừa qua cũng đã thành công một cách tốt đẹp. Theo như chương trình thì có sự trình diễn của The Blue Stars và Les Pénitents cùng với 3 ban nhạc PLT khác nhưng vào giờ chót có hai ban nhạc PLT phải đi làm «Show» tại Củ Chi nên không về kịp. The Blue Stars tuy tuần trước đã hứa chắc chắn là sẽ trình diễn tại buổi Teen à Gogo này nhưng không biết vì lý do gì mà The Blue Stars không đến. Ngoài ban nhạc thường trực The Rising Sun (với sự cộng tác của tay lead guitar Văn Thái «Les Vampires» và tay bass Minh của Les Diamants trước kia) ban nhạc Phi The Mighty Mustangs và ban nhạc VN Les Pénitents đã trình diễn tại Teen à Gogo kỳ 2 Les Pénitents cho biết họ sẽ trình diễn hai tuần một lần tại Teen à Gogo thành phần Les Pénitents hôm đó cũng giống như đã giới thiệu trên Trang Nhạc Trẻ tuần trước: Việt (lead guitar) Danh (drums) Tuấn (bass) và ca sĩ là Robert

● The Top 5 đã về đến Saigòn

Ngày 12-11 vừa qua The Top 5 đã về đến Saigon với các bạn: Thụy Á (lead guitar) Tuấn Ngọc (vocal, rhythm) Hữu Phúc (bass) và Tùng Giang (drums). Nghe đâu The Top 5 sẽ trở ra Đà Nẵng vào tháng tới để ký giao kèo mới tại đây Cũng có một nguồn tin cho biết The Top 5 đã tan rã nhân dịp về Saigon lần này. Sự thực ra sao Trang Nhạc Trẻ sẽ trả lời các bạn trong tuần tới

CHIỀU NAY 18-11-67 NHỚ ĐẾN

● TEEN À GOGO

Do Trường Kỳ Mạnh Cường và nhóm Nhạc Trẻ tổ chức

— Teen à Gogo: Tại watusi Club, 130 Cách Mạng, từ 15 giờ 30

— Teen à Gogo: mỗi chiều thứ Bảy với sự tham dự của nhiều ban nhạc Ngoại quốc và VN danh tiếng.

Hiện tượng thay đổi thành phần

NƠI NHỮNG BAN NHẠC TRẺ NGOẠI QUỐC

● Phải chăng John Lennon có ý định tách khỏi The Beatles ?
● Sự thật về sự ra đi của nhạc sĩ trong The Raiders. The Lovin's Spoonful.

TRƯỜNG KỲ (viết theo những tạp chí ca nhạc ngoại quốc)

Hình như bây giờ là thời kỳ các ban nhạc ngoại quốc hay tan rã hoặc thay đổi thành phần nhất. Một điểm đặc biệt là những sự việc này chỉ nhắm vào những ban nhạc danh tiếng đang làm mưa làm gió trong xảy ra sự tan rã hoặc thay đổi thành phần.

— Kiểm điểm những ban nhạc danh tiếng đã có thời kỳ thay đổi thành phần :

Nhìn lại khoảng thời gian đã qua chúng ta thật không

Thành phần mới nhất của The Raider (nay lấy tên là «Paul Revere and The Raiders Starring Mark Lindsay) gồm có: Paul Revere, Mark Lindsay, Joe Jr, Charlie Coe và Freddy Weller

làng nhạc quốc tế. Những lý do gây ra sự tan rã hoặc thay đổi thành phần này có rất nhiều và dưới nhiều hình thức Khi tên tuổi một ban nhạc đã lên được một hàng cao thì sự lộn xộn bắt đầu xảy ra : có thể vì bất đồng ý kiến, có thể vì lòng ghen tị hoặc một người nào đó trong ban tự thấy mình có đủ khả năng tách rời để hoạt động một mình nên từ đó ngờ có nhiều ban nhạc danh tiếng đã thay đổi nhiều như vậy : trước hết là Eric Burdon đã tách rời khỏi The Animals với tay trống của ban này là Barry Jenkins (trước kia ở trong The Naslaville Teens) để thành lập The New Animals và gặt hái được nhiều thành quả mỹ mãn. Gerry Marsden, ca sĩ của Gerry and The Racenakers cũng đã ra khỏi ban này để hoạt động với tính cách độc lập The Manfred Mann cũng gặp phải một thay đổi, đó là sự ra đi của ca sĩ Paul Jones để hoạt động về ngành điện ảnh. Wayne Fontana cách đây 2 năm cũng đã từ biệt các bạn The Mindbenders để hoạt động riêng, một thời gian sau nhạc sĩ Bob Lang cũng đã ra khỏi ban này. Denny Laine của ban nhạc danh tiếng The Moody Blues sau một thời gian cộng tác chung cũng đã tách khỏi ban nhạc trên để thành lập một ban mới, lấy tên The Indecrebile Electric String.

John Peterson của The Beau Brummels mới đây đã vào cộng tác với 1 ban nhạc thuộc loại hippies là Harper's Bizarre.

● Những trường hợp điển hình :

Đầu tiên là trường hợp của Paul Revere and the Raiders mới đây đã gặp phải 3 sự thay đổi : Đó là sự ra đi của Jim Valley, Smitty và Phil «Fang» Volk. Jim bỏ The Raiders vì anh nhận thấy ban này không phù hợp với đường hướng của anh và nhất là anh quan niệm rằng Tình Yêu là một đề tài cần phải được nhắc nhở đến trong những nhạc phẩm, The Raiders đã không chiều theo chiều hướng này. Trả lời câu hỏi «tại sao anh ra khỏi The Raiders» của tạp chí Hit Parader, Jim Valley đã cho biết thêm như sau tôi nghĩ rằng việc này hầu như đều xảy đến cho những ban nhạc khi đã chiếm được một chỗ đứng cao. Cũng từ đó những người trong ban đều có hàng ngàn ý kiến khác nhau không ai chịu ai là hay là giỏi và mỗi người đều tự tìm một lối đi riêng để có thể phát triển khả năng ca nhạc của mình. Khi ra khỏi The Raiders, tôi đã thâu được 2 nhạc phẩm trên mặt dĩa Jerden, đó là «There is love» và «I'm Real», tôi mong rằng sẽ còn thâu thêm được nhiều nhạc phẩm khác.

Smitty Fang nghĩ rằng có thể tiến hộ hơn khi hoạt động với tính cách độc lập, và vì vậy họ đã ra khỏi The Raiders. Một lý do khác nữa là những nhạc phẩm do Smitty và Fang soạn không hợp với quan niệm về ca nhạc do The Raiders chủ trương.

Từ khi 3 nhạc sĩ trẻ tuổi này ra khỏi Paul Revere cũng đã tìm được 3 người khác thay thế là Freddy Weller Joe Jr và Charlie Coe và cũng từ đó tên của ban nhạc này được đổi thành Paul Revere and the Raiders starring Mark Lindsay sự thay đổi này đã nâng cao địa vị của chàng ca sĩ Mark Lindsay lên rất nhiều nhưng mặc dù vậy cũng là phương tiện giúp cho Jim, Smitty và Fang được tỏ bày những tình cảm của họ qua những nhạc phẩm do chính họ tự sáng tác mà không bó buộc phải theo một chiều hướng nào. Các khán giả vẫn dành nhiều cảm tình cho 3 chàng trẻ tuổi này và nhờ đó tên tuổi của họ có cơ hội lên cao.

Một nguyên nhân khác là tình trạng sức khoẻ cũng đã gây ra sự thay đổi thành phần và Jeff Beek là điển hình cho trường hợp này. Jeff vì đau cổ họng và phải đi lưu diễn quá nhiều nơi với The Yarbirds nên tình trạng sức khoẻ càng ngày càng suy yếu và sau cùng anh đã quyết định từ giã The Yardbirds để hoạt động riêng, không nhiều bằng thời kỳ còn trong ban nhạc này. jeff đã lập một ban nhạc mới và đã thành công với nhạc phẩm HiHo Silve Lining và trong khoảng một thời gian ngắn nữa, dĩa nhạc thứ nhì sẽ được tung ra thị trường.

Gene Clark của The Byrds cũng đã ra khỏi ban này và hoạt động riêng rẽ. Sau khi ra khỏi, Nene đã trở thành một soạn nhạc gia danh tiếng và The Byrds cũng thành công với 2 nhạc phẩm đặc sắc Thành công đã đến với cả 2 bên và không có gì xảy ra.

(Xem trang 9)

Nhactrẻ đố vui

Với những giải thưởng độc đáo

Hình 1

Hình 2

Đặc biệt tuần này Trang Nhạc trẻ mời các bạn tham dự một cuộc đố vui với những giải thưởng độc đáo. Cuộc đố vui này gồm 2 câu hỏi mà dù trả lời trúng 1 trong 2 câu cũng sẽ được thưởng.

Dưới đây là hình của 2 nữ ca sĩ trong làng Nhạc TrẻVN chụp lúc còn bé xíu, sau khi xem kỹ bạn hãy trả lời 2 câu hỏi sau :

1) Nữ ca sĩ trong hình số 1 là ai ?

2) Nữ ca sĩ trong hình số 2 là ai ?

GIẢI THƯỞNG :

a) 2bạn đọc nào trả lời sớm và đúng nhất câu hỏi số 1 sẽ được mời tham dự 1 bữa cơm gia đình với nữ ca sĩ trong ảnh.

b) 2 bạn đọc nào trả lời sớm và đúng nhất câu hỏi số 2 sẽ được mời tham dự một bữa cơm gia đình với nữ ca sĩ trong ảnh.

c) 2 bạn đọc nào trả lời đúng và sớm nhất cả 2 câu đều được lần lượt mời tham dự một bữa cơm gia đình với ca sĩ trong ảnh và được dự 1 buổi Teen à Gogo do Trường Kỳ—Mạnh Cường và Nhóm Nhạc Trẻ tổ chức.

— Xin gửi thư về Trường Kỳ trước ngày 30-11-67 về địa chỉ 43 Nhật Tảo Cholon

★ NHẠC HAY ★

SAN FRANCISCO

— Scott Mc Kenzie

If you're going to San Francisco
Be sure to wear some flowers in your hair
If you're going to San Francisco
You're gonna meet some
gentle people there
For those who come to San Francisco
Summertime we'll be a lovin' there
people with flowers in their hair
All across the nation
Such a strange vibration
people in motion
It's a whole generation
With a new explanation
People in motion
People in motion
For those who come to
San Francisco
Be sure to wear
Some flowers in your hair
If you're going to San Francisco
Summertime we'll be a lovin' there
If you're going to san Francisco
Summertime we'll be a lovin' there

WINDY

— The Association

1-Who's speaking out from
Under the Stairway
Calling a name
That's Lighter than air
Who's bending down to give
me a rainbow
Everyone know it's Windy

2-Who's tripping down the streets
of the city
Smiling at everybody she sees
Who's reaching out to
Capture a moment
Everyone Knows it's Windy
— And Windy has stormy eyes
That Flash at the sound of lies
And Windy has wings to fly
Above the clouds, above the clouds
— . . . . . . :

3- (Giống đoạn 2)

nhactrẻ khắp nơi

● Liên lạc với Trường Kỳ và Trang Nhạc Trẻ
— Thư tín : 43 Nhật Tảo Cholon
— Trực tiếp 86 Trương công Định Saigon

— Tommy James and the Shondells thành lập công ty mỹ phẩm

Tin mừng cho các cô ái mộ Tommy james and the Shondells. Họ đang có ý định thành lập một công ty mỹ phẩm (với hãng Coty) lấy tên là Real Girl cosmetics by Coty trước đó họ đã lăng xê công ty này bằng nhạc phẩm «Real Girl» đang được phát thanh trên radio và TV

— 6Nhạc Phẩm đầy triển vọng

Sau đây là danh sách sáu nhạc phẩm được coi là có triển vọng nhảy lên «Top 20» (20 bản nhạc đặc sắc nhứt):

— The four seasons: watch the flowers grow

— Witch Ryder: you are my sunshine

— Edwin starr: I want my baby back

— Tommy james and the shondells: Out of the Blue

— Frank sinatra: this town

— Arthur conley; whole lotta woman

— The Hollies viếng Hoa Kỳ

Ban nhạc the Hollies (stop stop stop) của hãng dĩa Epic sẽ sang trình diễn tại Hoa Kỳ trong tháng mười một này và dự định sẽ xuất hiện nhiều lần trên V.T.T.H. The Hollie vừa tung ra thị trường nhạc phẩm «King Midas in Revers và được tiếp đón nồng nhiệt

● The Monkees sang Nhật.

Ông Kiyotaka Mhtsuoka, giám đốc hãng dĩa R.C.A (Nhật) đã sang Mỹ vào tháng qua với mục đích khám phá những tài năng ca nhạc tại đây. Ông Matsuoka và phụ tá là ông Atsutaka Torio dự định gặp The Monkees tại New york và mời ban này sang Nhật trình diễn vào tháng 1-68 tới đây.

— Ed Sullivan và the Cowsills

Các ban thường theo rõi những chương trình ca nhạc trên đài phát thanh Quân Đội Mỹ Tại V.N. hẳn đều phải chú ý đến nhạc phẩm «The Trains, The Park and other things» hiện đang lên như diều và được trình bày bởi The CoWsills. Tiên đoán được sự thành công của ban này Ed Sullivan đã mời họ ký một hợp đồng độc quyền trình diễn 10 lần trên «Show» của ông (đài C.B.S.) «Show» đầu tiên của The Cowsills trên chương trình của Ed Sullivan đã được thực hiện vào ngày 29-10-vừa qua.

Chúc mừng

Được tin bạn BILLY SHANE đã đính hôn cùng cô LƯ THIẾT LAN, toàn thể NHÓM BẠN TRẺ đường Trương công Định thành thật chúc mừng và mong sớm được dự lễ Thành Hôn của 2 bạn.

ĐỌC TÁC PHẨM THỨ 7 CỦA NGUYỄN THỤY LONG

Chim trên ngọn khô

(tiếp theo trang 2)

Truyện thật cảm động — chàng gặp nàng trong một lao xá. Và cả hai cùng chịu những trận đòn khủng khiếp của bọn điều tra viên «Tôi ngồi dậy, dựa lưng vào tường, cơn nhức dầu đang hành hạ tôi. Ngót ba chục phát ma trắc đã quất lên chiếc đầu này» (tr.10) và nàng «Hậu quả của những trận đòn lấy cung đã làm nàng ngã bệnh, Người nàng nóng như hơ lửa...» (tr. 13).

Hai người gặp nhau qua hàng song sắt của phòng giam — lúc đầu chỉ là sự quen biết vì đồng cảnh, chàng kể cho nàng nghe về một vài mẩu đời của chàng ở phố Nỉ, Tam Đảo Từ câu truyện góp vui để chia sẻ nỗi cô đơn tủi cực. Tim chàng bắt đầu rung động và chàng đã yêu. Một tình yêu chợt đến trong nắng ràn và nó bắt đầu cũng như bất cứ một tình yêu nào...» Trong khi nói, tôi không ngừng vuốt ve bàn tay nõn gân xanh của nàng. Tôi bỗng thấy xúc động tôi nắm bàn tay lâu hơn mọi khi: nàng để yên» (tr 19). Nhưng tình yêu kia lại đặc biệt hơn bất cứ một tình yêu nào khác phát hiện trong tủi cực nó truyền cảm qua hàng chấn song sắt ngăn cách hai phòng giam như hai thế giới và tình yêu đã xóa bỏ cái biên giới của song sắt kia như xóa bỏ mọi nỗi nhục nhằn và tủi cực chỉ còn lại sự rung động vẹn sạch của trái tim đôi lứa.

Và tình yêu ấy như trong giấc hoang mơ — nói một cách khác nó là bông hồng trong cơn ác mộng và như sự lên tiếng của cái đẹp giữa tù hãm và sỉ nhục của thân phận. Và thân phận chúng như thế này. Mày hỏ mày cơ họ, mày trí thức hãy nhìn lại thân phận mày một tuần lễ nay có được bằng con chó không?» (tr. 22) Còn thân phận nàng? Nguyễn Thụy Long như muốn nêu lên một chứng tích ô nhục đang trà đạp lên tất cả như sự trà đạp của tên vũ phu đi rất bông hồng trên gót chân sắt. Cũng như nàng bị bọn điều tra viên thản nhiên đánh đập và thản nhiên hãm hiếp. Nàng phải chết cùng với sự chết của Hy Vọng.

Đọc «Hải âu ra biển» ta thấy ngay một nỗi nhọc nhằn và bi thảm. Nguyễn thụy Long đã vẽ ra trước mắt người đọc cái thảm trạng của con người hôm nay. Nhưng dù nhọc nhằn và bi thảm đến đâu con người vẫn còn sự cứu vớt sau chót: Tình yêu và lòng trong sạch Trong sạch như tiếng nói cuối cùng của Tình yêu:

Tôi thoáng thấy nụ cười của nàng.

— Ngoài biển ra em đã thấy núi, xin lỗi anh nhé, em phản bội lời hứa. Anh vuốt mắt cho em. Vĩnh biệt anh!»

Nàng cần lưỡi chết để vẹn sạch tiếng nói cuối cùng của tình yêu và hương sắc hóa một vĩnh biệt anh.

Nguyễn thụy Long đã thành công ở truyện thứ nhất.

Một hình ảnh vừa sống, một bản sắc nguyên vẹn của thương đau mà từ ở đó ý nghĩa vỡ ra để bật thành tiếng khóc của nàng sự chết của nàng, còn chàng thì vẫn tiếp tục cơn nhọc nhằn sau sự chết tủi nhục kia

Nhưng Nguyễn thụy Long đã khá thành công ở truyện thứ hai «kẻ buôn mặt người» Truyện một tên đội Robe đã từng sống ở thuộc địa trên 20 năm, một tên viễn chinh khát máu, gã chuyên giết người để lấy mật cho vào lọ péniciline để bán cho anh Tàu già Phoỏng Khì. Cái mật cuối cùng mà gã lấy «trong xác người con gái lõa lồ bị mổ phanh ngực» (tr. 33) lúc ấy chiến tranh đã kết liễu— Vive la France! Vive la Paix! «Robe đứng khựng lại. Hòa bình à? Điều đó chưa bao giờ hắn nghĩ tới» (tr. 35). Rồi hắn trở về thành phố với những chai péniciline đựng mật nhưng lần này không phải để bán cho lão Tàu già Phoỏng kì»... Này trả lại cho V.N. những gì ta lấy được của ngươi. Những chai Péniciline từ trong túi tuôn lên tay và vung vãi đi khắp nơi cho đến lúc không còn chai nào trong túi quân trận (tr. 41)

Gã trở về tiệm hút của Phoỏng kì. Tấn thảm kịch diễn ra ở đây một cách mau chóng và vô nghĩa. Robe đâm chết Phoỏng kì và Phoỏng kì gượng sức tàn chụp được khẩu súng và Robe hứng trọn tiếng nổ (tr. 46). Kết thúc hai kẻ cùng chết.

Robe tiêu biểu cho một thứ lương tâm rách nát và sự chết của gã của tên tàu già. Phoỏng kì như là để chấm dứt tấn bi kịch trên Quê hương. Truyện có bản sắc có chiều sâu nhưng diễn đạt thiếu nghệ thuật và không thể hiện được những ý nghĩ mà tác giả muốn biểu lộ. Hơn nữa, những mẩu đối thoại trong truyện không được tự nhiên và có vẻ gượng ép. Truyện thứ 3. chim trên ngọn khô Nguyễn thụy Long cũng mắc phải một nhược điểm lớn như vậy — Đối thoại khô khan và nhiều chỗ gượng ép làm cho không khí của truyện dễ buồn tẻ. Chim trên ngọn khô là một truyện dài nhứt của tác phẩm, 32 trang. Cốt truyện thật hay với nhiều tình tiết lạ bao quanh xóm nhà xác với những nhân vật rất người như Lão già coi nhà xác, Bảy lươn Um, Ba gà Mổ, Thầy giáo Lượm và từng đàn chim đậu trên nóc nhà xác. Đây là một xã hội nhỏ bé trong cái tận cùng của xã hội lớn. Mùi hôi khẳm của nhà xác. Tiếng kêu la của lão gác nhà xác bị chim moi mắt.

Những trận nhau say khướt với dế và vĩnh hòa sanh. Những cơn hôn mê bất tỉnh. Vợ Ba gà mổ cho chồng cắm sừng. Vào một đêm nọ nhằm cơ hội chồng say mèm, mụ lẻn sang ngủ với giáo Lượm. Rồi đêm ấy gió bão làm cây đổ.. «dưới chăng ba cây xác giáo Lượm và xác vợ thầy pháp Ba gà Mổ chết bẹp bên nhau. Cả hai cùng lõa lồ. Ba gà Mổ như điên lên, hắn dẫm chân bành bạch, mắt quắc và tay xỉa xói:

— Trời phạt tụi bây, tổ cha quân gian phu dâm phụ. Trời ơi tội đâu có ngờ.

Hai người đàn bà níu chặt hai cánh tay Ba gà Mổ không cho hắn nhào tới xác chết. Xác chết nằm bật ngửa, khắp người còn đầm đìa máu... (tr, 76).

Chim trên ngọn khô cũng như người che dù đáng lẽ phải là một chuyện hay vì có bản sắc và có chất sống nhưng nhược điểm chính của hai truyện là ngoài những «pha» đối thoại thiếu linh hoạt sống động, Nguyễn thụy Long lại quá tham cho vào truyện nhiều chi tiết mà những chi tiết ấy nhiều khi không cần thiết chỉ làm cho truyện trở nên loãng và nhạt. Chẳng hạn Cái «sen» chàng thanh niên (tác giả dùng đại danh từ ngôi thứ nhứt Tôi) và anh bói bài. Nguyễn thụy Long đã tả mất gần 3 trang (tr. 142-143-144) mà đáng lẽ nếu thu gọn lại bởi những chi tiết thừa thì sen này phải là một sen hay vì nó thực. Nhân vật người che dù tuy là nhân vật chính mà hóa phụ Nhân vật «Tôi» đã bao trùm toàn truyện. Nguyễn thụy Long đã cố kéo dài những tình tiết bao

(xem tiếp trang 9)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

MƯA THU

Mưa thu buồn ghê
mưa rơi đều đều trên mái nhà
về tắm mát sân trường
mưa rơi rơi hoài
vang lên những tiếng kêu tí tách
và mưa đem cả những nỗi buồn
len lỏi vào hồn em
rồi trái tim khi hát một điệu nhạc
cơ hồ như điệu nhạc mưa rơi

BB.G.H G.K
(TUY HÒA)

SƯƠNG RƠI TRÊN LÁ

Từng hạt
Từng hạt sương
Rơi đều trên triền lá
Lấp lánh
Như những vì sao
Bị
Dày dọa xuống trần
Nhưng
Em cứ ngỡ đó là
giọt nước mắt
Của hoa
Khóc cho thân phận mỏng manh
Của nó
Rồi
Khi mặt trời lên
Những
Giọt nước mắt ấy.
khô đi
Và
Lúc đó.
Hoa lại tươi cười
Với
Cô nắng
Đang nô đùa
Trên những chiếc
Lá xanh

BB THỤY NGA

NIỀM VUI VỚI BIỂN

A! Biển đây rồi
bé xuống với biển r' é
rồi chúng mình cùng đùa giỡn
Ồ! biển xấu quá
xô bé té rồi này
Ứ! mặn quá.
nước mắt của biển
mặn ghê là
Thôi, bây giờ mình chơi này
bé ngồi trên chú phao
rồi biển đưa bé đi chơi... nhe
nhưng mà đưa nhẹ ấy
biển bằng lòng rồi hả
thế biển đưa bé đi chơi đi.
. . . .
a ha thích quá..!..

BB VI VU

MÙA ĐÔNG

Ồ! Mùa đông đến
Nó choàng chiếc áo trắng
Như tấm voan
Khoác lên mình cô dâu trong ngày cưới
Tại sao mùa đông.
Nó thích màu trắng quá nhỉ các bạn.
Chắc nó là.
Học trò như tụi mình ấy hỉ?
Em thích mùa đông lắm cơ.
Bởi vì
Mỗi lần nó đến
Em đều được mẹ đan cho.
Những chiếc áo len
Màu trắng,
Gói tròn thương yêu
Của mẹ dành cho em
Đẹp lắm cơ các bồ ạ!

BB THỤY NGA

MẸ

Chiều nay trời u-ám
Như đôi mắt của mẹ
Đã mờ vì năm tháng
Lao nhọc nhiều nuôi con
Gió thổi nhè nhẹ
Như bàn tay của mẹ
Ve vuốt con thơ.
Cành liễu đu đưa
Như mái tóc của mẹ
Lơ xoà trên gối
Cảnh buồn ghê mẹ nhỉ?
Nhưng nó đẹp
Mẹ thường bảo thế.
Mẹ ơi! Mẹ ơi!
Chẳng bao giờ con quên
Buổi chiều hôm nay

B.B LẠC THƯ
(HUẾ)

Thế giới học trò

(Thủy viết cho bb Uyên Ly)

Khánh rón rén bước đến sau lưng Quỳnh cầm vạt áo dài lên thắt lại một cục rồi chạy ra xa cô bé cười lên nắc nẻ. Thanh đang khom người quét lớp cũng ngẩng lên cười hinh hích rồi «xuất khẩu mần thơ»

— Gần đây có nhóc mọc đuôi

Đề Thanh, Huyền, Khánh cười vui vui là

Quỳnh cũng quay lại hồn nhiên cười, Thủy mới ôm cặp vô, Khánh chạy bay lại nhỏ giọng :

— Thủy trông áo nhỏ Quỳnh kìa.

Thủy láu táu :

— Á Quỳnh mọc đuôi.

Quỳnh xịu mặt :

— Chơi xấu thế nhé tớ có ô mai me này — khỏi cho mấy bồ ăn đi

Khánh kéo vạt áo quay một vòng nghiêng đầu thi lễ.

— Dạ hạ thần xin lỗi «quí cô lương» ạ.

Quỳnh cốc vào đầu Khánh, Khánh tránh khỏi, hai nhóc ví nhau chạy vòng vòng, Huyền phải hét lên :

— Thôi xin đi giời ui sắp vào học rồi cứ đùa mãi, giờ đầu cô Nhã ý đó.

Quỳnh vớ được Khánh thì reng... reng, hai cô bé buông nhau mỗi đứa vớ cây chổi quét lia lịa, Thủy hốt rác vào thùng xong thì cô cũng vừa đi xuống, mặt nhóc nào nhóc nấy đỏ bừng.

Ánh nắng rực rỡ tô hồng đôi má người giáo sư khả ái cô dạy lớp Thủy mỗi tuần sáu giờ Quốc văn thế mà thủy vẫn thấy ít và Thủy mong ngày nào cô cũng dạy Thủy cả. cô khó nhưng mà cô dễ, Thủy biết cả lớp ai cũng ghét cô vì cô truy bài gắt trừ « nhóm của thủy gồm Thủy, Khánh, Quỳnh Huyền, Thạnh, năm nhóc nghịch cùng hạng nhất học cũng nhất và yêu cô cũng nhất nhất.

Thủy bấm Quỳnh:

— Cô đẹp ghê Quỳnh há

— Ừ Faizy của mình mà ly Thủy thuộc bài không

— Có chứ thuộc như cháo

Huyền nhăn nhó

— Sáng nay mợ Huyền bệnh Huyền bận trông em chả thuộc bài tí nào cả.

Bốn đứa thôi cười nhìn Huyền lo lắng, trong năm đứa Huyền khổ nhất, nó là chị cả của sáu đứa em, bố đi lính đóng «binh nhì» lâu ghê lắm mới về một lần, nhà Huyền trồng rau bán, mỗi bữa Huyền phải dậy sớm hái rau cho mợ bán rồi mới đi học, chiều phải xách nước tưới rau đến tối, tuy khổ cực nhưng không bao giờ Huyền thố lộ cho các bạn biết.

— Làm sao hở Thủy

Thủy vụt nhớ đến tấm lòng vị tha của cô, cô vốn rất yêu những đứa học trò nghèo mà chăm

— Đừng lo bi giờ Huyền theo Thủy lên bàn cô, Thủy lấy sổ điểm danh, Huyền cứ nói thật mí cô đi nhé, cô hiểu lắm.

Mặt cô bé tái dần trông thấy tội, Quỳnh vuốt nhẹ tay Huyền thương mến, Thanh đưa đôi mắt to tròn nhìn Huyền lo lắng.

— Đi Huyền

Hai đứa lên bàn cô, cô mỉm cười với Thủy.

— Điểm danh kỳ Thủy nhé

Thủy ôm sổ đi về mất không rồi Huyền, cô bé thỏ thẻ giãi bày, nước mắt ngập ngừng ở riềm mi, Khánh vụt thở ra.

— Cô cười kìa Thủy.

Huyền về bàn.

— Thương cô quá Khánh ơi! cô chả mắng đâu, cô bảo tội nghiệp Huyền đó, cô bảo nhỏ thôi nhưng Huyền nghe

Năm đôi mắt nhìn cô đầy ấm áp niềm thương Thủy phấn khởi hét to quên bẵng là tên của mình.

— Hà thu Thủy

Cả lớp cười ồ cả cô cũng cười, Thủy gọi tiếp

— Lê hoàng Thanh Thanh

Thanh cầu tay Thủy

— Ngồi đây mà hét om xòm

Vắng mặt ba đứa lớp 60 thì còn 57 ủa sao có hai tên lạ

— Đỗ mai Phương — Đỗ mai Dung

— Thưa cô có hai tên lạ

— Chắc học trò mới Thủy mang sổ lên cô đi

Cô mở sổ truy bài ra, cả lớp im phăng phắc theo dõi ngòi bút «Bic» của cô

— Nguyễn thị Thụy Khánh

Khánh cười tự tin cầm tập đi lên, bài Kim văn dài thật dài Khánh đọc to trơn tru không vấp 1 chữ cô bé! cái răng khểnh nên cười suốt ngày cứ hễ gặp Khánh là gặp nụ cười trên môi, cô mỉm cười nhìn Khánh trìu mến và gọi tiếp :

— Trần minh Phượng

Phượng cầm cuốn tập đi lên, bất cứ giáo sư nào truy bài cũng gọi Phượng nhưng không bao giờ Phượng thuộc cả, nói tại hoàn cảnh gia đình thì không đúng vì nhà Phượng giàu lắm đi học có xe hơi đưa đón. cô đang mắng Phượng thì có hai cô bé e dè bước vào.

Thanh hích Thủy

— Mai Phương Mai Dung đó.

Hai cô bé giống nhau hệt, mái tóc búp bê ôm vòng lấy khuôn mặt bầu bĩnh có đôi mắt đen to, chiếc mũi xinh xinh và cánh hoa môi tươi tắn.

Cô bé đưa giấy cho cô rồi đứng yên lặng nhìn xuống đất, đôi dép di di xuống nền cả lớp ồn như cái chợ.

— Ma mới đó giời ơi xinh quá là xinh. Thủy phóng tầm mắt từ trên xuống dưới, bàn nào cũng đầy nhóc trừ bàn Thủy có năm vì có hai cô bé đổi đi Đà lạt, phải cho hai cô bé dễ thương này vào «băng» mình mí được.

Cô bảo hai cô bé :

— Hai em xuống bàn ngồi đi

Khánh la lên :

— Phương, Dung ngồi bàn tới nè

Không ngờ Khánh cũng cùng chung ý mí Thủy và con bé nhanh mồm quá làm Thủy ngẩn tò te

— Mai như Quỳnh

Quỳnh đang xoắn xuýt bên hai cô bạn mới nghe gọi vụt đứng dậy xách tập chạy lên dẫm vào chân Thủy đau thấy đến 36 Mai như Quỳnh, trong lúc Quỳnh đang thao thao bất tuyệt, Khánh ngồi dưới này dụ hai cô bạn mới.

— Hai bồ chơi mí tụi Khánh nhé, tí nữa ra chơi Khánh sẽ giới thiệu bi giờ Dung cất hộ Khánh gói ô mai này vào cặp đi Khánh lấy gói ô mai của Quỳnh cho vào cặp Dung rồi ngồi tỉnh bơ ra vẻ ta đây vô tội.

Hết giờ truy bài! Cô giảng bài mới, bài Kim văn nghị luận đầy những danh từ khó hiểu khô khan, biết thế nên thỉnh thoảng cô pha trò một câu làm tổ ấm lớp học thêm ấm nồng. Xong bài cô nói

— Tuần sau thuyết trình, bàn nào lãnh đây Huyền bảo khẽ

— Bàn mình nhé mấy bồ

— Ừ

Khánh đứng lên

— Thưa cô bàn em

— Các em bàn về Nhất Linh trong tác phẩm «Đoạn Tuyệt»...

Hai

Cả bọn đang chụm đầu bên góc phượng thì Quỳnh chạy ra :

— Ê mấy bồ ơi! Mất gói ô mai rồi bỏ sừ không.

Mai Dung thật thà

— Trong cặp của Dung đó

Để tránh cái cú đau là của Quỳnh Khánh khoa tay.

— Dẹp chuyện ăn qua một bên đi Quỳnh thì lúc nào cũng ăn cả,

— Ừ đó có sao không

Thanh hét lên

— Thôi trời ơi khổ cho hai cái nhóc này ghê bi giờ Thanh giới thiệu nhé.

— Này là Thụy Khánh-con bé hay cười nhớ dai học giỏi

— Này là Thu Thủy láu táu và là «văn sỡi» đó.

— Này là Bích Huyền, người đẹp hiền hậu nhất thế giới

— Này là Như Quỳnh nghịch ngợm và ăn quà như điên

Và tui là lê hoàng Thanh Thanh ca sỡi kim họa sỡi nhạc sỡi và thi sỡi tùng tùng tùng, xèn-xèn-xèn...

Cả bọn cười dzui dzẻ.

--- Bi giờ tớ phiên Dung nói đi,

Hai đứa Dung là hai chị em song thai học ở trường Thoại ngọc Hầu Long Xuyên, Ba Dung đổi vào đây nên phải vào, hết biết nói rồi

Cô bé mỉm cười đôi má Mai Phương có cả hai đồng tiền

--- Bi giờ ăn nè

Tầm duộc rồi ô mai, khoai lang cứ vơi dần vơi dần vào bụng của 7 nhóc tì

--- À quên nhà Phương, Dung phố nào đó

--- Nguyễn hữu Cảnh cư xá Đoàn văn Cự

--- Thế à gần nhà Thanh rồi, sướng quá Chuông reo vào lớp

Ba

Phượng đang ba hoa với một lũ nhóc há hốc mồm nghe mê man

--- Papa tao mới «còm măng» cái tivi 23 in to to là cả máy khếc hai âm thanh nữa thích lắm

Ai cũng biết papa Phượng là ông chủ «bar» lớn nhất tỉnh có những cô chiêu đãi viên xinh đẹp.

Huyền khều vai Phượng.

--- Nhờ Phượng cho Huyền vào tí

Bị mất hứng Phượng cau có

--- Hết chỗ đi rồi sao.

--- Phượng nhìn quanh xem, có mỗi chỗ ra vào Phượng và các bạn ngồi kín cả tôi đi lối nào chả nhẽ leo cửa sổ sau.

Phượng nguýt Huyền

— Thứ bán rau cũng làm phách

Bạn Phượng cười reo tán thưởng Phượng, Huyền không xấu hổ cô bé ngẩng mặt lên.

— Tôi nói đàng hoàng mí chị mà, bán rau thì có chị là xấu, mợ tôi bán rau thì cũng như bố chị bán rượu chứ gì

Phượng hét to.

— Bán rau hèn lắm nhóc ạ! Bố mày đi lính thì sống chết biết ra sao mà cũng hách, dựa hơi con Khánh con Quỳnh con Thủy hả mười mặt mấy đứa nó tao cũng đếch ngán.

Quá mức chịu đựng Huyền cuối mặt nghẹn ngào, Phượng vẫn đanh đá chua ngoa, Thanh lách người vào.

— Ê Phượng vừa thôi nha! tôi bênh bạn tôi nhé

Biết Thanh là con ông tỉnh trưởng nên Phượng phân trần.

— Tao nói con nhóc bán rau kia kìa mày nghĩ coi

— Im đi, tôi không nghe đâu

— Ơ hay! tao nói nó chớ nói mày đâu

— Huyền là bạn thân của tôi, nói Huyền là nói tôi, vừa vừa thôi chớ làm gì hách giữ vậy nghề nào cũng cao quí hết Phượng đừng có khinh người Huyền nghèo nhưng Huyền học giỏi, lễ phép Huyền không dựa hơi ai cả, bọn tôi chơi với nhau vì thương nhau thế thôi, từ rày Phượng còn ăn hiếp Huyền nữa thì đừng trách.

Phượng nguýt Thanh, chuông reo vào học. Bảy đứa nắm tay nhau thương hơn bao giờ, nước mắt ràn rụa Huyền đáp.

— Mấy bồ thương Huyền quá.

Ngoài kia nắng đang leo lên ngọn thùy dương, ngôi trường ngập tràn ánh nắng vàng tươi.

B.B HÀ THU THỦY
(Biên hòa)

BUPBE — DUYÊN ANH — ĐINH TIẾN LUYỆN

giặc vỉa hè

Truyện dài của ĐINH TIẾN LUYỆN

— Cấm xem.

— Tại sao?

— Tối hậu thư một mà.

— Tao không mang đâu, kệ mày

Hùng trừng mắt:

— Mày bóng nhóng quá, coi chừng áp dụng kỷ luật bay đâu đây nhé

Hòa vẫn cười hề

— Ai bảo mày không cho tao xem, Được rồi để sáng mai tao đi

— Cóc được, phải tút xuýt. cho con nhà Tâm Rồ đêm nay cóc ngủ được

Hòa vẫn nắm tay

— Ô kê tao đi ngay

Hùng nhăn mặt:

— Mày không được xài tiếng của giặc phải nói là:—

— ...Ô kay. Ta lên đường mặc dù trời mưa gió, chí nam nhi ta không hề sờn lòng.

Nhưng con nhà Hòa vẫn đi cả giờ đồng hồ không thấy trở về. Hùng và Đích đi tìm. Đến đầu đường thì gặp Hòa vẫn lếch thếch quần áo một mùi méo xệch.

Hùng mắm môi.

— Tụi nó đập mày hả?

Hòa vẫn gật đầu:

— Bọn nó 3 thằng đón đường.

— Ở đâu?

— Lối vào cổng xe lửa

Đích nhăn mặt.

— Xư tụi nó cần mặt quá!

— Thế mày có trao tối hậu thư cho nó không?

— Tụi nó không thèm xem đã xé tan ra.

— Rồi sao?

— Tụi nó bảo chiếc xe đạp đã bị phá nát.

Đích nghiến răng

— Đại chiến tới nơi rồi

ĐẠI CHIẾN BẮT ĐẦU

11 giờ 30 dọc con đường sắt ngày chủ nhựt im lìm. Chỉ phất phơ mấy nhỏ con chạy đi lại chạy trong trời nắng đỏ lửa. Các toa nằm trơ trọi trên những đường sắt chạy ngang chạy dọc

Bỗng một nhỏ con cởi trần từ mạn cống Bà Xếp chạy hớt hải đến một toa xe lửa đóng kín, gõ binh binh vào cửa sắt:

— Nó kéo quân tới, Hải ơi, nó kéo quân tới

Hải ở trong toa đẩy cửa nhảy ra,

— Con nhà Hùng biết chưa?

— Nó bảo mày ra chặn đường tức khắc

— Bọn nó đông không?

— Hình như toán quân cảm tử

— Cảm tử Mẹ kiếp cho bọn nó tử luôn

Hải vẫy tay một cái:

— Tiến quân!

Toán quân trong toa xe bỏ phé chạy rầm rập ra tiền về phía cống Bà Xếp. Toán trẻ chạy như bay bụi tung mịt mù ca hò như bầy ngựa chiến,

— Sát! sát!

Bắt chợt một toán quân của giặc Ô-kê ở trong hẻm tiến ra. Bọn chúng chừng 15 thằng, thằng nào cũng cởi trần. Trên mình còn lấy than vẽ đầu lâu máu, hai cái xương lổ lem đầy tay chân. Đây là toán quân cảm tử của giặc Ô kê. Khẩu hiệu của chúng là -

— «Lột quần nó ra chúng mày ơi!»

Tính chặn đường địch thì bị địch chặn đường trước. Toán quân do Hải cầm đầu trên 10 nhóc liền đứng lại nghinh chiến. Khẩu hiệu của địch vang dội hơn:

«Lột quần nó ra chúng mày ơi!»

Hai phe quần nhau như điên, nhưng toán quân trên 10 thằng của Hải loắt choắt đâu lại toán quân gần 15 thằng cảm tử của Đích. Kết quả là ba nhỏ con trong phe Hải bị lột quần tức khắc. Những thằng khác thấy thế hoảng hồn bỏ chạy có cờ.

— Trả tao đây

— Trả quần chúng tao đây

— Ơ ơ, lấy của người ta thiệt hả?

Ba nhỏ con bị lột mất quần. mắc cỡ cóc dám chạy, thế là bị bắt làm tù binh. Toán quân cảm tử giặc Ô Kê lại dồn lực lượng đuổi theo trong khi toán quân của Hải mới xuất trận đã chạy... toé phở ấy thì toán quân của Đích ở đâu ầm ầm nhô ra tiếp viện :

— Hãy đứng lại chiến đấu.

Toán quân của Hải được lệnh dừng lại. Toán quân của địch trên 20 thằng xấn tới. là địch bị dồn vào giữa.

Còn nữa

2

Chim trên ngọn khô

(Tiếp theo trang 8)

quanh nhân vật người che dù nhưng vẫn không thực tả được rõ lắm. Khuôn mặt của hắn vẫn mờ nhạt vì đối thoại quá nhiều và không nêu lên được một vài tiêu biểu tình tiết nhiều chỗ thừa như đoạn gã tùy phái và người che dù (tr137 — 138 — 139). Nếu những đoạn như thế mà được tác giả gạch bỏ đi tình ý truyện càng thêm đậm đà.

Vì cái hay của truyện ngắn tùy thuộc ở điểm súc tích và cô đọng. Nguyễn thụy Long không thành công ở ba truyện ông Đồng Trời, Chim trên ngọn khô và người che dù. Nhưng ông đã thành công ở một Bà Chúa Tám Cửa Ngục và Vùng giang hồ. Nguyễn thụy Long — qua Loan mắt Nhung — đã chứng tỏ rằng ông rất thành công về những loại truyện như thế và ông đã có cái tài thực tả rất tươi sắc. Vùng Giang Hồ là một câu truyện đơn sơ, sự nó xảy ra như một ngẫu nhiên không có xếp đặt — nghĩa là không có một cốt truyện như người che dù hay ông Đồng Trời. Nhưng chính nhờ thế và với tài tế nhận của Nguyễn thụy Long Vùng Giang hồ đã trở thành một truyện hay — Không những nó đã sống và thực mà còn bộc lộ được đầy đủ cái tình của con người, cái nếp sống tuy phóng đãng nhưng sòng phẳng của lớp người ngoài vòng xã hội. Truyện lại có những «pha» rất lý thú và tự nhiên : chẳng hạn :

...«Tôi gạt phăng những thằng lỏi, những mụ giắt mối, tôi chửi thề dừng lại ngang ngược:

— Kêu thằng Hải cụt ra đây có đại ca đến nghe.

— Tao ăn thua với mày

— Hỗn! nhải! Kêu luôn cả thằng Đực diều hâu biểu ra đây đón tiếp đại ca

.....Một lát sau tôi nghe thấy nhiều bước chân di chuyển phía hai đầu con hẻm. Tôi bị bít lối. Tiếng nói nhỏ của tên quái:

— Đó đại ca

— Ừ tao thấy rồi

Bóng đen của Hải cụt to đềnh dàng đang bước tới, cánh tay có móc sắt của hắn bỏ thõng. Khi tới gần, hắn sắp sửa vươn lên thì tôi bật quẹt máy tự soi vào mặt mình Ánh sáng loé lên, hắn đang cau mặt, rồi văng ra một câu chửi thề:

— Đ.M sao mầy ngang ngược vậy hả Nguyên. Ngở thằng nào muốn đến làm trời ở đây chứ?

Tôi mời hắn một điếu thuốc — Muốn tìm mày chỉ còn mỗi cách đó

(Vùng giang hồ tr 114-115)

Trong vùng giang hồ có những sẹo và pha đối thoại sống như thế tưởng rằng một người nếu không dấn thân vào những ngõ hẻm tối đen của đô thị thì không thể nào có cái ngôn ngữ cử chỉ rất thực như vậy Truyện thứ 8, Bà chúa tám cửa ngục cũng thành công không kém Truyện của những người tù trên một chuyến xe chung đi từ khám đường ra tòa. Đọc xong, ta vừa cảm động vừa thích thú vì như đã khám phá ra một điều gì mới lạ bên lề cuộc đời. Cảm hứng của tác giả xem ra nồng nhiệt lắm nên ông tả nhân vật và tình tiết trong truyện vừa khéo vừa thực. Những chi tiết gắn bó với nhau rất keo sơn và tình tự diễn tiến linh động và thật đơn giản làm cho người đọc có cảm tưởng như chính mình đang sống trải qua cái cảnh tượng trong truyện.

Tập truyện chim trên ngọn khô là một sáng tác tuy không đều tay nhưng cần Vùng giang hồ, Bà chúa tám của ngục và Hải âu ra biểu cũng đã làm cho người đọc thoải mái xét về phương diện Nghệ Thuật.

CAO - THẾ - DUNG

hiện tượng...

(TIẾP THEO TRANG 8)

Một ban nhạc nổi tiếng khác là The Lovin' Spoonful cũng vừa mất đi một nhạc sĩ tài hoa là Zal Yanousky, anh chàng này đã tách khỏi The Lovin' Spoonful để hoạt động về điện ảnh và cả ca nhạc. Với tài nghệ xuất sắc của Zally. chúng tôi tin tưởng ở sự thành công của anh.

Trên đây là những trường hợp điển hình nhất, ngoài ra còn nhiều ban nhạc danh tiếng khác cũng đã bị hiện tượng này chi phối : Gary Alexander đã từ giã The Association trong khi Al Kooper cũng mới chia tay với các bạn trong The Blues Project, sau khi bắt đầu nổi danh với tên Brain Poole and The Tremoloes, Ca sĩ Brain Poole của ban này cũng đã tách rời để hoạt động một mình. Chắc các bạn còn nhớ Mitch Ryder and the Detroit Wheels với nhiều nhạc phẩm kích động đặc biệt? Ngày nay Mitch không còn hoạt động chung với The Detroit Wheels nữa mà tự chọn lấy con đường độc lập. Bên Anh Quốc mới đây cũng có vài ban có thay đổi như The Kinks : ca sĩ Dave Davies của ban này đã trở thành ca sĩ độc lập và người ta đã ngạc nhiên trước những thành công của anh ta.

Người ta đã đưa The Spencer Davis Group lên hàng danh vọng là Stevie Windwood cũng đã bỏ ban này để thành lập một ban nhạc mới lấy tên là The Traffic, hiện đang gây chú ý với nhạc phẩm «Whole in the Shoe». Người ta cũng đang bàn tán đến chuyện tan rã của Herman's Hermits nhưng sự thật ra sao chưa ai biết được.

● The Beatles và The monkees tan rã?

Từ khi John Lennon giữ một vai trò quan trọng phim «How I Wan the War « hay nói cho đúng hơn là từ khi «Beatle» này bước vào giới Điện ảnh thì nhiều nguồn tin cho rằng có sự nứt vạn trong hàng ngũ tứ quái. Nhưng sự thật không phải là như vậy, Tứ Quái cho rằng. ngoài ca nhạc ra họ còn có thể hoạt động thêm về nhiều ngành khác mà không bị ảnh hưởng lẫn lộn, họ vẫn đoàn kết và không có một sự xích mích nào xảy ra tài nghệ của tứ quái càng ngày càng điêu luyện và mới đây đĩa nhạc: « Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band» đã chứng minh điều ấy. Những tin đồn về sự tan rã của The Monkees cũng không phải là ít, nhiều người cho rằng có sự lục đục giữa 4 anh chàng «khỉ» này, nhưng sự thật là giữa David Jones, Peter Tork, Micky Dolez và Mike Nesmith chưa có gì đáng tiếc xảy ra. Mỗi người có một số fans riêng biệt, phải chăng số fans của người này ít hơn số fans của người kia (người có nhiều fans nhất là Davy jons) đã gây ra những tin đồn kia?

Đạo diễn : ANDREW MARTON

Tài tử :
HUGH O'BRAIN : Jim Sinclair
JOHN MILLS .
NIGEL GREEN : Karl Bekker
TOM NARDINI : John Henry
MOHANNED AB DULLELS : Phù thủy
ADRIENNE CORRI : Fay Carter

XÍCH CHƯƠNG

kể theo phim

LA CHEVAUCHÉE AFRICAINE

ĐOÀN KỴ MÃ

Jim Sinclair tự biết mình lắm. Ở vào thời đại này, chàng không còn tìm đâu thấy những cánh đồng bao la, những người đồng hành đội mũ vành rộng, những đường dây vun vút trên cổ ngựa hoang của núi rừng chưa khai phá.

Jim tự nhận chàng là người chăn bò cuối cùng còn sống trên mảnh đất này, cùng một vài người chăn bò cuối cùng khác. Thời vàng son của những anh hùng đồng cỏ quả thật đã trôi qua rồi. Vùng trời Texas bây giờ xa lạ buồn tẻ quá. Nơi xa kia chàng có thể một mình ruổi rong trên đồng cỏ, nay đã mọc lên những giếng dầu. Nơi mà xưa kia là trại nuôi bò nay đã là những cơ sở dầu lửa, những đường xá phẳng phiu. Cõi trời thân thuộc của chàng đã biến mất rồi.

Vì thế mà bây giờ Jim Sinclair ước ao đi tìm một chân trời mới để tung hoành. Ở đây bây giờ người ta không thể dùng dây bắt ô tô, chàng phải bỏ nơi đây. Nhất định thế. Để đến một nơi nào chưa ai khai phá.

Đúng lúc ấy chàng được Wing Hayes gọi tới. Ông ta hiện nắm quyền chỉ huy một nhóm người ở rừng núi Kenya. Thật là lời mời đúng lúc, chàng trả lời chấp thuận không một chút ngập ngừng nào cả. Nhưng chàng tự hỏi gã, người anh này đang làm gì ở Phi Châu không lẽ ở đó vẫn còn là đất hứa những tay chăn bò? Dù sao thì tiền thù lao hấp dẫn không có lý do gì để từ chối cả.

Jim đến rủ John Henry đi Nairobi. Anh ta có máu Da Đỏ chảy trong huyết quản, thiện nghệ đáng cầm. Jim lại rất thích làm việc với anh. Dĩ nhiên là John Henry không từ chối.

oOo

Hayes đã chờ đợi họ ở phi trường Nairobi. Khung cảnh nơi này không hoàn toàn như sự mơ tưởng của chàng chăn bò cuối mùa xứ Texas. Nó đã có ánh điện của văn minh chiếu tới.

Ngay lúc bước xuống phi cơ Jim đụng cô gái. Nàng đánh rơi cái sắc dưới chân chàng, khi cúi xuống nhặt hộ Jim để ý đến cặp đùi tuyệt đẹp của người phụ nữ. Lúc ngửng lên chàng còn nhận ra nàng có một mái tóc vàng mà đàn ông rất ưng ý. Và một nụ cười cởi mở. Tuy thế Jim không thể vì cái nhan sắc ấy mà bỏ dở cuộc viễn trình. Chàng phải cùng với John đi theo Hayes.

Hayes lại cũng không phải là một tay chăn bò chính cống. Bởi vì chưa bao giờ Jim thấy một tay chăn bò chính cống nào có máy bay riêng cả. Hayes lại có một chiếc máy bay riêng.

Chiếc máy bay một động cơ này đưa hai kẻ phiêu lưu tới một trang trại. Từ trên phi cơ nhìn xuống, kẻ khao khát bao la rất lấy làm hài lòng. Dưới mắt chàng là đồng cỏ và rừng núi mông mênh. Nơi đây sẽ là nơi mà chàng tha hồ phi ngựa quần thảo với cỏ non và bãi vắng.

Khi cả ba người đã về tới trại, Hayes giải thích vì sao ông ta đã mời Jim và John tới:

— Phi Châu sẽ trở thành một nơi đất chết nếu dân bản xứ bỏ đi hết. Hiện nay họ đang lũ lượt kéo nhau đi. Vì đất màu mỗi lúc một cạn một khô cằn. Thế là, cùng với họ, thú rừng cũng sẽ biến mất.

Hayes trình bày tiếp rằng ông có một tham vọng của một người da trắng, là thuần thục hóa dã thú ở đây để thay thế cho gia súc Âu Châu không hợp thủy thổ. Như thế, trong một thời gian chưa biết là bao lâu, ông ta sẽ có một kho dự trữ vĩ đại các gia súc cho lục địa.

Hayes cũng không quên cho biết rằng dự định của ông bị mọi người cho là quái dị. Nhưng ông biết Jim, và ông hy vọng chàng không giống những người vừa nói. Dĩ nhiên ai cũng hiểu rằng bắt dã thú không phải là một chuyện dễ và lùa dã thú vào bầy cũng không phải là không khó khăn. Ví dụ như Sư tử chẳng hạn.

Sau đó, để đưa ra một thí dụ, Hayes tặng cho Jim và John mỗi người một con ngựa rừng. Cả ba làm một vòng bắt ngựa hào hứng.

oOo

Sau khi mô tả sơ qua về tình hình địa phương, Hayes mời họ lên phi cơ đi một vòng quan sát. Khi tới một ngọn đồi cao, Hayes cho phi cơ đáp xuống. Trên ngọn đồi, Thổ dân cắm trại ở đó.

— Đó là bọn Masai, Hayes giải thích.

Masai là một bộ lạc du mục luôn luôn dời chỗ sau khi đã khai thác hết màu mỡ ở chỗ mà họ vừa sống.

Jim hỏi Hayes tại sao họ lại để đất cát cằn khô đi như thế thì ông ta nhún vai không biết trả lời thế nào.

Thình lình đôi mắt Jim sáng lên chàng vừa trông thấy một cô gái da trắng, một cô gái tóc vàng, sống giữa Bộ lạc du mục. Chàng hỏi Hayes:

— Tại sao lại có thiếu nữ đó ở đây?

— Cô ta người Anh — Ông ta trả lời. Nàng rất thích tìm kiếm các loại thú lạ cho nên đã trợ giúp chính quyền ở Nairobi với tư cách là một trợ tá xã hội để được tới miền này.

Bọn Jim đi tới gần nơi cắm trại của bộ lạc Masai một tốp người ngựa xuất hiện tại chân đồi. Họ có súng. Súng nổ chát chúa như một lời đe dọa áp chế đối với bọn Masai. Bọn này chỉ có thương giáo, nên chạy trốn vào trong các chòi tự vệ.

— Đó là một bọn cướp — Hayes giải thích.

— Thế còn số phận cô gái?

— Không có gì nguy hiểm cả. Bọn cướp chỉ khoái súc vật thôi.

Jim không thể đứng im. Chàng phóng tới bìa trại nơi bọn cướp đang tấn công vào tới tấp:

Jim xốc cô gái lên vai chạy một mạch. Nàng chống cự lại. Chàng mang nàng về thẳng chỗ phi cơ đậu. Hayes không can thiệp. Mỗi người một cách ông ta nghĩ. Và chiếc phi cơ cất cánh. Tuy nhiên, nó không bay thẳng mà liệng sát xuống khu trại để khủng bố bọn cướp, chúng bỏ chạy.

oOo

Hôm nay, Jim và John bắt tay vào việc. Hai người tới gần một bầy thú, song chưa kịp làm gì thì có tiếng súng nổ xua đoàn thú chạy tán loạn. Một chiếc xe vận tải xuất hiện. Chính người ngồi trên xe cũng đi săn thú. Jim tự hỏi y là một người như thế nào?

Hayes cho biết gã là Karl Bekker, một người da trắng ở gần đó. Karl cũng có tham vọng như Hayes tuy nhiên hắn tự nhận là không thể nào làm thuần thục hóa các dã thú ở xứ Kenya này được cả.

Hơn nữa gã còn tin rằng chính các dã thú này gây bệnh tật cho đoàn người của ẳn.

Jim xoa hai tay vào nhau, hài lòng:

— Tôi muốn như thế. Vào thời vàng son của Texas xưa kia, các chủ trại cũng kình địch nhau để chiếm nguồn lợi về mình.

oOo

Cùng với John Henry, Jim tiến triển rất nhanh trong công việc.

Đầu tiên chàng chọn một con mồi. Một con trâu rừng. Sợi dây từ tay chàng quăng ra đã quàng ngay vào cổ con vật. Ngồi trên mình ngựa trong sắc phục một tay chăn bò chính cống, chàng lùa cho con vật phải mệt mỏi. Sau đó John tiếp tay, cũng bằng một sợi dây, quàng và buộc vào hai chân sau của con mồi. Con vật dẫy dụa và ngã dùng xuống. Cả hai gò chặt con thú lại đợi Hayes đem xe vận tải và cũi tới, thế là xong.

Họ tiếp tục như thế. Chẳng bao lâu ngôi trại của ba người đã có một số dã thú khá đông.

Bekker không ngừng theo dõi họ từ xa. Hắn cay cú, tự nguyền rủa, và quyết định cái trò chơi ác hại kia phải được chấm dứt ngay.

Vài ngày sau trong khi Jim đang săn đuổi con vật thình lình nó ngã lăn xuống đất sau một tiếng súng.

Như nổi điên, gã chăn bò đổi hướng ngay lập tức, chạy tới phía chiếc xe vận tải. Bekker đón đợi với một nụ cười nhiều nghĩa:

— Ấy ấy đừng nổi giận. Bạn có quyền bắt sống dã thú ở đây, và tôi, tôi cũng có quyền hạ dã thú đã chết.

Kể ra hắn nói đúng. Con thú đó chưa phải thuộc quyền sở hữu của Jim, chỉ là một con thú mà chàng đang săn. Hắn cũng có quyền săn như chàng vậy. Jim đành bỏ qua.

Hayes và John đi tới. Hay người này đi tìm con thú bị thương. Nó đang rên rỉ trong một đám cỏ. Nhưng khi hai người này tìm ra chỗ con vật ngã xuống họ đã gặp sau một bầy sư tử, đang lởn vởn quanh đó trước mùi máu tanh bốc lên.

Hayes ra lệnh:

— Nhắm con đực mà bắn, để cảnh cáo chúng là chúng ta có vũ khí.

Jim nghe theo. Súng nổ, bầy sư tử lưỡng lự dù rằng có gầm lên vài tiếng đe dọa, rồi cũng phải bỏ đi.

Con vật còn sống. John cho mang lên xe vận tải mang về trại săn sóc.

oOo

Thế rồi có sự thay đổi xảy ra. Bộ lạc Masai di chuyển đi chỗ khác vì họ cho rằng mảnh rừng này đã khô cằn rồi. Tuy nhiên chỗ đất mới của họ không xa chỗ trại cũ là bao nhiêu.

Jim mới đầu không khoái gì họ cả. Chàng chỉ thay đổi ý kiến khi cô gái tóc vàng người Anh mà chàng đã cứu một lần trong vụ cướp, lại theo luôn du mục. Bên cạnh nàng một bác sĩ lạ cùng tên là Copp. Chính ông ta lãnh nhiệm vụ nghiên cứu động vật cũng như nhân chủng tại đây. Cô gái người Anh là phụ tá mà cũng là người vị hôn thê của ông.

Nàng tên là Fay Carter.

Hayes cho biết hai người sắp thành hôn với nhau.

Chính vì Fay mà Jim quyết định giúp bộ lạc Masai một tay trong việc cất trại mới. Công việc này cho chàng cơ hội được tiếp xúc với nàng.

Về phần cô gái, nàng cự nự Jim ra mặt sau vụ chàng tự động cứu nàng hôm bộ lạc Masai bị cướp, tuy nhiên nàng không thể từ chối đối đáp những câu hỏi của gã chăn bò miền Texas. Chỉ vì một lý do duy nhất: Jim giúp nàng trong công việc. Dù thế, nàng không tin cậy anh chàng người Mỹ này bao nhiêu.

oOo

Đêm đó, Jim không tài nào ngủ được. Sau nhiều ngày sống một mình, trong cuộc mạo hiểm sôi bỏng, chàng cảm thấy tâm hồn mình khô cạn. Hình bóng của Fay Carter như một bóng mây trôi qua. Chàng ao ước nàng sẽ là một cơn mưa.

Trong lúc thao thức, Jim bỗng nhận ra một cái bóng băng qua khoảng trống ngoài cái chòi của chàng. Đó là Fay. Nàng tiến tới cái chuồng nuôi con vật bị thương.

Jim choàng dậy, cũng tới đó. Trong khi vỗ về con thú, bàn tay chàng cố ý đụng vào bàn tay của cô gái. Nàng không rút tay lại nhưng nàng có vẻ không cảm thông dễ dàng lắm.

— Tôi phải về ngủ.

Nàng chỉ nói thế và đứng dậy.

oOo

Ngày hôm sau, Jim và John tiếp tục việc bắt thú hoang. Công việc không có gì là khó khăn cả, trong khi ấy Bekker vẫn quanh quẩn gần họ cùng cậu con trai là Sampson.

Cậu ta ít khi rời bố tuy nhiên lại có vẻ không sốt sắng bao nhiêu với công việc của Bekker.

Công việc của Jim cũng còn được quan sát bởi một người khác. Trong khi nhìn chàng đối xử dịu dàng với bầy thú để lùa chúng vào chuồng, nàng phải tự nhận là nàng có cảm tình với lối đối xử đó. Cung mu với con người đó.

Song nàng không thể để lộ ra điều này. Lúc chiều tối Fay trông thấy Jim mệt mỏi trở về, khuôn mặt phảng phất ưu tư, nàng đã định bày tỏ với chàng vài lời an ủi. Nhưng rồi nàng chế ngự được.

oOo

Ngày hôm sau Jim và Hayes quyết định bắt đầu bắt đến một loại thú khác: hươu cao cổ. Sự quyết định này bị tiết lộ ngay với Bekker, do một thủ hạ của y nằm vùng trong trại của Hayes bị phát giác. Lần này Bekker hy vọng rằng bọn săn sẽ chẳng làm nên trò trống gì.

Về phần hắn, hắn lấy xe vận tải ra đi cùng một vài người dân bản xứ. Sampson được giao một lệnh khác là cầm súng tiến về phía đàn hươu cao cổ. Hắn săn đuổi trước Jim.

Bekker dùng xe hơi đuổi con hươu một lúc sau đấy bọn bản xứ ở một chỗ đã phục kích sẵn, quăng tròng giây vào cổ con vật.

Jim và John và cũng tức giận trước cảnh chặn cổ này. Máu chăn bò lần này thật sự nổi dậy trong trái tim gã thanh niên Texas. Chàng quyết định can thiệp một cách mạnh mẽ.

Jim nhảy lên một chiếc xe vận tải và cũng dùng xe săn hươu. Anh ta săn chính con hươu mà bọn thổ dân đã chòng được dây vào cổ.

Bằng một bánh xe phía trước, Jim chọt ngay sợi dây nghiến cho tới lúc con vật thoát ra được, hơn nữa còn làm cho chiếc xe đâm vào một thân cây.

Bekker chồm lên người Jim. Hắn rất khoẻ, còn Jim có lẽ khôn khéo hơn nên hạ được địch thủ.

Chính trong cuộc vật lộn này Jim còn khám phá được một mưu mô thâm độc của Bekker ngầm truyền bệnh nan y cho bầy dã thú của Hayes. Jim cũng không thắng Bekker một cách dễ dàng: một đám thổ dân tay cầm dao nhọn đã bao vây chàng lại. Jim định xử dụng súng John ngăn lại, khuyên là nên chạy trốn thì hơn.

Tới giai đoạn Hayes bắt tất cả mọi thứ thú rừng khác. Không một con vật nào có thể chạy thoát nữa. Chưa bao giờ Jim và John thấy họ sung sướng như vậy.

Tuy nhiên, cuộc vui không còn kéo dài được bao lâu nữa. Hợp đồng ký với Hayes sắp mãn hạn. Hai người sẽ lại trở về vùng Texas của giếng dầu và xa lộ.

Jim trong lúc ấy mới gây được cảm tình ở Fay Carter. Họ nói chuyện với nhau một cách thích thú vào mỗi buổi chiều.

Một đêm, bộ lạc Masai có hội hè. Hayes cùng hai chàng cao bồi cuối mùa vây quanh bác sĩ Coppe và Fay Carter. Điệu trống Phi châu cuồng nhiệt nổi lên đã khiến giòng máu Da đỏ trong huyết quản John nổi dậy. Anh ta nhảy chung với dân bản xứ.

Jim lợi dụng cơ hội này kéo Fay đi. Chàng không còn đối diện một nhà nghiên cứu động vật nữa, mà là một người đàn bà. Bác sĩ Coppe chứng kiến cảnh này với một vẻ triết nhân. Ông mở tẩu thuốc ra đưa lên miệng.

Đêm đến Jim và Fay gặp nhau tại căn lều nuôi con vật bị thương. Chính ở đây mà một cái gì đã xảy ra với họ từ mấy ngày trước. Và bây giờ cái gì đó được công khai xác nhận.

Vài giờ sau, trong khi rời cái lều, họ dắt tay nhau một cách âu yếm. Dường như là do sự tình cờ, Bác sĩ Copp đã gặp họ ở đấy. Rất nhanh, ông ta cho Jim một cú đấm ở quai hàm. Chàng không phản ứng lại. (Vì phản ứng thế nào?) Và trở về phòng mình.

oOo

Thời gian vội vã trôi qua. Hợp đồng đã hết. Đã đến ngày họ lên đường trở về chân trời cũ.

Ngày hai người ra đi, Bộ lạc Masai làm một bữa tiệc tiễn hành. Bọn 5 người da trắng lại gặp nhau ở đây.

Trong khi họ bỏ trống lều trại, Bekker thừa dịp mở rộng tất cả cửa chuồng súc vật. Trong một cơn giông tố của bụi, của náo động, đàn vật đủ mọi thứ xô nhau tản mát vào cánh đồng.

Tiếng động báo động Jim ngay. Chàng chạy về phía trại nhảy lên ngựa. Trời tối, Jim không hiểu gì về Phi Châu cả.

Hơn thế nữa, tiếng náo động khiến con ngựa của chàng nổi điên và chàng không thể khuất phục được nó lồng chạy lên, hất chàng ngã xuống đất sau khi dập trán chàng vào một cành cây.

Sáng hôm sau, một biến động khác xảy ra. Fay Carter thú thật với bác sĩ Copp là nàng yêu gã chăn bò lắm, nàng xin lại tự do. Lúc ấy nàng cũng chỉ là một người đàn bà bơ vơ vì không ai biết Jim giờ ở chỗ nào.

Nàng lên máy bay của Hayes đi tìm chàng.

Jim đi lang thang trong rừng và được John tìm gặp. Anh ta dùng điện thoại báo cho Hayes. Chiếc phi cơ không thể đáp xuống được vùng cây cối đó.

Jim lại được chính Sanpson cứu thoát. Cậu ta mến mộ Jim hơn là Bekker nhiều: Cậu đã cứu được Jim giữa lúc một con tê giác xông tới. Không ngờ chính Sanpson lại gặp nguy. Tình cảnh ấy làm cho Jim vùng trở dậy. Chàng dùng dây bắt được con tê giác như một thành công không ngờ, làm Fay chảy nước mắt sung sướng khi nghe nói: Hắn ta bắt được cả tê giác.

Về tới trại, họ đi bắt lại những con vật đã xổ chuồng. Khi gần thành công, Bekker lại phá một lần nữa bằng súng. Lần này một cuộc vật lộn khủng khiếp diễn ra.

Fay quyết định đi theo Jim về Mỹ, nếu chàng phải về Mỹ. Nhưng nàng biết rằng máu chăn bò không thích chạy ngoài đồng cỏ, nàng tự thân đề nghị với Hayes giữ Jim và John ở lại chân trời mới của họ...

Đây là một pha gây cấn nhất trong phim 11 giờ 30 vừa ra mắt báo chí, cảnh này Mộng Tuyền đã nằm trầm mình trong bồn tắm đầy bọt xà bông như tất cả các cô đào lả lơi phương xuất hiện trên màn bạc — Cảnh này đã được báo chí nhắc đi nhắc lại nhiều lần và theo ý nhà đạo diễn «Mỹ con Lê hoàng Hoa» tức Joe Hoa chỉ cốt thêm vào cho có chất tươi của cuốn phim mà theo ông để đỡ căng thẳng thần kinh khán giả khi theo dõi cuốn phim nghẹt thở này.

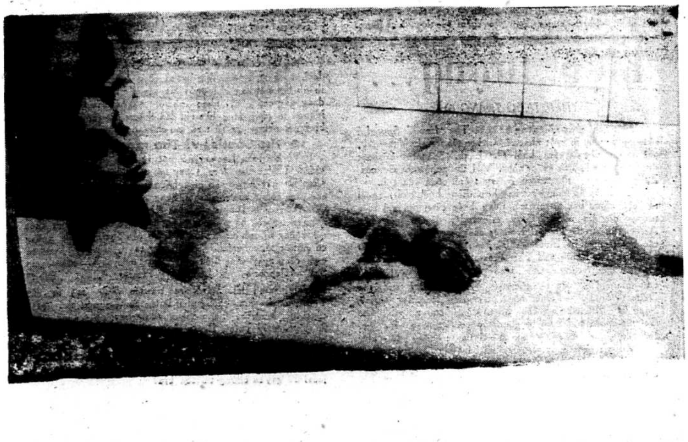

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Truyện dài số 1

kinh nước đen

của NGUYỄN-THỤY-LONG

– 212 –

Út xuống gara, tự lái xe ra đường. Út quay cửa kính, chiếc xe chạy dưới trời mưa từ đường này sang đường khác, nàng đậu xe ở đường tự do vào Grivral ngồi một mình. Tự nhiên Út thấy lòng mình xao xuyến, nàng nhớ đến tiếng cười, khuôn mặt của người thanh niên mà nàng đã gặp ở đây.

Út soi mặt vào ly cà-fe, khuôn mặt nàng mờ mờ hiện ra trong màu cà phê đen. Út thấy buồn kinh khủng. Hình ảnh người con trai hoàn toàn chi phối nàng. Út trả tiền, ra khỏi quán, nàng lại lái xe chạy vòng vèo qua những đường phố.

Nàng chợt mỉm cười tại sao mình không đến chàng, nàng nghĩ mình có quyền cắm sừng lên đầu chàng Mỹ già không thắc mắc. Nàng còn quá trẻ, nàng chỉ lấy mỹ vì tiền và bây giờ nàng đã thỏa mãn.

Những giọt mưa rơi vạn vắt làm mờ cửa kính xe hơi, cái gạt nước chạy qua chạy lại làm nhòa ánh đèn đường. Út rú ga cho xe vọt nhanh, Nàng cho leo xe lên lề đường, đậu lại. Nàng khoác cái áo mưa chạy nhanh vào ngõ hẻm. Căn nhà chàng đóng cửa kín mít, Chắc chàng chưa về, Út đứng dưới mái hiên rút thuốc gắn lên môi. Nàng bật lửa, ánh lập lòe soi tỏ khuôn mặt mặn mà của nàng. Mưa vẫn rơi... Út ngước nhìn lên bầu trời đen kịt,

Út không biết mình đã hút đến bao nhiêu điếu thuốc lá, khuya lắm nàng mới thấy bóng dáng gã đàn ông lái xe vào xóm. Út dời mái hiên tới trước cửa nhà anh ta. Chàng tắt máy xe nhìn xững vào mặt Út.

— Em đến từ hồi nào ?

— Lâu rồi, vào nhà đi, người anh ướt hết.

Gã thanh niên thân mật giất tay Út vào trước cửa. Hắn mở cửa lái xe vào nhà, Út đi theo, đèn bật sáng. Út thấy khoan khoái, nàng cởi áo mưa ném lên một chiếc nghế gần đó, nàng ngả lưng nằm xuống chiếc ghế salon dài.

— Em chờ anh một lát, anh vào thay quần áo.

Một lát sau gã trở ra trong bộ quần áo pi da ma màu xanh nước biển, hắn ngồi xuống cạnh Út :

— Mưa gió như vậy em đến anh làm gì ?

Út cười hóm hỉnh :

— Nhớ anh !

— Lãng mạn.

— Anh có bao giờ nhớ đến em không ?

Gã thanh niên lắc đầu :

— Không !

Út cười xòa :

— Anh thật bạc tình.

— Anh tình nghĩa với em hồi nào, ngủ với nhau một đêm mà là tình nghĩa à ?

Út bịt miệng gã lại :

— Thôi đi, anh ăn nói kỳ cục bỏ xừ.

Gã thanh niên đỡ nàng dậy, hôn lên cổ nàng.

— Em cắm sừng chồng em hoài coi sao tiện.

— Cắm sừng Huê Kỳ đâu có tội tình gì.

Gã thanh niên mỉm cười :

— Em đừng hy vọng vào anh, bởi vì không bao giờ anh nghĩ đến chuyện lấy em.

— Em biết chớ, nhưng hy vọng, vẫn cứ hy vọng, em sợ những ngày sắp tới, thằng chồng Mỹ của em già rồi mà em thì còn quá trẻ, năm nay em mới 23 tuổi

Gã thanh niên im lặng, hắn đứng dậy ra mở nhạc. Tiếng saxo, buồn tỏa ra trong căn phòng khách ấm cúng :

— Em không bằng lòng với cuộc sống hiện tại của em, sao ?

Út lắc đầu :

— Đầu tiên thì ham thật, nhưng càng sống càng thấy chán. Ngày xưa khi em còn là con bán vé số nghèo đói, nhìn những ông to bà lớn em thấy họ cao sang quá, sau này em quá rõ bộ mặt họ.

— Em thấy sao ?

— Tầm thường !

— Tùy người chớ em !

— Em muốn nói đến những người vác mặt đến nhà em, em đã thấy những bà cao sang ngủ với bạn của chồng em, ở chính

(Còn nữa)

Truyện dài số 2

Giặc cỏ

của HOÀNG-LY

– 393 –

Muôn dặm tìm nàng

Đông quân đang nói chuyện với bọn người đó !

Ai nấy dạt mình ngó nhau, Cung đình Quyền vùng quát :

— Vô lý ! Ba phát tên. 1 phát đạn xuyên qua giáp trụ, còn sống nổi ư ? À ! mi là đứa nào giả giọng lão. cho vững lòng quân...

Tiếng chờn vờn :

— Phải lão quan ôn họ Cung đó không ? Sao bữa nay bọn ngươi hôn ám thế ? À ! tham ăn thành ngu xuẩn ! Đông quân chỉ có vài ngàn tay súng cự nổi quân nhà nước đông như ruồi nhặng, cho bọn ngươi vào cứ địa đem theo cả sĩ tốt hàng dào lại chịu ngồi trên vọng lâu chót vót làm mục tiêu cho bọn ngươi bắn trộm chắc ! Ngốc ! Đứa bị bắn, chỉ là Đông quân vỏ !

Không nén nổi, Bạch sát vùng hét :

— Già ? còn mi. mi núp xó nào ?

— À sảnh sáng nương nữa đực nữa cái đó ư ? Khen mi bắn lẹ đấy, chỉ tiếc lão già mi. đứng ngay đó mà bọn mi không biết ! Đứng phơi mình trước trăm ngàn mũi súng chó lão già các mi là...viên tướng mặc giáp đen đó ! Tiếc chứ ?

Tiếng cười dầy chế riễu khinh khi bốc lên sạo sọn tựa dùi xiên gan ruột địch thủ bọn Demonstre vừa giận vừa thẹn, chửi um, mãi lúc đó mới nhận rõ giọng Đông Quân thật cả bọn Tây Tàu ta cùng bật ngửa, dậm chân tiếc ngẩn tiếc ngơ.

— Thì ra lão cho kẻ khác đeo lốt tượng kỳ, còn lão đứng sau lưng, lúc tên kia nói, chính lão phát âm. tên kia chỉ làm điệu bộ, đứng xa, dễ bị lừa Hừ ! tức chết mất thôi ! Hụt mẻ lưới đầu !

Họ Cung bứt râu giận mình thấp cơ thua trí, tuy vậy, cả bọn vẫn còn ngờ vực, lên tiếng thách lão ra mặt, tiếng Đông Quân cười lớn :

— Lão gia làm chủ tình thế, ngại chi không lộ diện ? Bọn mi yên trí có giỏi cứ đánh vào !

De Monstre cho là thách giả lại ngại quân giặc phía ngoài kéo vào. lập tức cho nổi Kèn Xung Kích !

Âm dòng tò te vừa thổi, các cơ đội nhất loạt nhẩy thót lên ngựa, súng gắn sẵn lưỡi lê, mấy cánh ào sốc tới vừa hò vừa bắn vừa phi theo nhịp kèn, khí thế rất mạnh. Hai đơn vị Ả rập, Lê dương đầu tuyến nuốt đường lao tới, lớp đầu hơn trung đội theo luồng đạn phóng thốc qua khói mù, lao vào, khói đã tan loãng nhiều, còn như lớp màn «voan», bọn De Monstre chiếu viễn kính thấy bóng nhân mã lố nhố chạy dọc chồm ngang, có nhiều tiếng người hét, ngựa hí, rồi như ngấm vào khói mờ. lớp thứ 2 sốc tới, cũng thế, De Monstre chột dạ, sinh nghi vụt kêu khẽ :

— Lạ dữ, có chi cản kỵ binh, nổi kèn lui lại mau !

Kèn dồng thổi lui binh, nhưng lớp thứ ba đã sốc tới chỗ vọng lâu cháy sóc, nghe kèn, tất cả lập tức chồm dựng đứng ngựa, lộn lại, nhưng súng tia đi đọi, nhào hàng loạt, mới lui nổi ra xa, chưa kịp xuống ngựa, thì ra ... chân tọa ... bắn dưới vọng lâu cháy, chỉ còn là 1 khu bãi vàng hoe, ngổn ngang xác người, xác ngựa.

Răm ... sọc vọng lâu cháy rụi đổ xuống, than đỏ bắn tung, thui xác chảy ... khét lẹt.

Bỗng có tiếng cười khà :

— Tây quỷ, Tây bán, quan ôn, trộm cắp, tơ thầy 1 lũ ngán rồi ư ?

Theo hướng phát âm khá xa về phía Tây Nam đấu trường, bọn De Monstre chong dòm ra, không khỏi dựt lồng sửng sốt, thấy cách chừng vài trăm bộ, trên 1 cái gò khá cao rải rác vài lùm cây sao, gõ, có một bình thủ ... đeo thùi ... rõ vào nền trời xanh thẳm, ánh nắng chiếu qua bô lá ... xuống sáng lấp lánh mấy hàng vảy sắt : Đông quân Phi mã Ác !

— Lão tặc Cờ Đen ! Phơ !

Liền ... miệng cùng hô lệnh, hàng loạt súng chĩa ra nhả đạn, hình ... kỵ biến mất, giọng nhạo chờn vờn.

— Cứ bắn cho vui ! Lão gia tiếp bọn mi hàng tháng ! Chỉ sợ bọn mi hết đạn hồi !

De Monstre có giận hò lính bắn bừa, thình lình, phút sau, lại thấy Đông quân đứng lù lù chỗ khác, rồi đạn Cờ Đen từ mấy ngả vãi vào định quân, chết hại không ít.

De la Table, bứt rân giận dữ :

— Địa đạo ! Địa đạo ! Âm binh chiến. nó lại dùng chiến tranh địa đạo đánh ta ! À ! thì ra nó dựng bãi đấu tại khu vực có đường hầm !

Lập tức, De Monstre truyền pháo thủ rót nhầu, lấy quân xung kích đánh thốc vào các chỗ có tiếng súng giặc.

Trận đánh úp tưởng sẽ giải quyết chóp nhoáng, bỗng hóa giằng dai, Cờ Đen ít, nương địa đạo bí ẩn, chuyển quân, tập kích vô cùng lợi hại.

Nhờ trước mặt, hiện sau lưng, xiên ngang sườn tả, quạt sườn hữu, khiến quân De Monstre tứ diện thụ địch, tuy hỏa lực quân số đông hơn nhưng chỉ như đánh vào cõi không hư, đặc biệt Cờ Đen thường ẩn hiện quanh khu đấu trường xa không quá năm, sáu trăm thước, bắn đì đẹt, yếu ớt, chừng địch quân nhào tới gần, mới chĩa súng lên tua tủa bắn như mưa làm quân De Monstre thiệt hại khá nhiều. Bọn De Monstre nổi giận chia binh mấy phải đánh vào các khu có địa đạo, chiếm, triệt được một « cửa khẩu » chết không ít, tiến xuống địa đạo lục soát, lại bị bắn tỉa, tạc đạn phá, cố đánh cũng chỉ khám phá được 1 khúc rồi gặp đường hầm cụt, rất khó lần ra đầu mối, đám chỉ huy đứng qua ... sát chiến trường chỉ thấy quân Cờ Đen ào biến trong rừng rồi lại vụt ẩn biến đâu mất, đang dốc binh xé lẻ đánh chiếm lục soát các khu địa đạo, Cờ Đen bỗng lại tập trung bắn như điên, từ trong bãi đấu chỗ vọng đài phía Tây vừa cháy rụi khét mùi thịt nướng, không biết đằng nào mà lần. Lúc đó, mấy cơ Ả Rập, Lê Dương vẫn chiếm đấu trường, De Monstre thấy Cờ Đen bỗng lại từ khu vọng lâu đánh ra dữ dội, giận vô cùng, bảo đồng bọn :

— Cửa khẩu trung tâm địa đạo chạy đi các ngả chính ngay chỗ vọng lâu ! Phải chiếm kỳ được, đánh tung ra các ngả ! Gọi pháo đội !

Lập tức các cỡ súng lớn nã vào khu vọng lâu như mưa, bắn tung cả xác người xác ngựa nằm ngổn ngang quanh đó. Đồng thời, thêm mấy cánh Ngọa Long, Phản Tây Phản xung kích và tiếp viện, cùng các đội Ả Rập, Lê Dương bắn xối xả không dò thì giờ dào công sự tác chiến Cờ Đen ẩn dưới bắn giây phút rồi tiếng súng thưa dần, lập tức De Monstre cho thổi kèn xung phong, các cánh quân nhà nước cùng quân Ngọa Long, Phản Tây Phản lập tức rời vị trí điểm tựa xách súng có gắn lưỡi lê, gươm giáo cùng tràn tới, phục gần quăng tạc đạn sửa soạn đánh giáp lá cà. Bỗng tiếng súng Cờ Đen im lặng. Các cánh binh De Monstre theo kèn hiệu lao thốc tới như vũ bão.

Vừa từ mấy ngả lao đến sát khu vọng lâu, thình lình nghe liền mấy tiếng nổ lớn, rồi trước mặt vụt nổi lên những cột khó trắng xóa theo chiều gió thổi tạt về phía quân xung phong.

De la Table hô như sấm :

— Chúng nổi khói mù rút lui đó ! Cứ nhào vào ! Quyét sạch cửa khẩu, tiến chiếm địa đạo !

Ai nấy đang chiếu ống dòm quan sát, bất thần Bạch Sát, Tuyệt Dâm Nương cùng quát dạt :

— Quan sáu ! Mau nổi hiệu lui quân ! Coi chừng hơi độc đó !

Lúc ấy gió thổi tạt khói trắng. quân De Monstre đã nhào lên sát làn khói, viên tư lệnh biên giới nghe quát, chột dạ, vùng hô :

— Nổi kèn lui mau !

Kèn dồng thổi vang động, nhưng hơi muộn ! Lớp đầu Ả Rập Lê Dương Ngọa Long, Phản Tây Phản đã lao thốc vào làn khói và đúng như Bạch Sát Ma Nữ nghi ngờ, khói Cờ Đen vừa thả không phải thứ hỏa mù thường dùng của nhà binh, mà chính là hơi độc, 1 thứ tổng hợp độc chất, của Đông Quân Phi Mã Ác chế ra, xông mùi tanh tao ghê gớm, vừa ngửi phải lập tức nhảy mũi hắt hơi, cuộn hẳn ruột gan, nôn ọe muốn lộn mửa, đầu choáng mắt hoa, ngã quay chết tốt. Kèn vẫn réo vang, các lớp sau nghe hiệu, lại thấy đồng đội chạm hơi khói ngã lăn, thảy đều sửng sốt lùi cả lại, cắm đầu rút xa vùng khói như những đàn két. Nhưng giữ tạc khói theo khá nhanh, lắm kẻ tuy đã nhịn thở, vẫn chạm hơi khói độc. nôn ọe, ngã nhào, sĩ tốt càng kinh. xô đẩy nhau tháo rút, cũng may gió thu thổi lộng, khói tan dần, rút hơn 100 thước đã thoát vùng nguy biểm.

Đuổi theo quân rút từng loạt đạn quyết vùi, lẫn tiếng cười chế nhạo chờn vờn. Dela Table, De Monstre, Dela Tour cùng đồng bọn nhìn thấy quân mình nằm chết rải rác, đều lắc đầu ghê thầm mưu hiểm Cờ Đen, viên giám binh Cao Bằng cả giận mắng lớn :

— Quân chó má vô nhân đạo ! Lừa thả cả hơi độc phạm cả luật chiến tranh, núp dưới đất như loài chồn cáo, anh hùng chi đâu còn dám cười đắc ý ! Có giỏi chường mặt ra đây !

(Còn nữa)

NGẬP PHẢI RUỒI

Đảng Kim Tiền và Đảng Thượng Mã Phong với công cuộc giành chủ quyền

THƯƠNG SINH

Chưa bao giờ sự đòi chủ quyền quốc gia nặng ký và hung hăn như bây giờ. Thói thường, ở nơi nào người ta hô hào chấn hưng đạo đức là y như rằng nơi đó đạo đức suy đồi, người ta hô hào đại đoàn kết là đang chia rẽ nặng nề, người ta hô hào khắc khổ, bớt xa hoa là dấ dớp ký và phù phiếm ra rít. Và, đòi hỏi chủ quyền quốc gia, dĩ nhiên, chủ quyền QG bị... bằng huyết hoặc dễ non hoặc sa trôn trê, trĩ, lậu. Theo nhật báo Chánh đạo tiếng nói duy nhất của hệ phái VHĐ Ấn quang thì «Cần lao nhân vị cách mệnh đảng» tái sinh ở vùng I CT. Cái đảng Cà lơ này in rõ nê ô ca ngợi công đức, sự nghiệp ông Diệm và quả quyết chủ quyền QG Giao chỉ đi đoong từ ngày ông Diệm về nước Chúa ! Nhờ các anh Cà lơ I II. Nói ngay ông Diệm cũng là tay có cựa đối với Mẽo nhưng không phải có ông là chúng ta có chủ quyền QG. Chủ quyền QG của chúng ta mất từ thuở sản sinh ra câu ca dao :

«Ngày xưa ta cũng có vua
Bây giờ mất nước ta phải bồng
đưa ông toàn quyền»

Sau đó, ta chìa tay nhận viện trợ Mẽo, dù đã dứt ông toàn quyền về Tây, ta lại đón tiếp ông đại sứ và quý vị cố vấn. Và chủ quyền quốc gia của chúng ta coi như không có. Một khi miếng cơm manh áo còn trông cậy vào người khác, đừng hòng nói chuyện chủ quyền quốc gia. Anh cứ độc lập kinh tế đi, tự nhiên, anh sẽ độc lập chính trị. Nằm dưới gốc cây sung, há miệng chờ... chủ quyền quốc gia à ? Lười bỏ cha đi ấy, cóc chịu làm việc, mãi cấu xé, chống đối nhau, ở đấy mà đòi chủ quyền quốc gia !

Dù sao chăng nữa, thiên hạ vẫn nhảy chồm chồm đòi giành chủ quyền quốc gia. Vấn đề chủ quyền quốc gia được đặt ra ngay trên bàn họp báo của nội các Nguyễn văn Lộc. Trước đó, các ông thượng sĩ, hạ sĩ đã đòi chủ quyền quốc gia bằng mồm rất bay bướm, ngoạn mục. Ông Trần trung Dung và ông Nguyễn văn Chức suýt khóc khi diễn tả nỗi đau thương của hai ông về sự băng huyết chủ quyền quốc gia. Bây giờ, chắc hai ông cười hè hè rồi. Cười hè hè là phải. Vì trong lúc mình khóc thương chủ quyền quốc gia, các thầy Ấn Quang tranh đấu đòi hủy bỏ hiến chương mới lại cứ chích máu viết thư gởi tổng thống Johnson và tổng thư ký U Thant ! và vô số kẻ lắm le hoặc đánh tiếng được tổng thống Johnson đoái thương mời mình. Điển hình nhất là một nhà đại trí thức Giao Chỉ ! Đó cái sự giành chủ quyền quốc gia nó làm ly bì đất thế đó, Ngay thầy Trí Quang mà còn mần cái trò viết thư đánh diện cho Johnson thì nói ai. Thầy coi thường ông chủ nhà nước Giao Chỉ mà thầy đòi hỏi chủ quyền quốc gia. Bộ thầy rởn à ? Ở Giao Chỉ có hai chính đảng nặng lòng với chủ quyền quốc gia là đảng Kim Tiền của đảng trưởng Tề Thấp và Thượng Mã Phong của Đảng trưởng Phạm Phòng. Hai đảng này giành chủ quyền quốc gia hoài mà chủ quyền quốc gia nó cứ tuột đi. Gần đây, thấy người Mẽo chính quốc lên tiếng phàn nàn về nội các của ô bầu Lộc làm họ thất vọng vì thiếu các phần tử đối lập như Nguyễn Đình Quát, Phạm huy Cơ, Vũ hồng Khanh, hai đảng Kim Tiền và Thượng mã Phong ức hộc máu mồm. Đảng trưởng Tề Thấp muốn xua đảng viên xuống đường để ủng hộ tinh thần nội các mới một cách «gờ ta tuýt», một cách «xăng công dít si ông». Chỉn e phá lít của ông Sáu Lèo vung dùi cui. Đành thôi. Đảng Thượng Mã Phong thì muốn tổ chức cuộc biểu tình tuần hành yêu cầu nước bạn Mẽo đừng xía vô chuyện riêng của Giao chỉ, chuyện trong nhà người ta. Cũng chỉ e ông Sáu Lèo hỏi thăm sức khỏe. Ủy danh ô, Sáu Lèo khiếp thật. Các anh nào dám léng phéng xuống đường, xuống phố nữa, trừ các đoàn thể nhà nước.

Đảng trưởng Tề Thấp toan nướng mình biến đảng quê hương đau khổ, quê hương ngoài 3 ông Mẽo còn thêm đám nhì đồng Caoly, Phi luật Tân cũng nhí nhố đòi bắt nạt. Nhưng Tề Thấp nghĩ rằng dầu mình chết, cuộc đời nó vẫn ăn chơi vung vít. Thì chết làm quái gì. Và Tề Thấp cứ sống nhe răng dầy bựa. Phạm Phòng âm mưu hiển hách hơn. Ông định viết thư gửi tất cả các quốc trưởng trong thế giới tự do chống Cộng và Đức Giáo Hoàng rồi uống thuốc chuột tự tử. Nhưng ngoại ngữ ông Phạm Phòng hơi kém. (Chú ý : Đảng trưởng đảng Thượng Mã Phong khác với ứng cử viên T. Thông Phạm Phòng) ông không biết viết tiếng Mã Lai, Ấn Độ, Ba Tư, Hy Lạp, Thổ nhĩ Kỳ nên Phạm Phòng cương quyết rời cái chết tới 1 ngày nào dẹp trời và hợp lòng người hơn.

Bỗng dưng, đọc trên các nhật báo; 2 đảng trưởng Kim Tiền và Thượng Mã Phong lấy làm thích thú về cái bí kíp giành chủ quyền QG. Nên 2 ông đã cùng nhau tay nắm tay xóa bỏ hận thù cũ, dắp xe ô tô quýt tới nơi... giành chủ quyền QG.

Thưa bạn đọc,

Tưởng cần giúp quý vị hiểu thêm về 2 chính đảng Kim tiền và Thượng Mã Phong. Hai đảng vĩ đại có tầm hoạt động rộng rãi toác toàng hoang này, mấy năm trước chiến tranh mang một biệt hiệu chung là Trường đồ Thi Mã Lực Đảng. Trường Đồ Thi Mã Lực đảng chủ trương đường dài biết sức ngựa, ngầm ý nhắn nhe quốc dân rằng, đừng đòi hỏi chúng tôi sớm đem hạnh phúc, dân chủ, tự do. Hãy sống khổ như chó, bị áp bức rong rã đi ! Hãy lúc nhúc trong những xóm khốn nạn, tối tăm, không 1 ánh đèn nhà nước và mỗi tuần bị bố ráp 7 đêm rưỡi đi ! Hãy đi trên những con đường ngập nước mùa mưa, vén quần đến háng mà đi ! Hãy dập phổi trên những con đường gập ghềnh ổ gà đi ! Hãy nghèo đói, bệnh tật ngu dốt đi ! Hãy bây và hãy bây. Có thể, khi gần chết, quốc dân mới rõ Trường Đồ Mã Thi Mã Lực. Đảng sẽ lôi ra hàng củ hạnh phúc to tổ bố tặng quốc dân trước khi quốc dân mặc sơ mi Tô Bia, Đức Bảo hay bó chiếu.

Thưa bạn đọc,

Chủ trương đường dài biết sức ngựa của đảng mơ hồ, viễn vông quá Và kể từ cụ Ngô đình Diệm được anh em Phong Trào Cách Mạng quốc gia và Cần Lao Nhân vị Cách mạnh Đảng tiễn đưa bằng bài ca «hồn thiêng như khăn sô trắng trùm rừng âm u, mặc niệm hồn chính phu», đảng không nhận được tiền trợ cấp bằng thắng tính theo đầu đảng viên đánh máy trong danh sách nên đảng cảm thấy bị mất mùa. Và ... thủ lãnh gạo cội chết, bọn chấp hành trung ương đánh nhau chí chóe thành chức đảng trưởng và vơ vét quỹ đảng, tàn nhẫn nên Trường Đồ Tri Mã Lực bị phân hóa thành bảy hệ phái. Hiện nay, trên chính trường chỉ còn Kim Tiền và Thượng mã Phong hoạt động. Năm hệ phái kia tan rã. Các đảng viên, người theo Kim Tiền, người theo Thượng mã Phong. Bao nhiêu kẻ giữ lòng trung trinh xoay qua nghề bán kẹo kéo, bán cà lem trước các cổng trường tiểu học, bán dầu cù là trên ô tô buýt, bán thuốc «chơi lâu» ở quán Thanh Thế, Kim Sơn hay bán tiểu thuyết huê tình tại bến xe lục tỉnh

(Kỳ sau tiếp)

Trong họ ngoài làng

MÕ BÁO rêu rao

Lốc cốc cốc...
Lốc cốc cốc...
Lốc cốc cốc...
Trình bà con làng nước hay :

Khi ông Trương văn Thuấn chán màn Chính trị

Ông Ủy viên Giao thông vận tải kiêm Tổng E Giao Chỉ, Tổng Thuấn, Cũng đã không được giữ một chức gì ở nội các mới, mặc dù ông đã từng cắt bài báo của Tú Xe đăng trên Sống Chưa Nhật để méc ông Kỳ. Nhà ủy viên đang lên không muốn lên nữa. Ông tuyên bố chán màn chính trị rồi. Hiện nay, ông trở về mở tiệm may SIMONE trong Crystal Palace. Ông Thuấn đã thanh phó chủi thực thụ, Phu nhân ông cựu ủy viên trông coi việc tài chính với sự sáng tác các kiểu quần áo mới của một cậu nhỏ kiến trúc sư. Mõ Báo thấy ông Thuấn cổ đeo thước vải, tay cầm kéo mà thối chí. Nghe nói, tiệm may SIMONE sẽ bớt 50 phần trăm cho các em ở E Giao Chỉ.

Sài gòn sẽ có một Đô trưởng Ba Tàu

Cái Hội Đồng Đô Thành đang vận động mí nhau để bầy thêm một trò dân chủ rửa. Đó là bầu Đô Trưởng. Dân số đô thành hiện nay có 734 ngàn người được đi bầu bán, Trong 734 cử tri, Việt gốc Hoa chiếm 35 phần trăm, Nếu có trò bầu Đô Trưởng, Chợ Lớn chỉ cần đưa ra một ứng cử viên thôi, trong khi Saigon hàng trăm ông tranh chức Đô Trưởng. Vì phiếu sẽ phân tán. Một mình Á Hểnh nào đó, lụm 35 phần trăm số phiếu đương nhiên ngồi chồm chệ ở Tòa Đô Sảnh. Và dân Giao Chỉ có ông Đô Trưởng Ba Tàu.

Dẹp cái trò đó đi. quí ông nghỉ ngơm ! Muốn bầu cử Đô trưởng trước hết bảy cho những ông Ba Tàu trở về quốc tịch Trung Hoa của các ông ấy đã,

Trình bà con làng nước hay.
Lốc cốc cốc...
Lốc cốc cốc ..
Lốc cốc cốc...

MÕ BÁO

thuốc trị : CẢM CÚM NHỨC ĐẦU – MỎI MỆT
gripa
NGƯỜI LỚN
(B.BC/BYT/17.B.67)

Truyện dài số 3

BẠCH-LAN

của THIỀU GIANG

– 114 –

— Thế mà ông Chuyên vẫn sợ một phép.. Thôi chị đừng nấu cơm cho tôi ăn nhé. Ăn một mình chán chết. Tôi về bên nhà ăn cơm với mấy em.

Chị Thụy gật đầu tán thành :

— Được mợ cứ đi... Tôi vừa trông nhà vừa trông em không lo kẻ trộm lọt vào lấy đồ. Dù ngoài 40, tôi chưa đến nỗi sợ mấy thằng trộm non. Tôi dám bóp cổ lôi chúng ra đường tới quận cảnh sát lắm ạ...

— Trộm nào dám dọa chị... Lan chỉ vào hai cánh tay mập mạp... Coi tướng chị còn mạnh hơn cậu Ân nhà này...

— Lạy Chúa, nhờ ơn trên tôi còn đội nồi hai thúng gạo, gánh nồi hai thùng nước lớn... Mợ sắm sửa đi, 4 giờ rồi...

Lan vui vẻ ra trước bàn phấn Nhìn nét mặt phản chiếu trong gương Lan thấy mình như trẻ lại... Vài nét sơ sác của thời thai nghén đã biến hết. Nước da mòng mọng nhỏ mướt như thuở Lan mới 15, 16.... Làn ngực căng phồng dưới lớp áo ngủ mỏng như tràn sức sống yêu đương... Có lẽ mình xinh đẹp hơn nhiều... Lan tự nhủ... Tại sao người ta lại cứ sợ sinh đẻ ? Nếu mình chưa lấy chồng có con, chưa chắc mình đã nẩy nở thế này... Hồi mình còn con gái ở nhà, dáng người mình tuy có thanh hơn một chút, nét mặt có ngây thơ hơn một chút, nhưng kém vẻ mặn mà... Mình không có cái cười mỗi chài, điệu bộ duyên dáng thành thạo của một người đàn bà quen nghề sống chung với đàn ông... Mình đôi khi cứng cỏi gàn gàn làm sao ấy... Chả trách mình đẹp non mà không đi đến đâu cả...

Lan vơ hộp phấn nước lấy một chút thoa lên mặt. Lan mài rất kỹ để lớp phấn ăn vào da giống da thật. Lan không thoa má hồng, chỉ đánh một tý son cho tự nhiên. Lan biết là trang điểm nhiều sẽ biến Lan thành một thứ «bà» trẻ tuổi .. Khéo tô vẻ kín đáo Lan sẽ hấp dẫn trong cái điệu nửa kín nửa hở của một cô gái chưa chồng, nhưng trời cho dãy đủ vẻ đẹp đàn bà pha lẫn chất tươi trẻ của con gái... Lan chọn chiếc áo may hồi chưa cưới.. Chiếc áo này hơi rộng nhưng nay hóa vừa vặn... Lan thích thú ngắm mình trong gương... Chưa bao giờ Lan thấy mình đẹp bằng lúc này... Lan quay lại hỏi chị Thụy:

— Chị coi tôi được không ?

Chị Thụy suýt soa :

— Đẹp lắm... Mợ đẹp hơn cô Loan nổi tiếng Hoa Khôi trường Gia Long.. Nước da cô Loan mai mái không đẹp bằng nước da mợ..

— Nhưng người ta là con gái ?

— Con gái nào đã ăn dứt gái 1 con. «Gái một con trông mòn con mắt» từ các cụ già xưa đã phải nhận như vậy

Lan nghiêng mình soi gương một lần chót rồi mới mở tủ lấy chiếc ví tay trắng nõn. Cái ví này Phượng mừng Lan sau ngày cưới. Lan chưa xách tới nó lần nào tuy nó là ví ngoại quốc khá đắt tiền. Trong thời vác cái bụng to tướng Lan không màng tới trang điểm trưng diện. Ngày nay Lan thấy như mình bỏ phí mất một quảng dài trong cuộc đời. Lan muốn có bao nhiêu cái gì đẹp để đem trưng ra hết để bù cho những ngày phải deo dẳng mang nặng cái bầu sồ sề suốt mấy tháng.

Ra tới cửa Lan mới sực nhớ mình chưa định đi đâu.. Đi riêu phố không có xe hơi, đi về nhà nói chuyện làm cầm với mẹ và hai đứa em không lý thú.. Cecile mới về Mỹ với chồng, Mỹ Linh đi du lịch trăng mật, chẳng còn ai có thể cùng Lan đi long rong mấy đường phố đông đảo.., Riêng Phượng may ra Phượng rảnh rồi... Lan không năng đi lại Phượng từ ngày lấy chồng. Lan hơi ngượng với người bạn biết rõ tâm sự Lan. Gặp nhau nhớ dã dòng tới chuyện cũ mất vui..

(Còn nữa)

DẦU CHỔI HOA MỸ
THUỐC XOA BÓP RẤT TỐT
Lâu năm danh tiếng trị đau lưng, nhức mỏi, phong thấp đả thương, sai khớp sau khi sinh đẻ
Phòng tích CON NHẠN
trị no hơi nghẹn cổ
ĐIỀU VỊ BƯỚM VÀNG SỐ 14 TRỊ :
đau gan ruột bao tử ăn không tiêu
— KIỆN TINH BƯỚM VÀNG số 64 trị Tảo dấy, tinh không bể
— CỐ TINH BƯỚM VÀNG số 32 trị Di Mộng, Hoạt Tinh
Hỏi các nhà thuốc Bắc và 19B đường Ngô tùng Châu Saigon
K.N 646 — 12-2-63 644 — 11-1-63 797 — 16-4-64

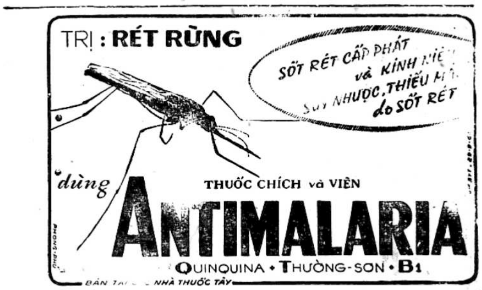

Ai tin

Chúng tôi đau đớn báo tin cùng thân bằng quyến thuộc :

Bà NGUYỄN VĂN PHÚC

nhũ danh Vũ thị Loan tức Khang

pháp danh Diệu Minh

đã từ trần ngày 17-11-67.

Tang lễ sẽ cử hành hồi 8g30 sáng Chủ Nhật 19-11-1967 tại tư thất 19/3c Lý trần Quán Saigon.

Tang gia đồng khấp báo.

Ô. Nguyễn văn Phúc và các con

Cáo phó

Chúng tôi đau đớn báo tin :

Bà VŨ NGUYÊN TRẦN

nhũ danh PHẠM THỊ TUYẾT NHUNG

đã thất lộc ngày 16-11-1967, hưởng thọ 60 tuổi tại tư gia 119/12B Lê Lợi Saigon.

Tang lễ sẽ cử hành ngày chủ nhật: 19-11-67 hồi 8 giờ sáng : An táng ở nghĩa trang Mạc Đĩnh Chi.

Chồng VŨ NGUYÊN TRẦN

Con Vũ xuân Trang, chồng Thiếu tá Nguyễn hải Châu và các con
Vũ nguyên Bích, vợ Nguyễn thị Giang Nam và các con
Vũ thị Thu Diễm
Vũ nguyên Đính vợ Trịnh thị Quý và con
Vũ thị Thu Đạm
Vũ thị Minh Ngọc

Tang gia đồng khấp báo
(Xin miễn đồ phúng)

Phân ưu

Đau đớn chia buồn cùng tang quyến :

Cố H/S **LÂM VĂN VINH**

Toàn thể gia đình B12

Phân ưu

Được tin buồn : Bà giáo hữu

NGUYỄN HƯƠNG BÁU

là thân mẫu của bạn Nguyễn văn Hoa đã qui liễu tại Thánh địa Tây Ninh

Chúng tôi thành kính cầu nguyện hương hồn bà giáo hữu sớm tiêu diêu miền cực lạc và xin phân ưu cùng tang quyến, nhất là bạn Nguyễn văn Hoa.

Ông bà Nguyễn thành Danh

Mất giấy tờ

Tôi CHONG KWAN CHOI, Công dân Đại Hàn, có đánh rơi mất một thông hành số 87.100, tại chợ Bến Thành, Saigon. Ai lượm được mang lại số nhà 204/2 Chi Lăng, Gia Định, tôi xin hậu tạ, cam đoan không làm khó dễ.

CHONG KWAN CHOI

Bố cáo

Nhà hàng Ritz xin tạm đóng cửa một thời gian ngắn để chỉnh trang. Ban Giám Đốc thành thật cáo lỗi cùng quý khách.

Tin buồn

Chúng tôi đau đớn báo tin cùng thân bằng quyến thuộc : Thân mẫu, ngoại tổ của chúng tôi là

Bà quả phụ NGÔ VĂN TOÀN
(Cụ THUẬN LỢI
phố Hàng Đồng — Hà Nội)

Đã mệnh chung tại Hà Nội ngày 6 tháng 6, năm Quý Mão.

Vì đất nước bị chia cắt, nên tới hôm nay chúng tôi mới nhận được tin dám mong thân bằng quyến thuộc nhiệm tình tha cho tội bất hiếu và sự loan báo quá trễ muộn này.

Các con ở Miền Nam : Hoàng Anh Tuấn và vợ Ngô Thị Liên
Các cháu ở Miền Nam : Hoàng Hòa Thám
Hoàng Ánh Thếp
Hoàng Thu Tuyền
Hoàng Hương Thao
Hoàng Mạc Tuyên
Hoàng Thái Trang.

Cảm tạ

Gia đình chúng tôi xin chân thành cảm tạ :

— Đại Tá Cục-Trưởng Cục Quân Cụ cùng các Sĩ Quan, Hạ Sĩ Quan, Binh Sĩ và Nam Nữ Dân Chính Cục Quân Cụ.

— Các Sĩ Quan, Hạ Sĩ Quan và Dân Chính căn cứ 20 Liên Đoàn 83 Quân Cụ và các đơn vị khác.

— Ông Hội Trưởng và toàn ban Trị Sự Hội Bắc Việt Tương Tế.

— Ông Hội Trưởng Hội Phật Học Việt Nam (Ban Tương Trợ, Ban Dược Sư).

— Quí vị Thượng Tọa, Đại Đức, Tăng Ni, Phật Tử.

cùng quí Cụ, Quí Ông, Bà, Cô Bác, thân bằng quyến thuộc đã dành mọi cảm tình đến phân ưu, phúng điếu, cầu kinh siêu độ và dự đám táng của vợ và mẹ chúng tôi là :

Cụ NGUYỄN THỊ LÂM

hiệu Diệu-Ân

tạ thế ngày 15-11-67 (14 tháng 10 năm Đinh Mùi) hưởng thọ 79 tuổi, đến nơi an nghỉ cuối cùng.

Trong lúc tang gia bối rối, có nhiều sơ xuất, chúng tôi chân thành kính xin quí vị niệm tình tha thứ cho.

Thay mặt tang gia

Chồng : NGUYỄN GIA MỘ
Con : NG. GIA TƯỜNG
vợ và con

Cáo-phó

Chúng tôi lấy làm đau đớn báo tin cùng các cụ, các ông, các bà và thân bằng quyến thuộc :

Cụ Bà : HOÀNG TÀI

Nhũ danh : TRẦN THỊ ĐỒNG

Hiệu DIỆU THỌ

là thân mẫu, nhạc mẫu, tổ mẫu và tằng tổ mẫu chúng tôi, đã từ trần tại nhà riêng chúng tôi số 6 lộ 69 đường Phan đình Phùng hồi 14 giờ ngày 17 tháng 11 năm 1967, tức ngày 16 tháng 10 năm Đinh Mùi, hưởng thọ 94 tuổi.

Lễ an táng sẽ cử hành hồi 8 giờ sáng ngày Chủa nhựt 19 tháng 11 năm 1967 tại Nghĩa trang Giác Hải (Bà Quẹo).

Cô ai tử : Hoàng trần Hoạch
Hoàng Châu Hợp
Cô ai nữ : Hoàng thị Lê
Tế tử : Nguyễn văn Dậu
Cùng các nội tôn, ngoại tôn, chắt nội, chắt ngoại.

Tang gia đồng khấp báo

Mới về!! Mới về!!

BỘ ĐIỀU CHỈNH ĐIỆN TỰ ĐỘNG

INSTANT

Tự động điều chỉnh từ 80 đến 140 Volts xuống còn đúng 110 volts. Tối cần cho TV, và Tủ lạnh đạt được hiệu năng tối đa và gìn giữ máy của quý vị được lâu bền.

ESSOGAS THƯƠNG CUỘC

348, Đồng Khánh — Cholon ĐT 36 214

PHIM NÀO HAY NHỨT ?

SOUS LA LOI DE DJANGO
(Django, đêm phục hận)

hoạt động !
gay cấn !
hồi hộp !

Mọi phim WESTERN vĩ đại sẽ ra mắt khán giả thủ đô nay mai,

CINÉMASCOPE
EASTMANCOLOR

Nói tiếng Pháp, P Đ.V.A.H.

TRUNG TÂM VĂN HÓA ĐỨC QUỐC

tổ chức thêm một buổi trình diễn của :

VŨ ĐOÀN ĐỨC QUỐC

NGÀY 20-11-67 HỒI 20 GIỜ
TẠI RẠP ĐẠI NAM

Chương Trình :

Liszt	—	«Orphée»
Kiebe	—	«Signaux»
Chostakovitch	—	«Pas de deux»
Hagen	—	«Rencontre dans la nuit»
Granados	—	«Goyescas»
Tchaikovsky	—	«Le Cygne Noir»
Prince	—	«Aimez-vous le ballet» ?

VÉ BÁN TẠI RẠP REX VÀ ĐẠI NAM
VÌ VÉ NGÀY 21-11-67 HỒI 20 GIỜ 00
ĐÃ BÁN HẾT

TIẾP THEO TRANG 1

vụ sẽ được xét xử trên căn bản Pháp trị. Trường hợp Tối cao Pháp viện cho rằng việc làm của Chánh phủ có lỗi, thì Chánh phủ sẽ chịu thua kiện.

Không có vấn đề hủy bỏ cấp vùng chiến thuật

Phái viên Sống hỏi tiếp :

— Dự luật cho rằng sẽ có quyết định giải tán các Bộ Tư Lệnh vùng chiến thuật vì cấp này kém hữu hiệu, xin Tổng thống cho biết có đúng không ?

Đáp : Các Bộ Tư lệnh vùng vẫn được duy trì, không có sự thay đổi nào về tổ chức quân đội cả.

Đáp câu hỏi liên quan đến thành phần tân chánh phủ, TT xác định đó là một chánh phủ có khả năng. Tổng Thống nhấn mạnh thêm rằng không thể nói đó là một Chánh phủ chuyên viên. Ông nói : «Nếu chuyên viên thuần thúy sẽ không thể thi hành đúng chính sách của QG Các Tổng, Bộ trưởng phải biết cả chính trị nữa mới có thể thi hành đúng chính sách được.»

Được hỏi ý kiến về chiến trường Dakto, Tổng thống cho biết Cộng quân đang chuẩn bị rút về cơ sở toàn khu, và như vậy là chúng lại bị thất bại thêm một lần nữa.

Sau hết, được hỏi về mối ưu tư nhất của Tổng thống kể từ ngày nhậm chức, Tổng thống cho biết ông đang lo về chương trình cấp bách của chánh phủ liệu có thể thực hiện nổi trong vòng 6 tháng hoặc một năm không ?

Tin mừng

Được tin ngày 18-11 1967, ông bà Vũ Ngọc Long sẽ làm lễ thành hôn cho thứ nam là cậu

VŨ NGỌC TOẠI

thành hôn cùng cô

LÊ NGỌC TUYẾT

trưởng nữ bà Quả phụ Lê Văn On.

Thành thực chia vui cùng hai họ và cầu chúc đôi lứa trăm năm hạnh phúc.

Bà Quả phụ Hoàng Văn Châu và các con.

ỨNG CỬ VIÊN ĐẮC CỬ HẠ NGHỊ VIỆN

LÝ QUÝ CHUNG

tự NGUYỄN LÝ

NGUYỄN HỮU CHUNG

cảm tạ đồng bào Đô Thành

Chân thành cảm tạ đồng bào Đô Thành đã tiếp sức ủng hộ đường hướng tranh đấu của chúng tôi bằng cách đã dồn phiếu cho chúng tôi đắc cử vào Hạ Nghị Viện.

Trong mọi hoàn cảnh và trước mọi trở ngại chúng tôi vẫn nhứt quyết đi trên con đường đã vạch, nguyện đem hết khả năng và tâm chí phụng sự cho một dân tộc đang oằn oại vì chiến tranh nhưng vẫn kiên trì hướng đến một nền độc lập dân chủ—tự do thật sự trong hòa bình thịnh vượng.

NGUYỄN HỮU CHUNG
(Đơn vị I Saigon)

LÝ QUÝ CHUNG
tự Nguyễn Lý
(Đơn vị II Saigon)

Bếp Gas — Máy Giặt — Tủ Lạnh

Hàng mới về đủ các hiệu, đủ cỡ, giá Rẻ hơn mọi nơi. Cung cấp luôn GAS.

Tại Quang Minh : 61, Phạm ngũ Lão (Sau bến xe Buýt chợ Bến Thành). ĐT 22.359

Nhà hàng Ca Nhạc **Thanh-Thanh**

XA-LỘ . 150 TR. TRƯNG NỮ VƯƠNG TƯ THỊ NGHÈ — BÀNG LANG

Mở cửa từ 8 giờ sáng đến 23 giờ 30

— Cải tiến mới lạ.

THỊT RỪNG (nai, mễn, nhím, heo rừng) và Cơm Trưa dùng trên thủy đình giữa hồ sen là một thích thú trong mùa nóng bức.

— HẰNG NGÀY : Cơm Tây do đầu bếp lão luyện 30 năm trong nghề.

— Thứ Sáu, Thứ Bảy, Chúa Nhựt : BÒ CON 7 MÓN do ông Ba Khị đặc trách với nhóm thợ chuyên môn Bà Hom.

— Phòng ăn rộng rãi, khung cảnh ấm cúng với chương trình ca nhạc thích hợp cho khách hào hoa bắt đầu từ 19 giờ.

CÔNG TY THỰC PHẨM GIA SÚC

NHÃN HIỆU ĐỒNG TIỀN **VINAFECO**

Thành thực cáo lỗi vì lý do kỹ thuật nên việc sản xuất chậm trể. Đã trình bày cùng quý khách những loại thực phẩm gà và heo đã được khảo cứu và thực nghiệm, mỗi loại có tác dụng dinh dưởng đặc biệt cho mỗi loại và mỗi tuổi gia súc.

Nhận chế tạo thực phầm theo công thức đặc biệt của khách hàng (CUSTOM MIXING) với nguyên liệu nhập cảng hảo hạng

CÓ BÁN BẮP XAY

Hỏi tại trụ sở : *VINAFECO 99 Hàm Nghi Saigon. Tel : 21.545*
BẢO QUANG, 41. Nguyễn văn Sâm Saigon.
MỸ TÂN 17B Cao Thắng Saigon. Tel : 92.451.

PHÂN ƯU

Hay tin muộn THÂN PHỤ của

Dược sĩ NGUYỄN VĂN BẢY vừa tạ thế ở Camau.

Vì xa xôi, chúng tôi không thể viếng thăm mộ của Bác được, nên chúng tôi thành kính phân ưu cùng Dược sĩ Bảy và cầu chúc hương hồn Bác được tiêu diêu nơi miền cực lạc.

O.B DS	Bùi hữu Tâm		O.B. BS	Nguyễn thanh Tùng
— —	Trương văn Nga René Charles		— DS	Vương hữu Lễ
— —	Phạm quang Sang		— —	Quách nhất Danh
— —	Vưu đại Viễn		— —	Vương vinh Cần

BỐ CÁO QUAN TRỌNG

Dù có sự cạnh tranh bất chánh như thuê người đến trước các tiệm Radio và TV. dè rỉ tai khách hàng là T.V. National xấu hoặc mua một số ít T.V. National đem về điều chỉnh sai lạc rồi tung ra bán giá hạ, quảng cáo phá giá cố ý để làm hoang mang khách hàng. Ấy là một hành động của các hiệu T.V. mà gay xứ Nhật Bổn không ai dám dùng hoặc biết đến tên hiệu. Hãng National chi cuộc Saigon của Matsushita Electric Nhật Bổn chỉ tặng một búp bê mà thôi còn ngoài ra hãng không chịu trách nhiệm gì về những quảng cáo «rẻ tiền» khác.

Người chưa dùng thì lại chê là xấu, còn quý vị đã dùng TV. National trên toàn quốc VN. đều hài lòng. Bổn hãng xin đảm nhận mọi trách nhiệm về kỹ thuật cũng như về phẩm chất của TV. National. Xin quý vị đừng để bọn con buôn bất chánh lợi dụng mà chỉ nên mua :

TV. «NATIONAL» Tại các đại lý chính thức mà thôi

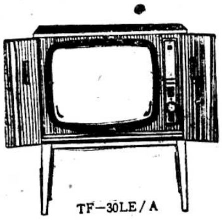

TF–30LE/A

TV«NATIONAL»

Tốt nhứt hoàn - vũ với kỹ - thuật tân kỳ của

DIRECT VISION

Trực Thị Truyền Hình

Trung thục qua không gian đem lại hình ảnh trực tiếp chính xác như nhìn ảnh thật trước mắt.

DIRECT VISION — LÀM CHO NGƯỜI XEM THẤY HÌNH ẢNH NHƯ CẢNH THẬT Ở NGOÀI.
DIRECT VISION — LÀM MÁT DỊU VÀ TĂNG THÊM CHI TIẾT NHỎ NHẶT TỪNG HÌNH ẢNH.
DIRECT VISION — GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ TRUNG THỰC CỦA THỊ GIÁC. MỘT PHÁT MINH TRỰC THỊ HÌNH ẢNH NHẤT HOÀN VŨ LÀM CHO NGƯỜI XEM THẤY TV NATIONAL LÀ MỘT CẦN THIẾT CHỨ KHÔNG CHÁN VÀ BỰC MÌNH NHƯ MÁY KHÁC.
VÀ DIRECT VISION ĐÃ SẴN CÓ :
-- TỰ ĐỘNG ĐIỀU CHỈNH TẦNG SỐ.
-- TỰ ĐỘNG ĐIỀU CHỈNH ÂM THANH

— ÓC NHÂN TẠO ĐÃ HOÀN HẢO MỌI KỸ THUẬT ĐIỆN TỬ ĐỂ CỐNG HIẾN CHO KHÁCH HÀNG **NATIONAL** NHỮNG ĐẢM BẢO VỆ : **ÂM THANH** ÊM DỊU VÀ PHÂN BIỆT RÕ RÀNG TRONG ĐỤC XA GẦN.

TF-61AA

HÌNH ẢNH TUYỆT HẢO SỐNG ĐỘNG NHƯ THOÁT RA KHỎI KHUNG HÌNH ĐỂ TIẾN TỚI BÊN CẠNH NGƯỜI XEM BỀN BỈ VÌ TỪNG BỘ PHẬN ĐÃ ĐƯỢC NGHIÊN CỨU TỈ MỈ DÙ CÓ RƠI TỪ TRÊN CAO XUỐNG TRONG KHI CHUYÊN CHỞ ỐNG ĐÈN PHÁT HÌNH TỰ BẢO VỆ BẰNG PHƯƠNG-PHÁP TỐI TÂN ĐÚC KẾT NHƯ MỘT KHỐI VỮNG VÀNG.

VÌ THẾ CHỈ NÊN TIN VÀO KỸ THUẬT VÀ SỐ ĐÔNG NHẤT CỦA KHÁCH HÀNG TV. ĐÃ DÙNG LOẠI MÁY NATIONAL NHIỀU NHẤT TRÊN THƯƠNG TRƯỜNG.

KHI CẦN PHẢI ĐÁP ỨNG ĐÒI HỎI CỦA GIA ĐÌNH. NGƯỜI MUA MÁY KHÔNG CẦN SUY NGHĨ MÀ QUYẾT ĐỊNH NGAY :

« TA CHỈ MUA TV. NATIONAL MÀ THÔI »

VÌ : BẢO ĐẢM MỘT NĂM SỬA CHỮA MIỄN PHÍ.

— DÙNG TRÊN MƯỜI LĂM NĂM VẪN BỀN BỈ VÀ HỢP THỜI. QUÝ VỊ ĐẾN MUA TẠI CÁC ĐẠI LÝ NATIONAL VÀ TÉLÉVISION SAIGON HAY CÁC TỈNH HOẶC LIÊN LẠC PHÒNG TRIỂN LÃM RADIO et TÉLÉVISION — 74 NGUYỄN HUỆ SAIGON—ĐIỆN THOẠI SỐ 21.262 VÀ 91485 — MỌI CÔNG TÁC SỬA CHỮA LIÊN LẠC VỚI SỞ KỸ THUẬT CỦA BỔN HÃNG.

— KHI MUA MÁY XIN LẤY PHIẾU BẢO ĐẢM NGAY TẠI CHỖ DÙ LÀ Ở CÁC TỈNH XA

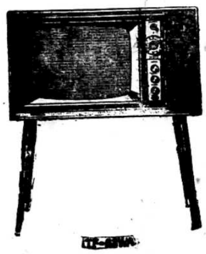

TF-62WA

Chú ý : *Vì sự tự động gắn Antenne của khách hàng không được chính xác cho nên muốn được hoàn hảo Bổn Hãng sẽ phái chuyên viên đến gắn Antenne cho quý vị với giá hạ tới mức tối đa nếu quý khách muốn. Xin nhắc nhở quý khách mang theo phiếu mua, hoặc bảo đảm để mời khi cần sửa chữa máy.*

DANH SÁCH CÁC ĐẠI LÝ KỸ THUẬT CÁC TỈNH của

NATIONAL RADIO & TV

1.—	Radio HUỲNH CĂNG KỶ	MỸ THO
2.—	Radio KIM THÀNH	VĨNH LONG
3.—	Radio QUANG TUYẾN	CẦN THƠ
4.—	Radio KIM THÀNH	BA XUYÊN
5.—	Radio QUANG TUYẾN	LONG XUYÊN
6.—	Radio LYPHONG MẬU	RẠCH GIÁ
7.—	Radio NGỌC BÍCH	CHÂU ĐỐC
8 —	Radio ĐỒNG HIỆP	SA ĐÉC
9.—	Radio NAM HÒA LỢI	GÒ CÔNG
10.—	Radio KHÁNH HƯNG	BIÊN HÒA
11.—	Radio VIỆT HÒA	DALAT
12 —	Radio MỸ QUANG	NHA TRANG
13.—	Radio MINH CHÁNH	QUI NHƠN
14 —	Radio KIM LINH	TÂY NINH
15 —	Radio PHƯỚC PHƯỚC	PLEIKU
16 —	Radio HUỲNH ĐỊNH	VĨNH BÌNH
17 —	Radio ĐẠI SANH	KIẾN HÒA
18.—	Radio BÌNH HÒA	BẠC LIÊU
19.—	Radio HÀ LÊ TỤNG	ĐÀ NẴNG